

ESCOLA DE POSTGRAU
i DOCTORAT
Universitat Rovira i Virgili

**AUTOINFORME PER A L'ACREDITACIÓ
PROGRAMA DE DOCTORAT EN ECONOMIA I EMPRESA
PER LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI**

0. DADES IDENTIFICADORES

Universitat	Universitat Rovira i Virgili
Nom del programa de doctorat	Programa de Doctorat d'Economia i Empresa
Codi RUCT i Data de verificació	RUCT: 5600194 Verificació: AQU Catalunya, informe favorable 15/5/2013. Resolució del Consejo de Universidades de 23/07/2013 Modificació: AQU Catalunya. Informe favorable 2/07/2019
Coordinador/a acadèmic / Director de l'Escola de Postgrau i Doctorat	Dr. Agustí Segarra Blasco Dr. Josep Ribalta Vives
Dades de contacte	Escola de Postgrau i Doctorat Campus Sescelades – Edifici N5, planta baixa C/ Marcel·lí Domingo 2-4-6, 43007 Tarragona (Spain) Tel. 977 55 9722 – Fax. 977 55 8847
Responsables de l'elaboració de l'autoinforme:	Coordinador/a de la titulació, Director de l'Escola de Postgrau i Doctorat, PAS de l'Escola de Postgrau i Doctorat Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat, Comitè d'Avaluació Interna
Òrgan responsable d'aprovació :	Comitè de Direcció de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Data d'aprovació:	21 de juliol de 2021

Data i òrgan d'aprovació:

Aprobat pel Comitè de Direcció de l'Escola de Postgrau i Doctorat en data 21 de juliol de 2021.

Signatura del director de l'Escola de Postgrau i Doctorat:

PREÀMBUL

L'ESCOLA DE POSTGRAU I DOCTORAT DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

L'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD en endavant) de la Universitat Rovira i Virgili (URV), que es va crear el curs 2004-05, es va adaptar a la nova legislació (RD99/2011) el 26 d'abril de 2012 (aprovat per Consell de Govern de 7 de març de 2013). Es va propiciar, doncs, un canvi que permet fer un pas endavant en la formació doctoral i integrar noves competències a l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD). El juliol de 2013, el Consell de Govern de la URV, va aprovar el reglament vigent en l'actualitat.

El 18 de setembre de 2013 es va constituir el primer Comitè de direcció de l'Escola (CDE en endavant) i es van ratificar formalment les Comissions Acadèmiques dels programes de doctorat existents en aquell moment, constituïdes el juliol de 2013.

L'EPD és l'estructura que, en col·laboració amb els agents de l'activitat d'R+D+I de la Universitat (grups de recerca, departaments, instituts universitaris de recerca i altres centres de recerca propis o participats per la URV) i centres de recerca externs (Instituts catalans de recerca, hospitals, CSIC, ...), té per objecte fonamental organitzar el doctorat a la URV.

Així l'EPD es configura com una estructura dedicada als estudis de doctorat i té com objectius principals potenciar la qualitat dels programes i estudis de doctorat, facilitar la planificació, organització i execució dels estudis de doctorat, donar resposta a les necessitats de les persones que intervenen en els estudis de doctorat, organitzar i gestionar les tasques administratives relatives al doctorat, així com col·laborar en la captació d'estudiants i en la seva inserció laboral.

La Universitat, ha de vetllar per la qualitat i l'especialització dels estudis de doctorat mitjançant l'EPD, tot fomentant la cooperació interuniversitària i la internacionalització, i n'ha d'avaluar periòdicament els resultats.

L'Escola de Postgrau i Doctorat executa polítiques que emanen del *II pla estratègic de recerca i innovació* de la Universitat, i col·labora en totes les iniciatives que la URV duu a terme amb els agents d'R+D+I del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud i amb altres organismes, institucions i entitats, públiques o privades, nacionals, estatals o internacionals amb què la URV subscriu convenis.

Com a principal missió, l'EPD té la de constituir un model organitzatiu tant acadèmic com administratiu al voltant dels estudis de doctorat que garanteixi la qualitat de l'oferta acadèmica, així com una formació de qualitat de nivell internacional adreçada als investigadors en formació (o estudiants de doctorat), tant en l'àmbit de formació com en el de la formació per a la recerca. A més a més, l'EPD també té com a missió garantir l'eficiència en la gestió, l'aplicació de polítiques d'impuls, foment i difusió de la recerca a la societat, i també l'impuls de l'excel·lència de la recerca, la col·laboració interuniversitària i amb centres de recerca externs a nivell nacional i internacional amb l'objectiu de consolidar la URV com una universitat de referència en la formació d'investigadors.

En aquest sentit l'EPD de la URV va participar molt activament en la gestió de l'Agrupació Catalana d'Escoles de Doctorat (ACED) que es va reunir per primer cop el 4 de desembre de 2013 a la nostra universitat i s'ha continuat reunint regularment per tal de posar en comú experiències d'èxit i propostes de millora en aquest àmbit. També participa en la Conferència de Directors d'Escoles de Doctorat (CDED) i ha assistit a gran nombre de les conferències anuals que es duen a terme. I recentment s'ha incorporat al grup d'escoles de doctorat de la University Alliance AURORA.

Així mateix, l'EPD participa activament al Comitè d'Escoles de Doctorat de l'Associació Europea d'Universitats (EUA), on al juny del 2016, la URV va organitzar i acollir una de les reunions anuals amb el tema "Doctoral Education: A dilemma of quality and quantity?"

El curs 2013-14, la URV va implantar 23 programes de doctorats verificats per ANECA al juliol del 2013. Actualment, el curs 2020-21, els programes vigents són els següents, agrupats per branques de coneixement:

ARTS I HUMANITATS

- Antropologia i Comunicació
- Ciutat, Territori i Planificació Sostenible (interuniversitari coordina URV)
- Arqueologia Clàssica (interuniversitari coordina URV)
- Erasmus Mundus de Quaternari i Prehistòria (En extinció des de el curs 19-20)
- Quaternari i Prehistòria (implantat el curs 2020-21)
- Ciència cognitiva i llenguatge (interuniversitari)
- Estudis Humanístics

CIÈNCIES

- Ciència i Tecnologia Química
- Enologia i Biotecnologia

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES

- Dret
- Tecnologia Educativa
- Economia i Empresa
- Estudis de Gènere: Cultures, Societats i Polítiques (interuniversitari)
- Treball Social (interuniversitari)
- Turisme i Oci

CIÈNCIES DE LA SALUT

- Biomedicina
- Nutrició i Metabolisme
- Infermeria i Salut (interuniversitari)
- Neurociències (interuniversitari)
- Nutrigenòmica i Nutrició Personalitzada (interuniversitari)
- Salut, Psicologia i Psiquiatria (interuniversitari coordina URV)

ENGINYERIES

- Enginyeria Informàtica i Matemàtiques de la Seguretat
- Nanociència, Materials i Enginyeria Química
- Enginyeria Termodinàmica de Fluids (interuniversitari)
- Tecnologies per a Nanosistemes, Bioenginyeria i Energia
- Mecànica de Fluids (interuniversitari)

Dels 25 programes de doctorat ofertats actualment, el curs 2020-21 es van sotmetre a acreditació 5 programes de doctorat propis de l'àmbit de les enginyeries i de les ciències els quals han obtingut una acreditació en progrés cap a l'excel·lència, així mateix dels programes de doctorat interuniversitaris coordinats per altres universitat sotmesos a acreditació també han aconseguit una acreditació favorable.

I recentment durant el curs 2021-22 s'ha sotmès a acreditació els aspectes transversals de l'EPD dels quals encara no tenim els resultats (veure autoinforme a l'Evidència P2.16)

L'oferta actual de programes de doctorat permet a l'EPD tenir actualment un total d'uns 300 estudiants de nou ingrés, al voltant de 1200 estudiants matriculats i més de 150 tesis defensades cada curs acadèmic.

Taula 1: Evolució del nombre d'estudiants, tesis defensades i directors/es.

Curs acadèmic	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Oferta de places	395	408	477	432	388	362	354
Estudiants Matriculats (nou accés)	289	302	337	322	325	279	254
Estudiants Matriculats	1277	1215	1155	994	776	502	254
Tesis defensades a TC	147	137	141	84	28	8	1
Tesis defensades a TP	11	16	13	8	1	1	0
Directors/es totals	982	946	919	866	776	689	547
Directors/es tesis defensades	179	213	208	142	48	13	2

Font: URV en xifres dades a 10 desembre de 2020.

Aquests resultats posen de manifest que l'EPD ha estat capaç d'executar polítiques d'atracció i formació de nous investigadors, que s'han dut a terme de manera coordinada amb polítiques d'excel·lència en l'activitat investigadora i polítiques d'internacionalització.

D'altra banda, l'EPD impulsa la formació dels doctorands i doctorandes; així el curs 2016-17, va començar a oferir els cursos de formació transversal, emmarcats en el [Programa de Formació transversals \(PFT\)](#) de Doctorat de la URV (veure estàndard 1.2 de l'autoinforme).

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA

El programa de doctorat en Economia i Empresa es va verificar per el Consejo de Universidades el 23 de juliol de 2013, i es va implantar per primera vegada el curs 2013-14. Tot i que el programa està vigent des del curs 2005-2006 al ser l'hereu d'un programa precedent, que varen endegar des del primer departament d'Economia i Gestió d'Empreses de la Facultat d'Economia i Empresa de la URV sota el nom de doctorat d'Organització Industrial.

El programa de doctorat d'Organització Industrial fou l'antecessor de l'actual programa. Era una iniciativa interuniversitària en col·laboració amb el Departament d'Economia de la Universitat de Girona i a la URV es va impartir a les instal·lacions provisionals de la Facultat d'Economia i Empresa ubicades a la ciutat de Reus. L'any 2005, el programa d'Organització Industrial va assolir la menció de Qualitat del Ministeri d'Universitats. Aquest reconeixement del seu nivell d'excel·lència es va traslladar a l'actual programa de doctorat en Economia i Empresa. Al seu torn, l'any 2011 el doctorat va obtenir la menció cap a l'excel·lència, convocada per primera vegada aquell any. L'actual doctorat en Economia i Empresa gaudeix d'una llarga trajectòria i ha estat reconegut amb les corresponents avaluacions externes de qualitat positives des de 2005.

El programa de doctorat actual abasta les àrees dels coneixement que són pròpies dels Departaments d'Economia i Gestió d'Empreses de la URV. Es tracta doncs d'un programa transversal i interdisciplinari en sintonia amb els ensenyaments de grau, postgrau i màster impartits a la Facultat d'Economia i Empreses de la Universitat Rovira i Virgili. El programa s'adapta a les dimensions de la nostra universitat i entronca les línies de recerca i transferència dutes a terme pels cinc grups de recerca en els quals participen els professors inscrits al programa.

El gruix de la docència impartida pels professors del programa es duu a terme en les instal·lacions de la Facultat d'Economia i Empresa ubicades en el Campus Bellisens de la URV de la ciutat de Reus i, també, en les dependències del Campus de les Terres de l'Ebre de la ciutat de Tortosa.

El programa de doctorat està vinculat a dos màster d'excel·lència que formen als estudiants en les tècniques adients per dur a terme la recerca en els camps de l'economia i l'empresa. Per una banda, s'imparteix el Màster en Mercats Internacionals vinculat al Departament d'Economia i, per altra, el Màster en Direcció d'Empreses vinculat al Departament de Gestió d'Empreses, tots dos amb perfil o especialitat d'investigació. Així doncs, el Doctorat en Economia i Empresa és la continuació natural de tots dos màsters, en el seu perfil de recerca, tot i que també tenen accés els estudiants que han realitzat un altre màster, sempre que compleixen amb les condicions exigides per la normativa vigent i siguin acceptats per la Comissió Acadèmica del programa de doctorat.

Els departaments vinculats amb el programa són el d'Economia i el de Gestió d'Empreses que tenen les seves dependències administratives a la Facultat d'Economia i Empresa i imparteixen el gruix de la docència de les matèries relacionades amb l'economia i la gestió empresarial. La majoria dels professors adscrits al programa duen a terme les seves activitats de recerca i transferència al si dels següents grups de recerca reconeguts com a consolidats per la Generalitat de Catalunya:

- ✓ Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT)
- ✓ Grup de Recerca en Anàlisi Econòmica i Salut (GRAES)
- ✓ Grup de Recerca en Organització i Decisió Econòmiques (GRODE)
- ✓ Quantitative Urban and Regional Economics (QUIRE)

- ✓ Grup de Recerca en Anàlisi Social i Organitzativa (ASO)
- ✓ Grup de Recerca en Factor Humà, Organitzacions i Mercats (FHOM)
- ✓ Grup de Recerca en Mercats i Anàlisi Financera (MAF)

A més d'aquestes estructures, cal fer esment del Centre de Recerca en Economia i Sostenibilitat (ECO-SOS) de la URV que integra als quatre dels grups integrats al Departament d'Economia. A banda dels grups de recerca cal destacar que els dos departaments compten amb tres càtedres universitat-empresa vinculades al nostre àmbit: la Càtedra per al Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses, la Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial i la Càtedra d'Economia Local i Regional. Aquestes estructures tenen com a principal objectiu facilitar el dinamisme i la modernització del teixit empresarial territorial facilitant la col·laboració entre els investigadors i les institucions i les empreses locals. En els darrers anys, les tres càtedres s'han convertit en referents territorials imprescindibles a la hora d'encarar els reptes actuals de l'economia de les comarques del Sud de Catalunya, especialment, entre les institucions locals i les petites i mitjanes empreses.

El programa de doctorat en Economia i Empresa contempla actualment deu línies de recerca després d'una revisió efectuada el 2018 que va portar a modificar el programa (Evidència P2.8), modificació que va rebre informe favorable d'AQU Catalunya (Evidència P 2.9). Les àrees de recerca són les següents,

- ✓ Comptabilitat i Finances
- ✓ Economia industrial
- ✓ Economia pública
- ✓ Economia urbana, rural, regional, residencial i del transport
- ✓ Mercats i productes financers
- ✓ Màrqueting i comportament del consumidor
- ✓ Mètodes matemàtics i quantitatius
- ✓ Organització, estratègia i recursos humans
- ✓ Salut, Educació i Benestar
- ✓ Sociologia

Les actuals línies del programa són el resultat d'un esforç per fomentar l'especialització i potenciar la qualitat del treball dut a terme per els doctorands i doctorandes. En efecte, durant el curs 2018-19 les 34 línies inicials es van concentrar en les actual deu línies amb l'objectiu de concentrar esforços en uns àmbits de treballs més especialitzat i seguint la proposta de millora del ISPD del 2016-16 (Evidència P2.6) i les recomanacions de l' Informe de valoració del ISPD (Evidència P 2.7).

Seguint les directrius del RD 99/2011 el programa compta amb una Comissió Acadèmica (CA, en endavant) formada per 5 membres que es reuneix regularment com a mínim una vegada al mes. (Evidència P1.1). La CA està integrada pel/per la coordinador/a que la presideix, dos membres del Departament d'Economia i dos del Departament de Gestió d'Empreses dels departaments de la URV que donen suport al programa. Dos dels membres són els coordinadors dels màsters en Mercats Internacionals i en Direcció d'Empreses, i mentre els altres dos són representants dels grups de recerca adscrits al programa. A les reunions es comenten les informacions rebudes en Comitè de Direcció de l'Escola (des d'ara CDE) i es debaten temes rellevants del programa, s'analitzen les tesis dipositades i es resolen afers de tràmit. El programa també gaudeix amb el suport d'un tècnic administratiu que és el responsable de les tasques logístiques i els tràmits administratius.

Les activitats fonamentals de la comissió són les següents,

- ✓ valorar i determinar les pre-inscripcions de nous estudiants i les noves admissions al programa
- ✓ coordinar l'assignació de directors/es i dels tutors/res
- ✓ avaluar el rendiment dels estudiants i redactar informes sobre renovació de contractes pre-doctorals
- ✓ Avaluar i aprovar els dipòsits de noves tesis doctorals
- ✓ Prioritzar les candidatures als premis extraordinaris anuals de tesis doctorals
- ✓ Revisar i actualitzar els continguts i els professors de les línies de recerca del programa
- ✓ Mantenir i actualitzar els continguts del web i de la pàgina MOODLE del programa
- ✓ Gestionar els recursos materials i pressupostaris del programa de doctorat
- ✓ Adjudicar ajudes als estudiants sense recursos per dur a terme les seves estades en universitats estrangeres de reconegut prestigi

El coordinador/a de la CA és el representat del programa al CDE de l'Escola de Doctorat que es reuneix mensualment. En el CDE participen els 25 coordinadors/es de programes de doctorat i és on es debaten i es prenen les decisions per garantir el correcte funcionament i bona organització dels programes de doctorat.

Per últim, cal indicar que al programa de doctorat en Economia i Empresa s'hi van matricular, el curs 2019-2020, un total de 18 estudiants de doctorat de nou accés, mentre durant el curs 2020-2021 s'han matriculat 13 nous estudiants. En l'actualitat en el programa participen 57 estudiants de doctorat, 42 professors propis i 12 professors col·laboradors externs provinents d'altres institucions que participen temporalment en qualitat de codirectors/res. Durant el curs 2019-2020 es van defensar 3 tesis i, fins data d'avui, en el curs 2020-21 s'han defensat 6 tesis, entre gener i juliol. Durant els set anys compresos entre els cursos 2013-14 i 2020-21 s'han defensat fins ara un total de 33 tesis doctorals

En termes generals el programa de doctorat d'Economia i Empresa presenta una sèrie de característiques que posen de relleu el considerable nivell de qualitat i excel·lència que ha anat assolint amb el transcurs dels anys,

- ✓ El programa es beneficia de les **interaccions que proporcionen els dos departaments implicats, el de Gestió d'Empreses i el d'Economia**, i del procés de creixement i consolidació de les seves plantilles.
- ✓ El programa pivota sobre **una plantilla de professorat amb un currículum investigador acreditat que s'ha anat consolidant els darrers anys**, del qual es beneficia el Programa de Doctorant directament per l'experiència i la gran dedicació a la recerca dels directors i directores de tesis. Així, si en l'informe corresponent a l' ISPD del curs 2015-16 el programa comptava amb 40 professors, entre propis i col·laboradors, acreditats amb 63 sexennis -una mitjana de 1,57 sexennis per professor-, en el curs 2020-21 el programa compta amb **54 professors -42 propis i 12 col·laboradors- que gaudeixen de 104 sexennis** -1,96 sexennis per cada professor de la plantilla- acreditats per ANECA o AQU segons es tracti de professors funcionaris o laborals.
- ✓ El programa està fent un gran esforç per convergir en un menor nombre de línies de recerca al voltant dels àmbits de la sostenibilitat i la integració social. Com a proposta de millora (2020-21-PM-4.2) es planteja durant un període de 4 anys **passar de les actuals 10 línies de recerca a 6**.
- ✓ El programa durant els darrers anys ha fet **una gran aposta per la internacionalització**. Aquesta queda avalada per la procedència de l'alumnat, pel programa d'ajuts en estades internacionals (intern del propi programa) i per l'impuls de la menció internacional del doctorat.

- ✓ **El programa vetlla molt per la formació dels doctorands i dels professors**, com ho demostren els seminaris de seguiment de tesis i la gran oferta d'activitats formatives des de la pròpia coordinació del programa o des de l'EPD a través de l'Institut de Ciències de la Educació de la URV. També, cal destacar la prolífica activitats dels grups de recerca i dels departaments en la organització de xerrades, debats i seminaris.
- ✓ **El programa es beneficia directament del gran esforç dels dos departament implicats en el programa de beques doctorals i el suport material i logístic que ofereix als doctorands.**
- ✓ **El programa també impulsa les publicacions de qualitat a través d'ajudes a la publicació d'articles científics en revistes acadèmiques acreditades per JCR i Scopus i la concessió dels Premis Extraordinaris de Doctorat.**
- ✓ **El programa fa un seguiment ex-post de la trajectòria laboral i científica dels seus doctors i doctores durant els anys següents a obtenir el grau de doctor.**

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE L'AUTOINFORME

El procés d'elaboració de l'autoinforme està descrit en el procés PR-EPD-006 *Acreditació de titulacions* (Evidència P2.1) del Sistema Intern de Garantia de la Qualitat (SIGQ en endavant). La redacció inicial a partir d'un model d'autoinforme amb comentaris i ajudes (Evidència P2.2) va a càrrec del coordinador o coordinadora de la titulació, que actua de forma totalment coordinada amb la resta de membres de la CA, consulta també a directors/es de tesi i estudiants del programa i compta, en tot moment, amb el suport del personal tècnic de l'EPD.

L'EPD, conjuntament amb el gabinet de la Rectora (GR en endavant) i El Gabinet de Programació i Qualitat (GPiQ en endavant), han proporcionat a cada coordinador/a del programa el model d'autoinforme d'acreditació (Evidència P2.2), els indicadors a través de la intranet URV en xifres, la guia d'aquests indicadors (Evidència P2.3), les dades addicionals necessàries per completar i contextualitzar la informació inclosa en el present informe i una presentació de l'autoinforme feta a coordinadors (Evidència P2.4) al CDE.

Durant el procés d'elaboració s'ha tingut en compte també la memòria de verificació del programa del 2013 (Evidència P2.5), l'informe d'AQU Catalunya de valoració del seguiment del programa (Evidència P2.6), l'informe de seguiment del programa de doctorat (des d'ara ISPD) (Evidència P2.7), la modificació de la memòria de verificació del 2018 (Evidència P2.8), els resultats de les enquestes de satisfacció de d'estudiants de doctorat, de directors/es i de titulats (Evidència 3.11 i annexos 5 i 6), els indicadors i dades addicionals, i les revisions fetes per l'EPD i el GPiQ.

En el present informe es consideren els set cursos transcorreguts des de la implantació del programa, immediata a la seva verificació, el 2013-2014, fins el darrer curs acadèmic complert, el 2019-20, i addicionalment s'han inclòs les dades provisionals del curs 2020-2021, fins al tancament d'aquest autoinforme. Les dades són provisionals ja que la matrícula finalitza el 15 de juny de 2021 i les defenses es computen fins el 30 de setembre de 2021.

L'EPD es va reunir amb el GPiQ el 29 de gener de 2020. En la reunió es va revisar i ajustar el calendari d'elaboració i aprovació dels autoinformes (Evidència P2.11) i el Gabinet va traslladar els aspectes més

rellevants a considerar durant tot el procés d'acreditació, com la constitució de la Comissió d'Avaluació Interna (CAI) i el període d'exposició pública de l'autoinforme a la web de l'EPD.

En les reunions mensuals del CDE (Evidència P2.4) es va informar de les novetats del procés. Tot i així donat el volum de feina i la importància del procés d'acreditació, com s'ha comentat anteriorment, el 5 de març de 2021 es va fer un CDE extraordinari amb els coordinadors/es implicats en les acreditacions del 2021 a la URV (Evidència P2.15), on es va presentar els resultats de les acreditacions del 2020, el model d'autoinforme, les directrius per elaborar-lo, recomanacions de les acreditacions vers a l'excel·lència dels 5 programes acreditats el 2020 així com les evidències i els annexos que formen part d'aquest i el calendari del procés d'elaboració. Posteriorment durant el maig i juny es van fer reunions de treball individuals entre l'EPD i els coordinadors/es per treballar més intensament els indicadors i l'autoinforme.

Posteriorment, el 5 de maig de 2021 es va constituir la Comissió d'Avaluació Interna (CAI) (Evidència P2.12) amb la composició que indica la Taula 2.1.

Taula 2.1. Composició de la comissió d'avaluació interna de Ciències Socials(CAI)

NOM	CÀRREC
Dr. Josep Ribalta (president)	Director de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Dra. Maria Àngel Lanuza	Secretària de l'Escola de Postgrau i Doctorat
Dr. Antonio Russo	Coordinador del Programa de doctorat en Turisme i Oci
Dr. Anton Jordà	Coordinador del Programa de doctorat en Dret
Dr. Agustí Segarra	Coordinador del Programa de doctorat en Economia i Empresa
Dr. Benjamí Martorell	Coordinador Escola de Postgrau i Doctorat, PAS
Sra. María de los Ángeles Ramírez (secretària)	Tècnica de suport de qualitat de l'Escola de Postgrau i Doctorat, PAS
Sr. Laura Presicce	Representant dels estudiants de doctorat del programa de doctorat en Dret
Sr. Guiseppe d'Amico	Representant dels estudiants de doctorat del programa de doctorat en Economia i Empresa
Dr.Fiammetta Brandajs Di Martion	Representant a la CAI dels titulats doctorats i antic doctorand del Programa de doctorat Turisme i Oci

Font: Elaboració pròpia a juny de 2021.

La CAI va revisar els autoinformes d'acreditació i el 19 de juliol de 2021 va aprovar els autoinformes d'acreditació i el pla de millora (Evidència P2.12). A partir d'aquest moment s'inicia el procés d'exposició pública i de revisió dels autoinformes per l'EPD i pel GPIQ.

Els mecanismes articulats per donar a conèixer el contingut de l'autoinforme als diferents col·lectius que formen part del centre, han estat:

- Període d'exposició pública a l'apartat de Garantia de Qualitat de la web
- Notícia destacada a la plana web
- Correu electrònic als membres de l'EPD (PDI, PAS, estudiants).
- Correu electrònic a professionals i empreses col·laboradores

Al període d'exposició es va rebre un correu electrònic amb propostes molt pertinents d'un director de departament que s'han incorporat als autoinformes.

Un cop incorporades totes les recomanacions i revisions els autoinformes s'aproven per la CA de cada programa (Evidència P1.2.d) i el 21 de juny de 2021 s'aprova pel CDE de l'EPD (Evidència P1.3.d).

Per a garantir el correcte desenvolupament del procés d'acreditació, l'EPD planifica conjuntament amb AQU Catalunya i el programa de doctorat la visita del comitè d'avaluació externa (CAE), i coordina el lliurament de tota la documentació necessària que consta, especialment, d'aquest autoinforme i de les evidències detallades a la guia per a l'acreditació dels programes de doctorat. Les evidències són aportades a través d'un espai Moodle específic de cada programa de doctorat, al qual es pot accedir a través del següent enllaç: <https://campusvirtual.urv.cat/course/view.php?id=79140>.

L'elaboració del present Autoinforme d'Acreditació del programa de doctorat en Economia i Empresa en la seva primera etapa ha anat a carrer del coordinador i els quatre membres de la CA del programa. Durant el procés d'elaboració de l'autoinforme s'ha obert un procés participatiu amb els professors i els grups de recerca vinculats al programa.

Durant tot aquest procés els membres de la CA han gaudit del suport dels Tècnics de l'Escola de Postgrau i Doctorat (EPD). Els tècnics de l'EPD han subministrat totes les dades, els indicadors i les taules necessaris per elaborar l'informe. Un cop finalitzada la seva redacció es va enviar al Comitè de Direcció de l'EPD que, tot seguit, va proposar algunes millores de cara a la seva redacció definitiva. Un cop aprovat l'autoinforme pel Comitè de Direcció de l'EPD el document es va fer públic a l'apartat de qualitat de la plana web de l'EPD.

3. VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS

En aquesta secció s'efectua una argumentació basada en evidències i indicadors sobre el grau d'assoliment dels estàndards d'acreditació. Per a cada estàndard es fa una valoració fent referència directa a les dades més significatives que posen de manifest el compliment dels estàndards. El detall complet d'evidències es troba en l'apartat 6 del present informe; mentre a l'annex de l'apartat 5 es troben els indicadors principals que es consideren per avaluar cada estàndard.

ESTÀNDARD 1: QUALITAT DEL PROGRAMA FORMATIU

El programa d'Economia i Empresa s'ha dissenyat d'acord amb les característiques de les iniciatives científiques dutes a terme al si dels grups de recerca en els camps de l'economia, els mètodes quantitatius, la teoria econòmica, la gestió d'empreses i els recursos humans aplicats a les organitzacions empresarials. En particular, aquest marc s'ha tingut en compte a la hora de determinar les línies de recerca, el perfil de competències i les activitats formatives vinculades al programa. El nivell formatiu requerit al MECES compta amb una verificació positiva i un informe d'avaluació de la sol·licitud de verificació del títol oficial positiva en tots els aspectes, amb aquesta finalitat es va lliurar a AQU una modificació de la titulació (Evidència P2.8).

Codi RUCT: 5600194

Data de Verificació: 23/07/2013 Curs d'implantació del doctorat: 2013-2014

Data enviament modificació: 26/03/2019 Curs d'implantació de les modificacions: 2018-2019

Justificació de les modificacions realitzades a la titulació

L'EPD té definits al SIGQ els procediments PR-EPD-003 Seguiment i millora de titulacions i PR-EPD-004 Modificació de titulacions (Evidència E1.10 i E1.11) que descriuen la metodologia durant el procés de seguiment periòdic de les titulacions i, en segon lloc, el procediment per informar i implantar la modificació de la titulació.

L'EPD juntament amb els coordinadors/es van realitzar les modificacions dels programes de doctorat d'acord amb el SIGQ als procediments PR-EPD-003 Seguiment i millora de titulacions i PR-EPD-004 Modificació de titulacions (Evidència E1.10 i E1.11) que descriuen, en primer lloc, la sistemàtica per realitzar el seguiment periòdic de les titulacions i, en segon lloc, el procediment per informar i implantar la modificació de la titulació.

La valoració de l'ISPD (Evidència P2.6) proposava accions que eren aspecte objecte d'atenció per millorar els indicadors i resultats acadèmics de cara a la renovació de l'acreditació:

"Vistes i analitzades les característiques del programa i la composició dels doctorands es proposen una sèrie de línies d'actuació per millorar els resultats acadèmics. Els fronts d'actuació serien els següents:

1) Accions orientades al foment de la internacionalització del programa.

El programa proposa com actuacions per millorar la internacionalització les següents accions:

- Presència en les plataformes de difusió internacional com ara Inomics.
- Participar activament en el programa COFUND.
- Recolzar iniciatives que fomentin la cooperació amb doctorands provinents d'altres països, com ara el workshop WIPE.

El programa va revisar les línies i va presentar la modificació a través de la SEDE, en l'actualitat, el programa té deu línies de recerca generals que ens permeten englobar i classificar la recerca que es fa a les tesis de forma coherent. Aquestes línies es van donar d'alta en el mes de maig del 2018. Les 34 línies inicials es van reduir a les actuals deu línies a fi i efecte de fomentar l'especialització del programa de doctorat.

2) Millorar la informació pública incloent els CV dels professors del programa, els directors de tesi, i els indicadors de rendiment acadèmic del programa.

Com es veurà a la Figura 3.4.1 de l'autoinforme la pàgina web de cada programa s'ha millorat força. Ara és molt més versàtil, ha millorat l'accés per part de l'usuari i s'ha destacat més la recerca dels professors i dels grups de recerca reconeguts. En la versió actual, l'actualització de la informació és instantània a partir de les entrades que fan els professors i els tècnics de suport a la recerca en els respectius currículum vitae. També es més fàcil consultar les tasques i el perfil dels professors col·laboradors per cada línia d'investigació. No cal dir que, també consta a la web de cada programa tots els indicadors dels programes de doctorat.

3) Reflectir el canvi de professorat (altes i baixes) mitjançant la modificació el títol.

El març de 2019 es va presentar a través de la SEDE del ministeri una modificació de la memòria de verificació, on es va actualitzar entre altres aspectes el professorat. (Evidència P 2.8)

4) Afegir els recursos propis del programa, espais de treball per doctorands, aules de seminaris i reunions, accés a base de dades i revistes, percentatge de doctorands amb ajudes per estades d'investigació i assistència a seminaris i % d'alumnes amb ajudes i contractes pre i post doctorals.

A l'estàndard 5, al vídeo elaborat per l'acreditació i evidència E 5.4 es detallen el recursos materials i els equipaments dels departaments d'Economia i de Gestió d'Empres i de la Facultat d'Economia i Empresa a l'abast dels estudiants del programa de doctorat.

Els aspectes 2 i 4 sobre línies d'investigació i canvi de professorat (altes i baixes) van ser objecte de modificació de la memòria de verificació al 2019 (Evidència P2.8), d'acord amb el suggeriment de la valoració del ISPD, així com altres aspectes que es van considerar per ajustar el programa a la realitat del dia a dia. Així el 21 de març de 2019 es van lliurar a AQU Catalunya les modificacions respecte a la memòria del doctorat verificada, aprovades totes elles per la CA del programa de doctorat (Evidència P1.2.c) i pel Comitè de Direcció de l'EPD (Evidència P1.3.a). Aquestes modificacions adequen el programa de doctorat a la realitat del seu funcionament pel que fa a:

- La incorporació d'un criteri específic d'admissió al programa

- La prioritització de les sol·licituds de preinscripció
- Els canvis en línies d'investigació i professorat per ajustar l'oferta a la demanda real
- Els complements de formació
- Les hores de durada de les sessions individuals E01
- La descripció de les ajudes de mobilitat de l'activitat E06

A l'Evidència P2.8 consta la memòria de verificació modificada i la taula resum que es van lliurar a través de la SEDE per a la seva avaluació. La Taula 3.1.1 presenta resumidament aquestes modificacions.

Taula 3.1.1. Modificacions realitzades a la titulació amb valoració FAVORABLE d'AQU Catalunya

Descripció modificació	Justificació	Origen de la proposta	Curs implantació	Aprovació per CDE	Aprovació per AQU Catalunya
Incorporació d'un criteri específic d'admissió al programa	Per facilitar la selecció de candidats	Seguiment	2019-20	29/01/2019	Informe favorable (Evidència P2.9)
La prioritització de les sol·licituds de preinscripció	Per seleccionar estudiants en cas de superar el màxim	Seguiment	2019-20	29/01/2019	Informe favorable (Evidència P2.9)
Modificació de les hores de durada de les sessions individuals de l'activitat E01		Seguiment	2019-20	29/01/2019	Informe favorable (Evidència P2.9)
Modificació la descripció de la mobilitat de l'activitat E06		Seguiment	2019-20	29/01/2019	Informe favorable (Evidència P2.9)

Font: Elaboració pròpia a partir de la taula resum de modificacions presentada a la SEDE.

La proposta de modificació del programa va ser avaluada i aprovada per AQU Catalunya el 2 de juliol del 2019 (Evidència P2.9). Posterior a la implantació de les modificacions sol·licitades a AQU, el curs 2019-20 i 2020-21 fruit del seguiment i l'anàlisi continuu del programa s'han detectat noves millores, que no són modificacions substancials i no impliquen una modificació del programa, aquestes es resumeixen a la taula 3.2.1 i es detallen amb més precisió a l'Evidència P 2.13. Els canvis menors del professorat i de places es recullen en aquest procés de seguiment i acreditació i s'actualitzaran quan s'hagi d'introduir una modificació substancial del títol.

Taula 3.1.2. Notificació de noves modificacions no substancials realitzades a la titulació a partir del 2019.

Descripció modificació	Justificació	Origen de la proposta	Curs implantació	Aprovació per CDE	Aprovació per AQU
S'actualitza la plantilla de professorat i col·laboradors (Evidència P2.13)	Actualització de la plantilla	Acreditació	2020-21	28/05/2020	Modificacions informades en l'acreditació
Es modifiquen puntualment les places de nou ingrés de 15 a 18 el curs 2019-20		Acreditació	2019-20	21/05/2021	Modificacions informades en l'acreditació

1.1. Mecanismes per garantir el perfil d'ingrés de doctorands/es

L'oferta de places del programa de doctorat d'Economia i Empresa ha estat des de la seva creació de 15 places de nou ingrés des del curs de la seva implantació el 2013-14. No obstant, davant de l'augment de les peticions de preinscripció la CA va considerar que la millor opció seria ampliar conjunturalment el nombre de nous matriculats. L'increment tant gran del nombre de pre-inscripcions juntament amb la gran oferta de beques dels departaments va recomanar incrementar en tres places la matrícula.

Aquesta oferta ens permet mantenir al voltant de 50 estudiants en actiu, i garantir que els 42 professors propis del programa puguin oferir un bon nivell d'atenció als doctorands en funció de les seves necessitats individuals i col·lectives. Un dels objectius del programa de doctorat és vetllar per l'excel·lència en la producció científica dels futurs doctors i doctores. Per assolir aquest objectiu el programa actua, prioritàriament, en dos fronts de millora. Per una banda, difon la seva proposta formativa a través de xarxes i plataformes de gran prestigi acadèmica, tant a escala espanyola com europea, a fi i efecte de gaudir d'una gran capacitat a la hora d'escollir als estudiants que més encaixen amb les nostres línies de recerca. Per altra banda, donen suport als directors i directores del programa en la seva formació específica a fi i efecte de garantir una plena dedicació dels professors propis en les tasques d'orientació, seguiment i avaluació de l'activitat duta a terme pels nostres estudiants. Un bon indicador de que el programa assoleix un bon nivell de qualitat i excel·lència en els dos fronts és que el rati actual entre el nombre de doctorands i de professors propis del programa és de 1,35 tesis per professor propi. En el curs 2020-21, el programa compta amb 57 estudiants i amb 42 professors i professores propis.

El mecanisme de què disposa el programa de doctorat d'Economia i Empresa per garantir que el perfil dels nous estudiants sigui el més adequat i coherent possible està descrit al PR-EPD-014 Preinscripció, accés, admissió i matrícula (Evidència E1.1), la Comissió Acadèmica del programa aplica els següents criteris a l'hora de valorar l'admissió d'un nou candidat/a, que garanteix la configuració del perfil dels doctorands i les doctorandes del programa ajustada a les característiques del programa. Tal com s'ha indicat a la Taula 1.1, es van revisar i adequar els criteris d'admissió en la fase de seguiment del doctorat. A més dels requisits generals d'accés als estudis de doctorat de la URV s'estableixen els criteris de valoració específics següents:

- ✓ Haver cursat un màster oficial directament relacionat amb el doctorat, o de l'àmbit de l'economia i empresa o d'àmbits afins
- ✓ Acreditar el nivell B1 d'Anglès.
- ✓ Presentar una memòria o projecte d'investigació del tema a desenvolupar

En el cas que el nombre de sol·licituds superi el màxim d'estudiants permesos, es tindran en compte els criteris següents:

- ✓ Carta de suport d'un professor del programa de doctorat
- ✓ Disponibilitat del professorat afí al tema desenvolupat a la memòria o projecte d'investigació
- ✓ Equilibri entre les diferents línies d'investigació del programa
- ✓ Experiència prèvia en activitats de recerca o realització prèvia de formació en metodologies de recerca rellevants

- ✓ Expedient acadèmic del màster
- ✓ Expedient acadèmic del grau o llicenciatura
- ✓ Experiència professional
- ✓ Nivell d'anglès

Adicionalment, i fruit de la implantació de les recomanacions dels informes de valoració del seguiment del programa (Evidència P2.6) rebuts per part d'AQU Catalunya, s'ha adaptat el procés PR-EPD-014 Preinscripció, accés i admissió dels estudiants en programes de doctorat (Evidència E1.1), per tal que els candidats puguin presentar, opcionalment, una carta de suport per part d'un professor o professora del programa de doctorat (s'ofereix un model de carta de suport, disponible a la web de l'EPD, en l'apartat sobre accés i admissió (Evidència E1.2). Quan és possible, aquesta carta de suport facilita l'assignació posterior del director o directora de tesi i assegura la màxima afinitat entre les aspiracions dels doctorands i el potencial investigador del professorat del programa.

A més la Comissió Acadèmica disposa del procés PR-EPD-022 Assignació, des-assignació o modificació de director/a o línia d'investigació (Evidència E1.5), per si s'escau incorporar directors/es de tesis al programa o línies d'investigació que es puguin necessitar durant el desenvolupament d'una tesi doctoral.

Anàlisi de l'oferta i demanda. Preinscripcions i admissió.

Sens dubte un dels indicadors més rellevants sobre el potencial present i futur d'un programa doctoral ve donat per la pròpia evolució de la demanda de preinscripcions. En el nostre doctorat les sol·licituds de preinscripció es reben automàticament a través de l'aplicació web de l'EPD de la URV. Les dades han estat resumides a la taula 1.1.1.

Com podem observar, les sol·licituds de preinscripció s'han incrementat considerablement els darrers anys, a resultes de l'esforç de la coordinació per difondre el programa a través de plataformes webs i fòrums de captació de nous candidats, tant a Espanya com a l'estranger. Al respecte val a dir que la presència del programa, des de fa tres anys, en la plataforma Inomics ha donat lloc a una major petició de preinscripcions i, també, a un major capacitat del programa per escollir als millors candidats. Inomics es la plataforma de difusió internacional en matèria econòmica sobre les ofertes laborals, els projectes de recerca, i els programes de doctorat. La seva web és l'instrument de difusió més utilitzat pels millors programes de doctorat de les nostres matèries arreu del món. Degut al bon expedient acadèmic dels precandidats, molts d'ells disposen de beques associades a projectes dels grups de recerca i dels dos departaments adscrits, l'ampliació de la matrícula no ha anat en detriment de la seva qualitat.

Entre els cursos 2013-14 i 2020-21, el programa d'Economia i Empresa va registrar 457 preinscripcions. Les sol·licituds de preinscripció han estat variables, amb un mínim de 26 el curs 2014-2015 i un màxim de 109 el present curs. Del total de preinscripcions rebudes, els estudiants admesos entre els cursos 2013- 2014 i 2020-21 sols en tres ocasions, els cursos 2014-15 i els dos últims, varen excedir el nombre de places del programa que és segons la seva memòria de 15 places.

El nombre de preinscripcions al programa ha estat molt elevat durant els dos darrers cursos acadèmics, tal com s'ha indicat abans. El 35,4% eren homes i el 64,5% dones, aquesta dada posa de relleu la forta presència de doctorandes en el nostre programa. Durant tot el període en estudi, entre les preinscripcions es van

aprovar tècnicament, és a dir van formalitzar i documentar correctament el tràmit de preinscripció 295 estudiants, dels quals es van matricular al programa un total de 190 estudiants. Així, doncs, la taxa d'admissió va ser del 23,8%, posant de relleu el considerable marge de la Comissió Acadèmica per seleccionar als millors. En efecte, de cada quatre propostes es van descartar tres i, al final, sols es van matricular un estudiant. De mitjana cada curs es van matricular 14 nous doctorands, per tant, atès que el nombre de places del programa és de 15 estudiants, podem afirmar que cada any es van cobrir totes les places. Aquest indicador reflecteix la capacitat del programa per cobrir la seva oferta acadèmica.

Taula 3.1.3 Evolució de les sol·licituds de preinscripcions i matrícules durant el període 2013-14 al 2020-21.

Curs acadèmic	Places ofertes	Sol·licituds de preinscripció			Preinscripcions completes			Matriculats de nou accés		
		Total	D	H	Total	D	H	Total	D	H
2013-14	15	35	11	24	35	11	24	14	6	8
2014-15	15	26	13	13	26	13	13	10	7	3
2015-16	18	41	16	25	41	15	26	18	9	9
2016-17	15	42	13	29	42	13	29	10	3	7
2017-18	15	64	25	39	18	10	8	14	7	7
2018-19	15	36	13	23	20	9	11	13	7	6
2019-20	18	104	36	68	49	19	30	18	9	9
2020-21	15	109	38	71	49	16	33	13	7	6

La coordinació del programa de doctorat d'Economia i Empresa considera que la seva capacitat òptima d'admissió és de 15 incorporacions noves cada curs acadèmic, tot i que el seu professorat està preparat per assumir augments puntuals de la demanda. Així, per exemple, el curs 2015-16, es va demanar a l'EPD una ampliació temporal de la matrícula a vint places de les quals es van matricular finalment 18 nous estudiants; el curs 2019-20, es va demanar un increment puntual a divuit places que finalment van donar lloc a cobrir-les totes.. Les discrepàncies entre el nombre de matrícules acceptades i les matrícules efectives queda justificada per les dificultats dels estudiants procedents de Mitja Orient i els països llatinoamericans per resoldre degudament els seus permisos de residència a casa nostra. . A més a aquest dos últims cursos cal tenir en compte la incidència de la pandèmia, sobretot donat l'alt nombre d'estudiants estrangers del programa.

La Taula 3.1.3 ens permet fer un balanç de la capacitat del programa per captar potencials doctorands i, també, ens permetrà calibrar el marge de maniobra per seleccionar als millors estudiants.

Analitzant el gènere (taula 1.1.2) , veiem clarament com entre els preinscrits hi ha un clar biaix a favor dels homes -durant els vuit cursos del període analitzat, la relació és de 36,10% de dones per 63,90% de homes-, mentre al llarg de tot el procés de selecció i acceptació per a la matrícula aquest biaix es va corregint fins assolir un considerable equilibri entre les dones i els homes matriculats al programa -per als vuit cursos les dones matriculades ascendeixen a un 50,4% front a un 49,5% d'homes.

La informació sobre l'evolució de les preinscripcions i la matrícula registrada pel programa, durant els cursos compresos entre el 2013-21 i el 2020-21, podem sintetitzar-la en els següents punts:

- ✓ El total de **preinscripcions** rebudes ha oscil·lat entre 40 i 50 per curs fins el curs 2018-19, a partir d'aquí els dos darrers cursos s'han registrat més de cent preinscripcions anuals per la difusió del programa en plataformes acadèmiques de gran impacte internacional.

- ✓ Durant els últims quatre cursos, gairebé la **meitat queden excloses tècnicament per manca de documentació**, és a dir, els candidats no aporten els certificats dels títols, o algun altre dels documents que es demanen abans de trametre la sol·licitud a la Comissió Acadèmica. En algun cas, no s'ha admès a un estudiant per què no disposem de directors que puguin supervisar el tema de recerca que proposa (això s'informa al sol·licitant per si vol canviar la temàtica, però en alguns casos no trobem un encaix amb les propostes que li fem). El gran increment de preinscripcions permet una selecció prèvia important donat que es impossible aconseguir un director per a tots els preinscrits.
- ✓ **El nombre de preinscripcions completes ha oscil·lat durant el període, situant de forma estable al voltant de cinquanta candidats el dos últims cursos.**
- ✓ Pel que fa al nombre d'admesos sol estar al voltant de vint cada curs, tret dels dos darrers cursos que ha superat els cinquanta.
- ✓ **El nombre de matriculats s'ha mantingut força estable, amb un mínim de deu i un màxim de divuit matriculats.** Dels admesos acadèmicament per la Comissió Acadèmica, cada any entre dos i quatre no arriben a matricular-se. En general, es tracta d'estudiants estrangers que no acaben aportant els justificants que li són requerits o, bé, no obtenen el visat per cursar el doctorat al nostre país. Aquesta situació es dona sobretot amb estudiants estrangers originaris d'Àsia o Àfrica. Tanmateix, el nombre d'estudiants procedent de fora de la UE no ha deixat de créixer, sobretot durant els darrers dos cursos.
- ✓ Gairebé tots els cursos **el nombre de matriculats acceptats per la Comissió Acadèmica del doctorat ha arribat a cobrir les 15 places**, quedant-nos amb 10 matriculats reals els cursos 2014-15 i 2016-17.
- ✓ Si bé entre les preinscripcions al programa per cada dos homes es presenta una dona, durant el procés de matriculació s'assisteix a un clar equilibri. **El nombre de matriculats queda distribuït a parts iguals entre dones i homes.**

El perfil d'ingrés

El perfil dels estudiants del programa és d'una persona graduada en Economia, Administració i Direcció d'Empreses, Finances i Comptabilitat. La majoria dels nostres doctorands i doctorandes tenen una sòlida formació econòmica i de gestió d'empreses, un bon domini de les tècniques quantitatives, estan avesats en treballar amb grans volums de dades i tenen un domini considerable a la hora de comunicar-se en la llengua anglesa. Per altra banda, també s'accedeixen cada curs graduats en perfils colaterals, com ara enginyer industrial, enginyer en telecomunicacions, relacions laborals, turisme o dret.

Durant el seu primer any acadèmic en el programa, els estudiants provinents d'altres especialitats que no gaudeixen d'un nombre suficient de crèdits d'investigació en el seu pla d'estudis o bé que les matèries cursades es considerin insuficients per la Comissió Acadèmica hauran de cursar una sèrie de complements formatius en aquestes matèries. En aquests casos, tal com estableix la normativa del programa de doctorat d'Economia i Empresa, la Comissió Acadèmica estableix per a cada nou estudiant un programa individual

de complements de formació específics, en funció de la formació acreditada per cada estudiant, que haurà de realitzar el primer any.

Les matèries sobre el tractament i accés a les bases de dades en els àmbits de l'economia i l'empresa dels màsters del programa junt als mòduls transversals proposat que oferta l'Institut de Ciències de l'Educació amb col·laboració amb l'EPD configuren una proposta de formació individualitzada per a cada nou doctorands, tenint en consideració les mancances en la seva formació prèvia i el perfil del projecte de recerca presentat entre el doctorand i els seus directors. Els complements formatius s'han de cursar durant el primer any del programa de doctorat.

Per últim, les matèries amb una càrrega docent de 3 crèdits acadèmics del Màster en Mercats Internacionals i Màster en Direcció d'Empreses que s'ofereixen com a complements formatius són les següents,

Màster Mercats Internacionals

- 16675212 Anàlisi de Dades Microeconòmiques
- 16675213 Anàlisi de Dades Macroeconòmiques
- 16675215 Tècniques Quantitatives I
- 16675216 Tècniques Quantitatives II
- 16675217 Tècniques d'investigació

Màster en Direcció d'empreses

- 16665214 Procés d'investigació
- 16665216 Tècniques qualitatives de Recerca I
- 16665218 Tècniques quantitatives de Recerca I
- 16665221 Valoració producció científica.
- 16665213 Instruments per a la Decisió en Incertesa

Taula 3.1.3Evolució de les sol·licituds de preinscripcions i matrícules durant el període 2013-14 al 2020-21.

Curs acadèmic	Sol·licituds de preinscripció			Preinscripcions completes	Matriculats de nou accés			Preinscripcions completes
	Total	D	H	Total	Total	D	H	Total
2013-14	35	11	24	31,43%	14	6	8	42,86%
2014-15	26	13	13	50,00%	10	7	3	70,00%
2015-16	41	16	25	39,02%	18	9	9	50,00%
2016-17	42	13	29	30,95%	10	3	7	30,00%
2017-18	64	25	39	39,06%	14	7	7	50,00%
2018-19	36	13	23	36,11%	13	7	6	53,85%
2019-20	104	36	68	34,62%	18	9	9	50,00%
2020-21	109	38	71	34,86%	13	7	6	53,85%

Per últim, en aquesta secció en considerat adient analitzar l'evolució per gèneres de les preinscripcions i les matrícules de nou accés dels vuit cursos acadèmics considerats en aquest informe. Crida l'atenció que entre les preinscripcions les dones solen representar un terç de les sol·licituds, tret del curs 2014-15 on

representen la meitat, mentre en les matricules ascendeixen a la meitat, tret de l'esmentat curs on arriben al setanta per cent. Aquesta evidència posa de relleu que en general, tal com s'ha pogut comprovar cada anys des de la Comissió Acadèmica, el nivell acadèmic i les propostes presentades per les dones encaixen més amb els requisits i els interessos científics del nostre programa d'Economia i Empresa.

La procedència dels nostres doctorands.

Després d'observar l'evolució de les preinscripcions i les matricules del programa és pertinent abordar la procedència acadèmica dels nostres doctorands i doctorandes des d'una doble perspectiva. Per una banda, abordarem a la Taula 3.1.4 la procedència acadèmica dels estudiants; i d'una altra banda, a la Taula 3.1.5 ens ocuparem de la seva procedència geogràfica.

La procedència acadèmica

Fa vuit anys, el curs 2013-2014, el programa gaudia d'un públic captiu. El gruix del nostres doctorands cursaven algun dels dos màsters amb perfil de recerca que ofereix la Facultat d'Economia i Empresa en els quals participen professors i professores dels departaments d'Economia i de Gestió de Empreses. A més d'aquests dos cursos màsters de perfil investigador, la FEE també compta amb un màster d'Emprenedoria i Innovació, de perfil més professional que científic, on la docència impartida es reparteix entre els departament d'Economia i de Gestió d'Empreses, i que proporciona anualment un nombre considerable d'estudiants al programa. Amb el pas del temps, gràcies als esforços de l'EPD, l'accés a programes europeu de mobilitat internacional com ara el programa COFUND, i la major projecció en plataformes de gran impacte acadèmica com ara Inomics, l'origen acadèmic del nous estudiants ha canviar força. Poc a poc, la presència de doctorands que cursaren els màsters en altres universitats espanyoles o estrangeres no va parar d'augmentar.

Durant el curs 2013-14, el 85,7% dels nostres doctorands procedien dels nostres màster; després, els estudiants procedents d'altres universitats catalanes va anar creixent força fins el curs 2016-17; mentre, finalment, la procedència acadèmica es va anar equilibrant amb un protagonisme cada cop més important dels estudiants estrangers. Durant el curs actual, el 33% dels nous estudiants varen cursar els màsters a la URV; el 16% a la resta d'universitats catalanes; el 16% a la resta d'universitat espanyoles; el 33% final a universitats estrangeres.

Taula 3.1.4 Procedència acadèmica dels doctorands/des (en percentatges)

Procedència acadèmica	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Estudiants de la URV	85,71%	40%	45,46%	33,33%	66,66%	37,5%	66,67%	33,33%
Altres universitats catalanes	14,29%	10%	36,36%	44,45%	16,67%	25%	0%	16,67%
De la resta d'Espanya	0 %	10%	18,18%	11,11%	0%	25%	0%	16,67%
De l'estranger	0%	40%	0%	11,11%	16,67%	12,5%	33,33%	33,33%

En termes de captació, el programa de doctorat d'Economia i Empresa està duent a terme una promoció de la seva oferta a escala internacional a través de la plataforma Inomics, tal com hem posat de relleu abans. Al mateix temps, s'estan promovent els doctorands en cotutela i la captació d'estudiants estrangers a través de programes de captació de becaris estrangers, especialment el programa europeu COFUND.

En aquest aspecte, la coordinació del programa ha seguit les recomanacions i les propostes de millora del ISPD (evidència P2.6) de cara a incrementar els estudiants procedents de màsters i universitats estrangeres. En els darrers cursos el nombre d'incorporacions procedents de l'estranger s'han incrementat considerablement, fet que continuarà donant-se atès que el programa Europeu Marie Curie té com a finalitat captar cap a les nostres universitats al talent jove procedent d'altres països.

També s'estan seguint les dues propostes de millora de la EPD. La primera, millora les accions de captació per augmentar el nombre de preinscripcions; mentre la segona, adoptada el curs 2019-20 PM-EPD-1.1-02 fomenta la visibilitat i la difusió dels objectius de desenvolupament sostenible. El que s'ha fet per ara és promocionar la captació interna de titulats de màsters a través de la convocatòria de premi per a joves investigadors, les ajudes a matrícula dels 3 cursos de doctorat, també tenim la nova convocatòria de contractes predoctorals Martí i Franques i en temes de gestió s'ha avançat el període de preinscripció a juliol que ha fet augmentar les sol·licituds d'estrangers i s'ha classificar les línies d'investigació de 18 programes de doctorat i quedarà pendent fer la difusió a la web. El curs 2020-21 els nostres doctorands procedeixen un terç de la URV, sobre tot dels màsters que s'ofereixen al si de la Facultat d'Economia i Empresa; un altre terç d'altres universitats catalanes o de la resta de l'Estat; i, finalment, un altre terç de l'estranger.

En els darrers cursos, els departaments d'Economia i Gestió d'Empreses estant fent un gran esforç per endegar dos tipus de beques. Per una banda les ajudes corresponents al Programa de beques doctorals Martí i Franques (MFP); per altra banda, les beques corresponent al programa europeu COFUND.

El Programa Martí i Franquès d'ajuts a la investigació (PMF) de la URV aglutina els Contractes de personal investigador predoctoral en formació (PIPF) dels seus departaments i té com a principal objectiu incorporar als grups de recerca de la universitat als millors estudiants de doctorat i, per aquesta via, facilitar la visibilitat internacional de la universitat. Aquests contractes constitueixen l'element fonamental per atraure talent d'arreu per cursar estudis de doctorat. Les ajudes COFUND formen part de les accions Marie Skłodowska-Curie de la UE, que tenen com objectiu fomentar els intercanvis internacionals dels doctorands, i la interdisciplinarietat en els estudis de doctorat, basant-se en els principis de la Carta Europea dels Investigadors i el Codi de conducta per a la contractació d'investigadors, així com en els Principis de la UE per a la formació innovadora de doctorats.

Un bon indicador de l'esforç del nostre programa en la captació d'estudiants procedents d'altres universitats a través de les beques predoctorals és el gran nombre de ajudes convocades durant els darrers anys.

Taula 3.1.5 Doctorands matriculats amb beques competitives

Tipus ajuts desc	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Convocatòria Martí Franquès	5	3	4	8	12	14	8	3
Convocatòria Martí Franquès_COFUND	12	10	10	5				
Convocatòria Martí i Franquès_SGR	5	3						

Bona prova de la gran aposta per la internacionalització del programa d'Economia i Empresa queda reflectida en el gran esforç dels departaments d'Economia i Gestió d'Empreses per convocar beques competitives que permeten als beneficiaris dedicar-se plenament a la seva formació científica. Des de la participació de la URV

en el programa Marie Curie de la Comissió Europea, les conegudes com a beques MF-COFUND han estat les grans protagonistes.

Podem observar a la Taula 3.1.5 els estudiants becats ha anat creixent des dels 3 del curs 2013-14 fins als 22 estudiants del curs 2020-21. La política de beques dels departaments d'Economia i Gestió d'Empreses és molt important en la nostra estratègia d'atracció d'estudiants estrangers amb bons expedients acadèmics. Aquesta evolució tant favorable en l'evolució de les beques, tant en el programa MF com en el COFUND, il·lustra la voluntat dels dos departaments implicats en el programa per impulsar la projecció internacional del programa d'Economia i Empresa.

Si tenim en compte el total d'estudiants matriculats cada curs, i no només els de nou accés, observem que el curs 2020-21 el 38,5% tenien una beca competitiva, el 21,0% dels estudiants del programa tenien una beca COFUND que destaca per tenir unes condicions retributives i econòmiques molt atractives, el 17,5% de beques Martí Franques i el gaudien de beques competitives de formació pre-doctoral d'investigadors del Ministeri de Ciència i Innovació o de la Generalitat de Catalunya. A banda d'aquestes beques generades pels dos departaments adscrits al programa, el 7,0% dels estudiants comptàvem amb 3 de beques de competitives de contractació de personal de la Generalitat de Catalunya; i 1 FPI del Ministerio de Ciencia e Innovación. En definitiva, podem concloure que un de cada tres estudiants del programa gaudeix d'una beca competitiva que li exigeix també, una dedicació full-time a la redacció de la seva tesi. A més, podem concloure que un de cada cinc estudiants gaudeix una beca del programa Marie Curie-COFUND que està adreçat a estudiants amb elevats nivells d'excel·lència que han estudiat en universitats estrangeres.

La procedència geogràfica

Pel que fa a la nacionalitat dels estudiants de nou accés, el Programa d'Economia i Empresa ha registrat un procés d'internacionalització creixent i sostingut, com mostra la Taula 1.3 de l'annex 1. Com mostra la taula sobre la procedència geogràfica dels nous estudiants matriculats al programa, durant els cursos compresos entre el 2013-14 i el 2016-15, més del seixanta per cent del nous doctorands procedien d'universitats espanyoles, sobre tot de la URV i altres universitats catalanes; durant els cursos següents la participació d'estudiants espanyols es situa al voltant del trenta i el quaranta per cent, mentre el curs actual els estudiants espanyols sols van representar el 25%. Aquesta trajectòria és molt il·lustrativa de la creixent internacionalització del programa de doctorat d'Economia i Empresa. Per continents, crida l'atenció la major presència d'estudiants procedent del continent americà, sobretot dels països llatinoamericans, i d'estudiants asiàtics, entre els quals sobresurten els originaris de països com ara Iran, Irak o Líban.

A la taula 3.1.6 podem apreciar la procedència geogràfica de la matrícula total del nostre programa de doctorat. En aquesta taula resum, per a més detall recomanem consultar la Taula 1.6 de l'annex 1, es pot observar clarament la pèrdua de pes dels estudiants espanyols a favor de la major presència de estudiants estrangers, sobretot procedents d'Àsia i Amèrica.

Taula 3.1.6 Procedència geogràfica dels doctorands/des (en percentatges)

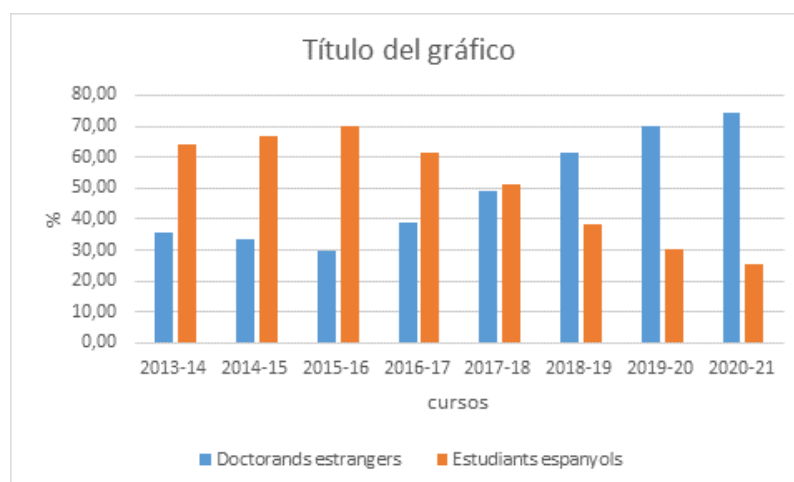
Continent procedència	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Amèrica	26.4%	22.6%	17.0%	16.3%	13.6%	13.5%	9.5%	7.1%
Espanya	24.5%	30.2%	38.3%	51.0%	61.4%	70.3%	66.7%	64.3%
Resta Europa	1.9%	3.8%	6.4%	6.1%	6.8%	5.4%	9.5%	14.3%
Resta Unió Europea	7.5%	9.4%	8.5%	10.2%	6.8%	8.1%	9.5%	0.0%
Àfrica	11.3%	9.4%	8.5%	4.1%	4.5%	2.7%	0.0%	7.1%
Àsia	26.4%	22.6%	19.1%	10.2%	6.8%	0.0%	4.8%	7.1%
Altres	1.9%	1.9%	2.1%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Total de doctorands	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

La tendència a la major internacionalització del nostre programa és contundent. En l'actualitat, un de cada quatre doctorands actius és espanyol sobretot que ha cursat els seus estudis de grau i màster a la URV o altres universitats catalanes; un altre estudiant de cada quatre d'Amèrica (majoritàriament Amèrica Llatina), gairebé un de cada deu procedent d'algun altre país europeu; un de cada deu d'Àfrica i un de cada quatre d'Àsia (veure Taula 1.5 de l'Annex 1). Els percentatges més baixos són d'Àfrica (raonable degut al seu grau de desenvolupament), tot i que en els darrers anys la presència de doctorands africans no deixa de créixer.

Tot i que captem pocs doctorands procedents d'altres països europeus, sí que ho fem de la resta de continents. Creiem que el motiu podria ser que a Europa hi ha moltes institucions que competeixen amb la Universitat Rovira i Virgili, i en països amb més suport econòmic als estudis. La nostra presència en plataformes de difusió acadèmica com ara Inomics té com un dels seus objectius captar cada vegada més estudiants procedents d'altres universitats europees. De fet, durant els darrers anys el nombre d'estudiants procedents de països com ara Itàlia o Grècia no deixa de créixer, sobretot per les bones condicions del programa COFUND de la Unió Europea per captar estudiants d'altres països europeus.

En resum, la creixent internacionalització del programa de doctorat d'Economia i Empresa esdevé una tendència estable i contundent. Si durant el curs 2013-14, el nombre de doctorands procedents de fora d'Espanya ascendia al 35,7%, vuit cursos més tard, el curs 2020-21, els estudiants estrangers representaren el 74,5%.

Gràfic 3.1.1. Estudiants espanyols i estrangers del programa de doctorat)

Per altra banda, fruit de la implantació de les recomanacions i suggeriments dels 6 informes de valoració del seguiment del programa (Evidència P2.14) el 2006 l'EPD va dissenyar un programa d'ajuts a la matrícula dels estudiants de doctorat en règim de cotutela, que es va implantar el curs 2017-18. L'objecte dels ajuts de cotutela es finançar els preus per la prestació d'ensenyaments conduents al títol de doctor, establerts anualment en el Decret de la Generalitat de Catalunya pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics, per als estudiants de doctorat en règim de cotutela internacional. L'ajut consisteix en l'import de la tutela acadèmica del primer curs a la URV, prorrogable fins a dos cursos més de forma consecutiva amb la condició de què l'estudiant superi l'avaluació anual favorable del programa de doctorat de la URV escollit.

Des del curs 2020-21, el nostre programa de doctorat cofinancia dues ajudes a la cotutela. Tot i amb això, hem de reconèixer que no resulta gens fàcil trobar partners i estudiants interessats amb aquesta iniciativa, encara que sigui considerada de gran interès pels membres de la CA. Actualment, tenim previst per al curs 2021-22 acordar la primera tesi de cotutela amb una universitat mexicana. El nostre objectiu és augmentar poc a poc el nombre de tesis en cotutela. La CA del programa considera que aquesta iniciativa té grans avantatges per al nostre doctorat, atès que consolida les aliances estratègiques amb les universitats estrangeres, fomenta les estades de professors i doctorands a l'exterior, i fomenta la cooperació i la coautoria entre els investigadors locals i els que estan adscrits a altres universitats. Des del punt de vista del doctorand o doctoranda els avantatges també són importants: els estudiants implicat es doctoren per les dues universitats, gaudeix de la formació en dos àmbits de treballs diferents i a la vegada complementaris, fomenta la projecció internacional dels futurs doctors, entre d'altres aspectes.

L'accés a beques competitives dels doctorands

El nombre dels doctorands del nostre programa que gaudeixen de beques competitives al llarg dels vuit cursos estudiats en aquest informe, es força significatiu. Les principals beques a les que accedeixen els nostres estudiants provenen de les convocatòries Martí Franquès de la URV, les beques competitives FI o FPU i, en els darrers anys, les beques del programa europeu COFUND. Es tracta de beques molt competitives. En concret, el programa europeu COFUND té com a objectiu explícit l'atracció de talent internacional i es basa en oferir la millor formació derivada dels principis "Triple I" de les accions Marie Skłodowska-Curie: Internacional, Interdisciplinari i Intersectorial. Després, també s'ofereix l'accés a ajudes plurianuals provinents de les institucions o les fundacions privades, com ara les beques Carolina o les beques de la Caixa de Pensions és més aviat escassa.

A la taula 3.1.6 es pot apreciar que el nombre de matriculats ha seguit una tendència ascendent que s'ha sostingut al llarg de tot el període, doncs si el curs 2013-14 el programa tenia 14 matriculats el curs actual en té 57. Per altra banda, el nombre dels doctorands/es del nostre programa que gaudeixen de beques competitives al llarg dels vuit cursos estudiats en aquest informe, es força significatiu. Durant el període que va del curs 2013-14 al 2020-21, el nombre d'estudiants amb beca competitiva sempre s'ha situat per damunt del 50 %, excepte dos cursos on es van situar una mica per sota. La coordinació del programa d'Economia i Empresa ha treballat colze a colze amb els departaments d'Economia i de Gestió d'Empreses per activar convocatòries de beques MF i COFUND. I no sols això, sinó que també ha animat als investigadors i investigadores a que els doctorands sense beca optessin a beques externes competitives del Ministeri de Ciència i Innovació i, també, de l'agència catalana AGAUR. A la taula 1.1.7 es pot apreciar amb detall l'evolució dels diferents tipus de beques durant els vuit anys que observar el present informe. En aquests moments, el

programa compta amb 57 doctorands, dels quals 32 són becaris. Tenir el 56,14 % d'estudiants amb beca competitiva posa de relleu la dedicació exclusiva dels estudiants al programa i el gran compromís en la formació i l'elaboració de les respectives tesis, tant dels doctorands com dels seus directors i directores.

Es considera una proporció força satisfactòria entre matriculats i matriculats amb beca i mostra la intenció clara tant de el programa com de la universitat per atreure i retenir talent i incentivar la recerca a través de les diferents tipologies de beques ofertes.

Taula 3.1.7 Estudiants del programa amb beca

Curs acadèmic	Matriculats total	Matriculats amb beca	% matriculats amb beca
2020-21	57	32	56,14%
2019-20	53	32	60,38%
2018-19	47	27	57,45%
2017-18	49	30	61,22%
2016-17	44	25	56,82%
2015-16	37	17	45,95%
2014-15	21	9	42,86%
2013-14	14	9	64,29%

A la taula 3.1.7 es pot apreciar la tipologia de les beques a disposició del programa durant el període objecte d'anàlisi. Es pot apreciar com el programa europeu COFUND, en el qual participa la URV des del curs 2017-18, s'ha traduït en un gran revulsiu en l'oferta de beques per als estudiants del programa. En els tres darrers cursos les beques europees han estat la gran via de captació d'estudiants estrangers amb un perfil investigador molt potent i molt adient per a les línies de recerca del programa. Les beques Martí Franques continuen ocupant un espai important en la nostra estratègia de captació d'estudiants estrangers, tot i que en els darrers anys ha adoptat un rol més secundari. Tot i les grans dificultats per accedir a ajudes FI, FPI i FPU, cada curs els nostres estudiants accedeixen a aquestes convocatòries competitives, cosa que complementa l'esforç que fan directament els dos departaments a través dels seus romanents del capítol I.

Taula 3.1.8 Evolució dels estudiants amb descomptes en matrícula

Tipus ajut desc	2020-21	2019-20	2018-19	2017-18	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Becari FI (1)	3	2	2	2	4	4	3	1
Becari Predoctoral FPI		1	1	1				
Becari Predoctoral FPU			1	1	1			
Becari URV i RDI							1	1
Convocatòria Martí Franquès	5	3	4	8	12	14	8	3
Convocatòria Martí Franquès COFUND	12	10	10	5				
Convocatòria Martí i Franquès SGR (1)	5	3						
Discapacitat major o igual al 33%		1	1	1				
Família Nombrosa Categoria General -3 fills-					1	1		
	32	33	28	31	26	18	9	9

(1) No s'inclouen a l'indicador matriculats amb beca de la taula 1. 1.6 ni a la taula 1.4 i 1.5 de l'annex

Pel que fa a la relació entre el gènere i l'accés a les beques no s'aprecien diferències significatives entre homes i dones, que obtenen en igual proporció les beques. Es considera que el tant per cent dels doctorands que gaudeixen de beques ben remunerades al llarg de tota la seva vida doctoral és elevada i millora força el seu rendiment acadèmic (veure taula 1.5 de l'annex 1).

Com podem apreciar a la Taula 1.1.5 la presència d'estudiants amb beca s'ha estabilitzat al voltant del trenta per cent. En aquest punt la coordinació del programa considera que s'han complert amb escreix les valoracions de l'ISPD (evidència P2.6) d'augmentar el nombre de becaris del programa. Tal com es recomanava aleshores els dos departaments que donen suport al programa de doctorat d'Economia i Empresa han fet un gran esforç pressupostari per aportar part dels recursos de la plantilla de PDI vacant a cofinçar conjuntament amb la pròpia URV i altres institucions públiques (Generalitat de Catalunya, Ministerio de Ciència i Tecnologia, Comissió Europea) l'accés dels nous estudiants a un finançament que lis permet dedicar-se a temps complet a la seva formació predoctoral.

En total, el programa de doctoral en Economia i Empresa ha proporcionat diferents tipus de ajudes i beques des de el curs 2013/14 fins al curs 2020/21 (186 ajudes i beques). En concret, hem ofert 57 beques de la tipologia Martí i Franquès, 21 becaris FI i, des de el curs acadèmic 2017/18, 37 beques de la convocatòria Martí Franquès COFUND. Aquestes tres tipologies s'han ofert de manera continuada durant tot el període 2013/14-2020/21. Altres tipologies com les beques FPU i FPI s'han ofert, però en cursos acadèmics concrets.

Cada curs tenim uns 3 doctorands finançats gràcies al programa per la contractació d'investigadors predoctorals en formació d'ajuts a la investigació "Martí i Franques" (Evidència 1.13), que la URV va posar en marxa des del 2012 amb l'oferta de 25 places cada curs. Durant els cursos 2017-2018 i 2018-19, a la URV amb el programa COFUND (Evidència 1.14) es van ofertar 50 places més, i s'ha continuant amb aquesta línia fent un gran esforç aquest curs darrer curs 2019-2020 per incrementar les ajudes ja existents (25 places cada curs) obrint una nova convocatòria del programa amb l'oferta de 75 places a més de les 25 ja existents. Pel curs 2020-21 s'ha fet l'oferta de 50 places.

Respecte el finançament, veiem també que la majoria dels nostres doctorands fan la tesis a temps complet, malgrat que tenim entre un 20-25% d'estudiants que ho fan a temps parcial (taula 1.5 de l'annex 1). Aquest percentatge es manté bastant homogeni tots els cursos, i no apreciem diferències significatives entre gèneres. Els estudiants a temps parcial no tenen beques pre-doctorals com les que s'han comptabilitzat a dalt. Ara bé, solen ser professors d'altres universitats on no hi ha formació doctoral (com a països de Sud-Amèrica), i per tant, podríem dir que tenen el finançament propi del seu contracte a la universitat on treballen. Pel que fa a estudiants a temps parcial, també tenim algun cas (minoritari) d'algun estudiant que ho compagina amb la seva feina i fa la tesis en el seu temps lliure. Els estudiants a temps parcial solen rebre ajuts econòmics des dels grups de recerca on s'integren que els permeten assistir a congressos, o pagar despeses de publicacions, comprar llicències de software, etc. Per tant, també tenen un suport econòmic però que no podem mostrar amb evidències.

No obstant això, reconeixem la importància d'oferir suport addicional als nostres matriculats perquè culminin amb èxit el seu doctorat. Per això, cal destacar que el nostre programa ha activat una sèrie de convocatòries orientades a cofinçar les despeses relacionades amb les estades internacionals i altres despeses de caràcter acadèmiques -matricula dels complements formatius, etc.-

Les dues línies d'ajuts pròpies del programa activitats durant el curs 2020-21 són les següents,

Ajuts als estudiants del doctorat d'economia i empresa. La finalitat d'aquests ajuts és atorgar quatre ajuts de 500 euros als estudiants sense beques per a sufragar les seves despeses logístiques i d'estada en funció del seu rendiment acadèmic.

Ajuts per a fer estades en universitats i centres de recerca estrangers. El doctorat en Economia i Empresa convocat tres ajuts d'un import màxim de 1500 euros per fer estades de recerca en universitats i centres de recerca estrangers, amb la finalitat de promoure la consecució de tesis amb menció internacional.

Finalment, esmentar que el programa de doctorat dedica diners cada curs a cofinançar 2 ajuts de matrícula (cobrir import matrícula durant 3 anys) dins el programa Futurs Investigadors que té la URV. Les condicions per accedir a aquests ajuts són una nota mínima de 8 i haver acabat el màster en els dos cursos anteriors a la convocatòria. L'objectiu principal és retenir estudiants amb talent dels màsters de la URV (tot i que està obert a qualsevol màster).

Anàlisi de la distribució dels estudiants per línies de recerca.

La següent taula 3.1.9 mostra la distribució dels estudiants per línies de recerca durant els quatre cursos compresos entre el 2017-18 i el 2020-21. S'han escollit aquests anys perquè és a començaments d'aquest període quan el programa va passar de les 34 línies d'investigació inicials a les 10 línies actuals. Pel nombre de doctorands destaquen les àrees de recerca de Comptabilitat i Finances; Economia urbana, rural, regional i del transport; i Organització, estratègia i recursos humans. En el curs 2020-21 les tres línies tenen al voltant de 9 estudiants matriculats. La resta de línies tenen una distribució relativament homogènia d'estudiants amb un nombre que oscil·la entre 5 i els dos doctorands.

En relació a el nombre de directors/es per línies de recerca, s'observa una situació similar, com cal esperar, a la distribució d'estudiants matriculats. Les línies d'investigació amb major nombre de directors/es són Organització, estratègia i recursos humans, Economia urbana, rural, regional i del transport, i Mètodes matemàtics i quantitius que en l'actualitat tenen assignades 12, 8 i 8 professors, respectivament. Mentre la resta de línies tenen entre 3 i 6 professors. En els darrers cursos, la Comissió Acadèmica del programa està esforçant-se perquè les línies de recerca tinguin una distribució de professors i estudiants més equitativa, tot i que el pes de cada línia de recerca no deixa de ser un bon reflex dels interessos dels investigadors (veure detall complet de la taula a l'annex 1).

Taula 3.1.9 Distribució dels estudiants per línies de recerca.

Línies de recerca	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21
Comptabilitat i Finances	2	5	6	9
Economia industrial	4	6	5	3
Economia pública	1	3	4	3
Ec. urbana, rural, regional i del transport	4	7	9	9
Mercats i productes financers	4	4	5	2
Màrqueting i comportament del consumidor	3	5	4	5
Mètodes matemàtics i quantitius	4	1	2	5
Organització, estratègia i recursos humans	7	10	9	10
Salut, Educació i Benestar	2	3	5	6

Sociologia	3	3	4	3
TOTAL	34	47	44	55

No hem d'oblidar però que alguns directors o directores estan presents en més d'una línia de recerca, mentre els estudiants del programa estan adscrits a una sola línia.

Seguint les recomanacions de l'informe de valoració del seguiment del programa (Evidència P2.6) rebut per part d'AQU Catalunya, al programa de Economia i Empresa vam revisar les línies de recerca i la definició dels directors/es de tesis per evitar línies de recerca inactives per l'excessiva dispersió i es va modificar el programa de doctorat (Evidència P2.8 i Taula 3.1.1) seguint els processos PR-EPD-003 *Seguiment i millora de titulacions* (Evidència E1.10) i PR-EPD-004 *Modificació de titulacions* (Evidència E1.11). El nombre de les línies va passar de 34 a les 10 actuals, reforçant l'especialització del programa i facilitant als potencials estudiants l'elecció dels directors i directores que més encaixen amb els seus interessos. Per altra banda, la reducció de les línies de recerca del programa també ha facilitat un repartiment més equitatiu dels professors per les deu línies de recerca actuals. Avui les línies de recerca totes estan actives i gaudeixen d'una millor distribució dels directors i directores (veure taula 1.7 de l'annex 1).

Anàlisi final estàndard 1.1

D'acord amb les evidències i la justificació aportada, considerem que el perfil dels doctorands i doctorandes admesos és molt coherent amb les característiques del programa i les línies d'investigació i que els doctorands i doctorandes disposen dels espais adequats i dels mitjans materials per realitzar la seva tesi. A més, en els darrers cursos l'esforç dels departaments d'Economia i Gestió d'Empreses per destinar romanents dels capítol I de personal a la convocatòria de beques competitives ha permès que al voltant del trenta per cent dels estudiants del programa tinguin els recursos necessaris per fer l'estada de recerca a les nostres contrades.

El programa de doctorat per tant assoleix amb excel·lència l'estàndard de disposar de mecanismes adients per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands/es sigui l'adequat i que el seu nombre sigui coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes.

En tot moment, la Comissió Acadèmica ha estat partidària de seguir les recomanacions que es desprenen de les valoracions de l'ISPD (evidència P2.6) per incrementar la presència d'estudiants estrangers i d'estudiants amb beca. Per això, s'ha treballat colze a colze amb els dos departaments que donen suport al programa de doctorat d'Economia i Empresa a fi i efecte de mantenir una política de beques competitives molt activa i que, com posen de relleu les dades, s'ha mostrat molt eficaç.

En aquesta línia estratègica del programa la presència, des de fa dos cursos acadèmics, en la plataforma Inomics i en altres fòrums acadèmics s'ha mostrat una pràctica molt eficaç a la hora d'incrementar el nombre de sol·licituds de preinscripció i garantir així una capacitat de selecció elevada. Un bon exemple del retorn d'aquesta actuació estratègica són els 109 preinscrits del curs 2020-21, entre els quals la Comissió Acadèmica va seleccionar per a la seva matrícula a les 13 millors candidatures. Aquest rati de $109/13=8,38$, posa de relleu el gran marge del programa de doctorat per triar les propostes que encaixen millor amb els interessos científics i la projecció futura dels nostres departaments d'Economia i Gestió d'Empreses.

Pel que fa a les propostes de millora del Estàndard 1 podem resumir-les en assolir definitivament tres objectius sobre els quals la coordinació del programa ja porta temps treballant. En primer lloc, des del vessant geogràfic mantenir una distribució tripartida (1/3 procedent de la URV, 1/3 de la resta d'universitats catalanes i espanyoles, i 1/3 provinent d'altres països). En segon lloc, consolidar una oferta de beques en convocatòries competitives de programes espanyols i europeus que permeti incrementar el nombre d'estudiants amb ajudes per fer a dedicació plena la seva tesi en el nostre programa, l'objectiu seria passar de l'actual 30% de becaris actuals al 40%. Per últim, consolidar una capacitat per atreure preinscripcions i noves candidatures de predoctorals que ens permeti seleccionar a les millors propostes, l'objectiu seria mantenir un rati de selecció entre preinscrits i matriculats superior a set.

En definitiva, podem concretar les accions de millora de l'estàndard 1 orientades al foment de la internacionalització i la qualitat del programa en les mesures,

Acció 1.1: Consolidar la presència del programa en diverses plataformes internacional de difusió acadèmica destinades als graduats d'economia i gestió d'empreses.

Acció 1.2: Presència regular en blocs acadèmics d'economia i empresa catalans i espanyols.

Acció 1.3: Foment de la organització a la URV de trobades internacionals de doctorands com ara el WIPE.

Acció 1.4: Col·laborar amb els departaments d'Economia i Gestió d'Empreses per a participar en les convocatòries de beques predoctorals competitives (FPI, programa COFUND).

1.2. Mecanismes per a la supervisió de doctorands/es i de les activitats formatives, Mecanismes d'avaluació, etc.

El programa de doctorat segueix els criteris establerts pel RD 99/2011 sobre la supervisió, el seguiment i l'avaluació anual dels seus doctorands/es. Els principals mecanismes són dos: el pla d'investigació (PlaInv) que s'elabora el primer semestre després de l'admissió (i que es pot revisar cada curs) i el document d'activitats del doctorand o doctoranda (DAD) (Evidència E1.7) que es confecciona cada curs acadèmic pel doctorand/a i és supervisat pels seus directors/es de tesi. El mecanisme de seguiment i avaluació està descrit al procediment PR-EPD-023 *Supervisió i seguiment del doctorand* (Evidència E1.6) i a la URV es porta a terme a través de la plataforma en línia anomenada SAD (Seguiment i Avaluació del Doctorand). En l'apartat "Doctorands" de la web de l'EPD es pot consultar tota la informació relativa al SAD, així com l'enllaç directe a la plataforma i a les guies d'usuari per a estudiants de doctorat (Evidència E1.9).

Els doctorands i doctorandes accedeixen al SAD i, per una banda, incorporen el pla d'investigació, on han de descriure els objectius de la tesi doctoral així com els mitjans, la metodologia que s'emprarà i la planificació temporal per aconseguir-los. I per l'altra banda, en el DAD recullen les activitats realitzades durant cada curs acadèmic (activitats formatives, publicacions, estades de mobilitat, etc). La incorporació del PlaInv és obligatòria en el curs de l'accés, si bé conforme progressa el programa de recerca de cada estudiant es pot anar modificant.

A més del seguiment que es fa a través del SAD, el coordinador del programa efectua anualment trobades amb els doctorands/es, especialment amb aquells que estan en el primer curs. Així mateix, els directors del programa fan trobades periòdiques per orientar als seus doctorands/es al llarg dels seus processos d'avaluació i rendiment de comptes. Precisament, un dels trets que més valoren els nostres estudiants és el tracte proper i directe amb els doctorands/es. Prova d'aquest seguiment empàtic és que els doctorands

valoren el seguiment i l'atenció dels seus director/s de tesi amb una nota mitjana del 9,40, el curs 2015-16, del 8,90, el curs 2016-17, i del 8,67 el curs 2019-20.

Respecte a les activitats formatives, els doctorands/es han d'efectuar obligatòriament les que consten a la memòria de verificació modificada i en poden cursar qualsevol de les que s'ofereixen a través del [pla de formació transversal de doctorat](#) (Evidència E1.12). Les activitats les han de registrar al SAD i són el director/a de tesi i/o el tutor/a acadèmic a través del SAD els que supervisen que siguin adequades al perfil del doctorand/a.

En tot moment, els directors/es de tesi poden accedir a l'aplicatiu en línia SAD per fer un seguiment del DAD i el PlaInv dels seus doctorands i doctorandes i, d'aquesta manera, poden discutir amb ells la informació dipositada així com promoure, si s'escau, alguna modificació abans de la seva avaluació.

A més, els directors/es i els tutors/es són els responsables d'autoritzar i verificar les activitats registrades pel doctorand o doctoranda, així com d'elaborar els informes de seguiment i avaluació (Evidència E1.8) cada curs acadèmic sobre el grau d'aprofitament i assoliment dels resultats d'aprenentatge.

Al final de cada curs acadèmic, la CA, en base als informes dels directors/es i tutors/es disponibles a la plataforma SAD (Evidència E1.8), avaluarà el DAD i [PlaInv](#) de cada doctorand o doctoranda.

Aquest mecanisme de seguiment i avaluació emprat des de la implantació dels programes de doctorat del RD 99/2011 es considerada pels doctorands/es i els directors/es de tesi una eina adequada, molt especialment a mesura que s'han incorporat les millores proposades pels diferents agents i s'han depurat les incidències de la primera versió de la plataforma SAD. Els estudiants del programa d'Economia i Empresa valoren molt satisfactòriament el sistema d'avaluació de l'activitat i el pla d'investigació aplicat per la URV, atès que el curs 2015-16 posen una nota mitjana de 8,20; el curs 2017-18, de 8,43; i, finalment, el curs 2019-20, de 8,42. (Comprovar aquestes dades).

A més a més del seguiment que es fa a través del SAD, el professorat i la coordinació del programa de doctorat sempre estan a la disposició dels doctorand/es per a qualsevol suport o orientació que puguin necessitar. Així mateix, existeix un tracte proper i directe que també permet un seguiment de les activitats més acurat.

Al programa de doctorat, durant el darrer curs (2019-20), es van avaluar un total de 51 doctorands/es dels quals 43 van superar els criteris de qualitat del nostre programa (42 en primera convocatòria i 1 en segona). Un estudiant va ser avaluat com a no apte per baix rendiment acadèmic. La mateixa tònica s'ha mantingut al llarg dels diferents cursos que s'han caracteritzat per molt pocs abandonaments o no presentats, i la pràctica absència d'avaluacions negatives. Els resultats altament satisfactoris venen a confirmar que el procés de selecció és adient i que el perfil d'ingrés de cada estudiant ha estat, en general, adequat a la línia de recerca assignada.

Oferta formativa per doctorands/es

El programa contempla activitats formatives obligatòries i optatives que seran detallades en profunditat a l'estàndard 6. D'entre les obligatòries, algunes, les sessions de tutoria o els seminaris de grup, queden sota el control del director/a de tesi i no s'introdueixen en el SAD. Totes les altres activitats, des de l'assistència obligatòria a un nombre de conferències per any, les assistències a congressos, les publicacions, la participació a cursos de diferent tipologia de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) o d'altres entitats, la

mobilitat internacional, la participació en docència o la participació en òrgans de representació, s'inclouen en el SAD per tal que el tutor/a i el director/a puguin fer el seguiment.

El programa de doctorat ofereix una sèrie d'activitats específiques del programa de caràcter obligatori (sessió de tutoria amb el/la director/a, seminaris interdisciplinaris, gestió de R+D+I, presentacions en grup, entre d'altres) i de caràcter optatiu (activitats de mobilitat i intercanvi científic, participació en tasques administratives i/o òrgans de representació,...). Aquestes activitats es detallaran a l'estàndard 6.

Així mateix, tal i com es detallarà a l'estàndard 6, l'EPD va implantar el pla de formació transversal de doctorat (Evidència E1.12), el qual respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores per a facilitar l'**adquisició de competències** en l'àmbit de les metodologies de recerca, recursos bibliogràfics, comunicació científica, difusió i divulgació de la ciència, gestió de la recerca, de la transferència de coneixements i de la innovació, emprenedoria i creació d'empresa. Aquest pla es va desplegar totalment a partir del curs 2018-19. El curs 2017-18 es va posar en marxa oferint com a prova pilot 7 cursos als doctorands/es del programa d'ajuts predoctorals Martí i Franquès COFUND (finançat pel programa de recerca i innovació Horizon 2020 de la Unió Europea en virtut de l'acord de subvenció Marie Skłodowska-Curie núm. 713679). L'oferta actual del pla de formació consta publicada a la web de l'EPD i es revisa anualment per tal adequar-la a les necessitats detectades. Aquest darrer curs compta amb una oferta total de 77 curs (10 més que el curs 19-20). Així mateix, arrel de la Pandèmia de la COVID-19, l'ICE s'ha adaptat a les circumstàncies oferint 13 de cursos en modalitat on-line el curs 2019-20 i actualment l'oferta encara no està tancada i es pot consultar a la web. A l'estàndard 6.1 de l'autoinforme es presenta amb detall el pla de formació transversal de l'EPD.

L'EPD per incentivar i recordar que els doctorands/es que han defensat la tesi poden gaudir, posteriorment a la defensa, de la formació transversal i les condicions com a estudiants de doctorat fins a finalitzar el curs acadèmic matriculat (fins a 30 de setembre de cada any), ha inclòs a la Normativa Acadèmica i de Matricula un article específic (article 15.3). Fins ara els doctorands/es no podien accedir a formació un cop defensaven la tesi i pensem seria interessant incentivar l'accés a cursos relacionats amb el seu futur professional, la transferència de coneixement o la creació d'empreses un cop han defensat la tesi.

Per tal de millorar i ampliar l'oferta formativa dels doctorands/es, l'EPD i els coordinadors veient la necessitat de que els doctorands/es tinguin accés a qualsevol formació de la URV relacionada amb la tesis doctoral, el curs 2021-2022 s'implanta el projecte OPEN LEARNING, on tots els estudiants de doctorat tindran accés com a oients a totes les assignatures de grau i màster de la URV sense que siguin avaluats, per assistir-hi hauran de tenir només el vistiplau del director/a de tesi i del professor/a responsable de l'assignatura. Evidentment caldrà que els doctorands/es que assisteixin com oients a aquestes assignatures les afegeixin com a activitats formatives al seu SAD dins de la nova categoria que crearem.

A més l'EPD ha obtingut el projecte europeu de l'Horitzó 2020 a través del qual 70 doctorandes i doctorands de les tres universitats de la xarxa Aurora: la URV, la Universitat d'Innsbruck i la Vrije Universiteit Amsterdam participaran en el projecte "Videojocs per a formació d'habilitats (VERSA)". Es tracta d'una proposta de formació de doctorat coordinada per la URV, que té l'objectiu complementar la formació actual en habilitats dels doctorands per millorar la seva ocupabilitat i compromís amb el sector industrial. VERSA tractarà els reptes de la formació innovadora d'habilitats dels doctors a través d'una metodologia de formació en línia i de videojocs desenvolupada per la Fundació Iberoamericana del Coneixement GECON a través de jocs relacionats amb les *soft skills*, o d'habilitats toves, que són aquelles qualitats i característiques personals

relacionades amb la perspectiva social i emocional. És a dir, les que van més enllà de la formació tècnica de la pròpia carrera com ara la creativitat, el pensament crític, la resolució de problemes complexos, la flexibilitat cognitiva, la gestió de persones/equips, la gestió del temps, la presa de decisions o l'establiment d'objectius.

Un altre projecte recentment incorporat per l'EPD per millorar i modernitzar els curos per a doctorands/es inclou 4 cursos oferts en tres idiomes de Cocreació per doctorands/es i doctors/es (Evidència E1.15): Como innovar en mi investigación, Valoritzant la meua tesi, Cocreació en *societal challenges-ods* i Resolució de reptes interns o externs.

Aquestes noves metodologies les considerem com una molt bona pràctica a través de la qual es modernitzarà l'oferta de formació de doctorat a la universitat ja que oferiran eines digitals per a la formació d'habilitats i en processos de cocreació. L'objectiu és el d'estimular l'ocupabilitat dels graduats de doctorat mitjançant la formació d'habilitats selectives que són considerades crítiques pels ocupadors en els mercats laborals acadèmics i no acadèmics. I també considerem com una bona pràctica l'anàlisi i l'adequació del pla de formació a les necessitats reals dels doctorands/es que recollim a través de les enquestes de satisfacció o a través dels coordinadors/es.

La valoració dels usuaris.

El programa compta amb dos tipus de valoracions adreçades als estudiants, els doctors i els directors/res de tesi. Per una banda, les enquestes institucionals per a estudiants de doctorat, per a directors/es de tesi i per a titulats que incorporen també espais per a fer una valoració qualitativa. I, per una altra banda, una petita enquesta/entrevista personal específica del programa, en la línia de l'informe de la valoració del seguiment de millorar la comunicació entre CA, estudiants i EPD, per una part, i millorar els procediments de valoració de la satisfacció dels estudiants per altra.

A les enquestes de satisfacció d'estudiants de doctorat i de directors/es de tesis realitzades el curs 2015-16, el 2017-18 i el 2019-20 i també a les enquestes adreçades a titulats (Evidència E.3.1) es van plantejar algunes preguntes relacionades amb el seguiment i l'atenció dels directors/es als seus doctorands; l'avaluació i el seguiment a través del SAD; i també sobre la plataforma informàtica utilitzades per aquest funció. . Dels resultats mostrats a la taula 3.1. (veure resultats complets a l'annex 5.2), se'n deriva que el grau de satisfacció dels estudiants de doctorat amb el seguiment i atenció per part del director/s de tesi és molt favorable. En mitjana anual, la puntuació és del 9,4 el curs 2015-16, del 8,9 del curs 2017-18, i del 8,7 el 2019-20. La coordinació interpreta que aquestes valoració són molt favorables des de la perspectiva dels doctorands/des.

Per que fa al sistema d'avaluació de l'activitat i el pla d'investigació que fa el programa d'Economia i Empresa a través del SAD les valoracions dels estudiants assoleixen un 8,2 el curs 2015-16, un 8,1 el curs 2017-18, i un 8,4 el curs 2018-19. També des de la coordinació del programa es valora molt favorablement aquest tema per part dels nostres estudiants. En general tots els aspectes relacionats en el programa de doctorat han tingut unes valoracions molt favorables per part dels nostres estudiants, i també cal destacar que el nivell de satisfacció manifestat s'ha vist incrementat amb el pas dels cursos. En efecte, podem apreciar com en gairebé la nota mitjana assolida el curs 2019-20 supera amb escreix la registrada els cursos anteriors. Considerem que per si mateix és tant rellevant la qualificació assolida com la tendència a l'alça en la nota. En els darrers cursos, per sota de vuit sols trobem dos aspectes del nostre programa de doctorat. Per una banda, els

estudiants valoren per sota de vuit el procés de preinscripció dels nous estudiants de doctorat, i, per una altra, també valoren en mitjana per sota de vuit els canals d'informació i comunicació emprats (web, correus electrònics, Facebook, etc.) a la hora de comunicar-se amb l'EPD i el programa de doctorat d'Economia i Empresa. El desenvolupament actual de noves tecnologies de gestió de la informació i la comunicació a través del *big data* i eines semblants pot facilitar un disseny més inclusiu i agradable d'aquestes processos que no deixen de ser feixucs i una mica tediosos per als joves nascuts durant els primers anys del segle XXI.

Taula 3.1.10. Grau de satisfacció dels estudiants amb el seguiment i avaluació

PREGUNTA	2015-16	2017-2018	2019-20
El seguiment i atenció per part del director/s de tesi és adequat	9.4	8.9	8.7
El sistema d'avaluació de l'activitat i el pla d'investigació que fa la URV és adequat	8.2	8.1	8.4
L'atenció rebuda per la coordinació del programa i la comissió acadèmica és adequada	7.8	8.3	8.3
Grau de satisfacció total	8.3	7.6	8.4
Les vies d'informació i comunicació (web, correus electrònics, etc.) són adequades	7.2	7.9	7.7
El procés de preinscripció i admissió és transparent (hi ha suficient informació pública i 8.25reps regularment informació del procés	8.1	7.9	8.3
L'atenció rebuda pel personal de l'Escola de Postgrau i Doctorat	8.3	7.3	8.8
Els serveis de suport a l'aprenentatge	---	7.5	8.9
El procés de preinscripció i admissió és clar	---	7.8	7.7

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20, 2017-18 i 2015-16

Així mateix, la valoració dels directors/es de tesi enquestats sobre el procediment d'avaluació va també va millorar durant els darrers cursos. Quan se'ls inquireix sobre l'adequació dels processos d'avaluació a través del DAD i del PlaInv als directors/res la nota mitjana va assolir el 8,11, durant el curs 2017-18, i 7,95 de mitjana durant el curs 2019-20.

En aquestes mateixes enquestes (Evidència E3.1) es va consultar també respecte les activitats formatives específiques del programa i les activitats formatives més generals i transversals a tots els programes. La valoració obtinguda es mostra en detall a l'estàndard 6 d'aquest autoinforme. Però sí que volem mencionar que en l'anàlisi de les enquestes de satisfacció de tots els programes de doctorat (Evidència E3.3) del curs 2017-2018, l'EPD va detectar que s'havia de millorar la demanda de cursos virtuals i en anglès. Per tant al pla de millora transversal de l'EPD s'ha incorporat la proposta 2019-20 PM-EPD-1.2-01, segons la qual es revisarà l'oferta actual de cursos transversals per adaptar-los a les necessitats dels doctorands/es i es treballarà en el projecte de formació transversal semi-virtual de la Xarxa Vives. Aquesta proposta de millora ha avançat a bon ritme atès que durant l'actual curs l'ICE ha fet un esforç per tal d'oferir la majoria de cursos transversals on-line. Respecte els cursos oferts en diferents idiomes també s'ha avançat considerablement.

A les enquestes de satisfacció del curs 2019-20, s'ha detectat novament la demanda de més cursos on-line i la necessitat de revisar l'idioma en el que s'imparteixen els cursos ja que a més de més de l'oferta de cursos

en anglès, també demanen cursos en castellà. Aquest fet es tindrà en compte per a la proposta de millora 2019-20 PM-1.2-01. I, respecte el contingut dels cursos els doctorands/es demanen que hi hagi oferta de cursos sobre estadística i metodologia. No obstant, aquesta proposta no s'incorpora al pla de millora, ja que considerem que quedarà implantada el curs 2021-22 quan els doctorands/es tindran accés al programa OPEN LEARNING gràcies al qual podran assistir com a oients a tota l'oferta formativa d'assignatures de grau i màster de la URV. Altres demandes minoritàries que s'han detectat i caldrà analitzar properament abans d'incloure-les al pla de millora són: descomptes en cursos del Servei Lingüístic, oferta de cursos en altres idiomes com xinès, Alemany, ... i expedició dels títols dels cursos més ràpida.

En quan a la formació específica del programa de doctorat (i atenent a la demanda del professorat i dels estudiants), a l'estàndard 6 es detallen els resultats concretes de les 3 enquestes de satisfacció però considerem important ressaltar que de les demandes detectades a les anteriors enquestes i les definides al pla de millora.

Anàlisi final estàndard 1.2

D'acord amb les evidències i la justificació aportada, considerem que el programa disposa de mecanismes molt adequats per a la supervisió dels doctorands i doctorandes, tant de l'evolució del seu pla d'investigació com de les activitats formatives cursades, i que, per tant, s'assoleix amb excel·lència aquest estàndard.

Anàlisi final.

En aquest apartat hem vist que el grau d'internacionalització dels doctorands és alt, cosa que demostra l'atractiu del nostre programa més enllà de l'Estat Espanyol. En els darrers anys, l'increment de les pre-inscripcions permet a la coordinació del programa mantenir un bon nivell dels nous estudiants i, en relació a les fonts de finançaments, considerem que els estudiants disposen d'un adequat finançament per realitzar la seva tesi, doncs el nombre de doctorands becats no ha deixat de créixer. Per tot això, el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard de que el programa disposa de mecanismes adients per garantir que el perfil d'ingrés dels doctorands/es és molt adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i la distribució de les línies de recerca del programa i el nombre de places ofertes.

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

Per concloure la valoració de la qualitat del programa formatiu (Estàndard 1), considerem que el programa presenta un punt fort en l'atractivitat d'estudiants estrangers, sobretot a través dels màsters, i també d'altres universitats espanyoles. Té també un punt fort en l'adequació de la formació prèvia dels estudiants que es demostra amb l'escassíssim fracàs a les avaluacions i els pocs abandonaments. Sens dubte, contribueix al bon nivell d'aquests estudiants que la gran majoria ha passat per un procés previ de selecció en convocatòries públiques de contractes predoctorals, que resulten molt eficaces per a la captació d'estudiants del programa. Es consideren també adequades les millores per promocionar i fer captació general dels programes de

doctorat que proposa l'EPD (2018-19 PM-EPD-1.1-01-02-03) complementades amb les del programa (2020-21-PM-1.1. per fomentar la captació internacional del programa, la 2020-21-PM-1.2 per mantenir el nivell d'excel·lència dels nous estudiants i la 2020-21-PM-1.3 seguiment i acompanyament dels doctorands durant la seva etapa formativa i destaquem com a **bona pràctica** els dos projectes per millora les activitats formatives transversals, el projecte europeu liderat per la URV i conjunt amb les universitats de la Xarxa Auroa, VERSA (de Videojocs per a formació d'habilitats) i el projecte de cocreació per doctorands i doctorandes.

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

Pel que fa a les evidències del programa relacionades amb el seu sistema de qualitat del programa formatiu cal destacar les següents,

- ✓ El programa disposa de mecanismes adients per garantir l'adequació del perfil dels estudiants i el seu nombre. Un aspecte clau del programa és poder escollir estudiants amb un perfil i un expedient acadèmic que encaixi amb els interessos científics i les característiques del programa.
- ✓ La presència en fòrums internacionals i espanyols ha incrementat en els darrers dos cursos la capacitat del programa per escollir els candidats amb millors expedients i una major capacitat per desenvolupar les seves tasques.
- ✓ La oferta d'activitats formatives transversals i específiques del programa és adequada, a tot cal caldria fomentar el debat intern i la difusió transversal dels progressos dels doctorands pertanyents als 7 grups de recerca.
- ✓ Les valoracions dels estudiants sobre l'atenció prestada pels directors/res i la coordinació del programa, els sistemes d'avaluació i la satisfacció general han estat molt favorables i, en general, han crescut en els darrers cursos.

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

L'estàndard 2 és transversal i la informació consta a l'autoinforme de l'Escola de Postgrau i Doctorat lliurat al gener de 2020 (Evidència P 2.16).

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

Encara que l'estàndard 3 és un apartat transversal i la informació també consta a l'autoinforme transversal per l'acreditació de l'EPD, lliurat a AQU al gener de 2021 (Evidència P2.16), hem considerat oportú que el CAE conegui els sistemes de recollida d'informació i indicadors i sobre tot de les enquestes de satisfacció que disposen els programes de doctorat de la URV.

3.2. El SIGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programes de doctorat.

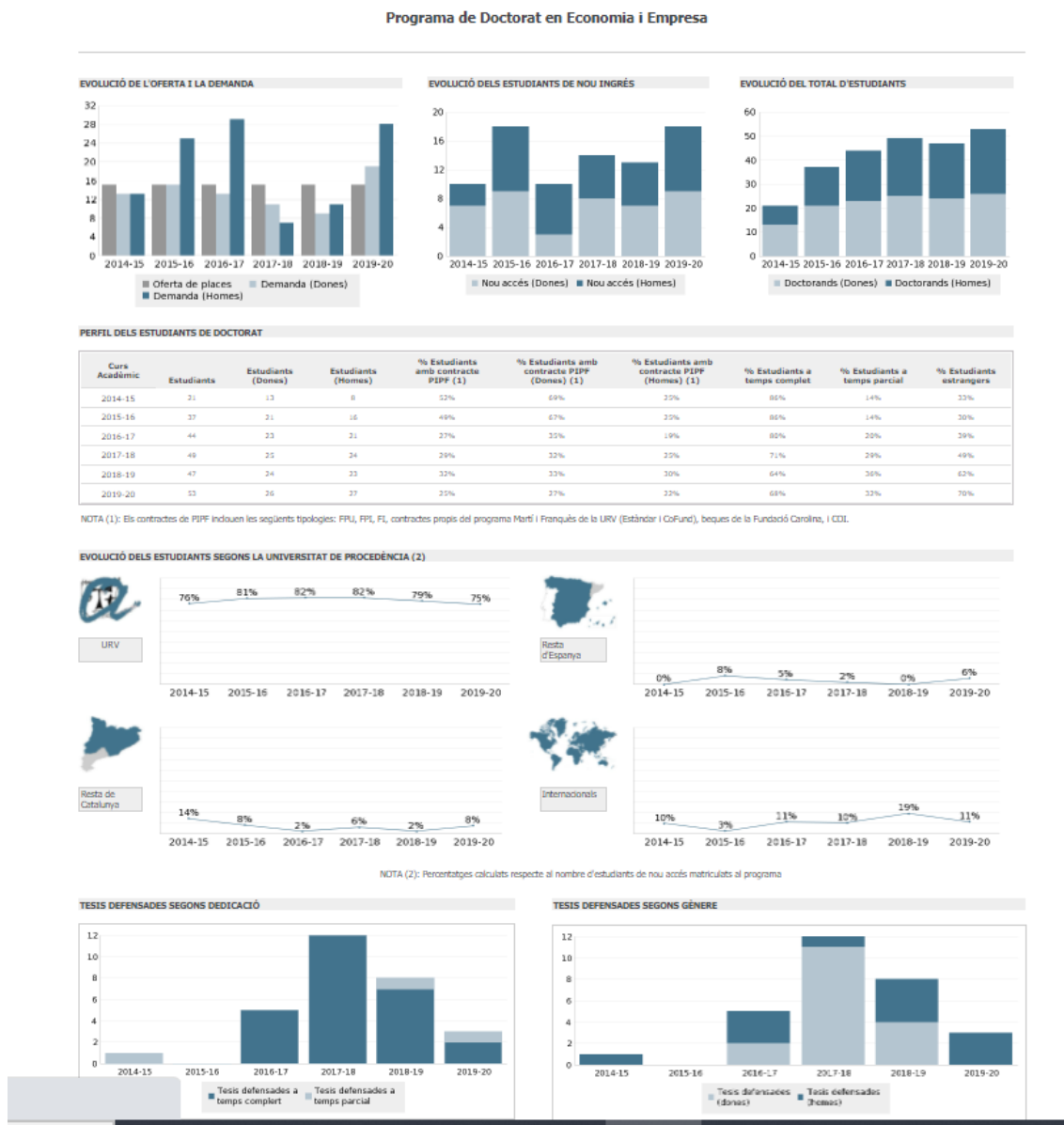
El SIGIQ de l'EPD contempla la recollida de forma centralitzada de tot un conjunt d'indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, rendiment, abandonament, inserció laboral i la seva evolució, rellevants per

a la gestió, el seguiment i l'acreditació dels programes. Tots els indicadors que consten a la Taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat d'AQU, i tot el necessari per justificar l'assoliment dels estàndards i evidències d'aquest autoinforme, s'han implantat al repositori institucional intern, a la URV en xifres (veure figura 3.3.1), en 13 informes on tenen accés el PAS i els coordinadors implicats en l'elaboració dels autoinformes, i a la web de cada programa de doctorat s'ha publicat un resum i evolució dels indicadors de cada programa (veure figura 3.3.2)

Figura 3.3.1. URV en Xifres- Informes ACRD amb indicadors pel seguiment i acreditació

 UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI	
Qualitat titulacions	Qualitat titulacions \ Doctorat
Doctorat	≡ ACRD01 - Oferta i demanda de doctorat ≡ ACRD02 - Procés de preinscripció de doctorat ≡ ACRD03 - Nou accés i matrícula de doctorat ≡ ACRD03 - Nou accés i matrícula de doctorat (detall) ≡ ACRD04 - Estudiants de doctorat segons línia de recerca ≡ ACRD04 - CTRL Línies donades de baixa amb alumnes matriculats ≡ ACRD05 - Professorat en projectes competitius de recerca ≡ ACRD06 - Contribucions científiques dels professors del programa de doctorat ≡ ACRD08D - Perfil dels directors de tesis defensades ≡ ACRD08P - Perfil dels professors de programa de doctorat ≡ ACRD08 - CTRL Directors potencials per programa de doctorat ≡ ACRD09 - Resultats del programa de doctorat ≡ ACRD10 - Abandonament del programa de doctorat ≡ ACRD11 - Estadets de recerca del programa de doctorat ≡ ACRD12 - Resultats científics del programa de doctorat ≡ ACRD13 - Grau d'internacionalització de les tesis defensades ≡ ACRD13 - Grau d'internacionalització de les tesis defensades (detall) ≡ QC - Indicadors ACRD

Figura 3.3.2. Indicadors de cada programa de doctorat publicats a la web.

Per altra banda per mesurar el grau de satisfacció dels principals grups d'interès (estudiants, directors/es de tesi, titulats) que consta en aquest autoinforme, l'EPD disposa del procés de suport PR-EPD-025- *Avaluació de la satisfacció de l'usuari* (Evidència E3.4) i, conjuntament amb els coordinadors/es dels programes doctorat, s'han dissenyat i implantat tres enquestes de satisfacció, una per a doctorands i doctorandes, l'altra, per al professorat i directors o directores de tesi i la darrera per titulats (Evidència E3.1 i 3.2), amb les quals es vol determinar la seva valoració quantitativa i qualitativa en relació a:

- ✓ L'accés als estudis de doctorat (només per doctorands/es)
- ✓ La supervisió dels doctorands (per als tres col·lectius)
- ✓ El programa de doctorat (la formació, el seguiment i l'avaluació, etc.), per a tots els col·lectius
- ✓ L'organització universitària dels estudis de doctorat (acadèmica i administrativa), per a tots els col·lectius.

- ✓ Sobre el procediment del dipòsit i la defensa (només per titulats)
- ✓ Les sortides professionals i utilitat dels estudis de doctorat (només per titulats)

En quant a la valoració qualitativa els usuaris poden detallar: (a) les incidències o problemes detectats (b) les propostes de millors que considerin s'han de fer en tot lo relacionat amb el doctorat i finalment (c) els aspectes positius del doctorat. Aquesta valoració és de gran utilitat per l'EPD quan analitza els resultats de totes les enquestes de satisfacció per observar les preocupacions i les demandes dels nostres estudiants i professors.

Com a novetat el curs 2019-20, gràcies a la revisió que el CDE fa del model d'enquestes, es van afegir noves preguntes respecte el rol dels directors/es de tesi, la seva formació i el reconeixement i les consultes i resultats obtinguts es mostren a la taula 3.3.1. En el programa d'Economia i Empresa 27 professors i professores varen respondre el qüestionari. En la taula 3.3.1 presentem les puntuacions mitjanes de les preguntes vinculades amb la satisfacció dels directors i directors per exercir aquest rol.

Taula 3.3.1: Consultes específiques a directors/es de tesi sobre el seu rol.

Pregunta	Resultat
És un rol en el que em sento recolzat/da	7,50
És un rol en el que em sento reconegut/da	6,55
És un rol en el que em sento capaç	8,90
És un rol del que gaudeixo	8,65
És un rol per al qual dispo de suficient temps	6,75
Conec les activitats formatives disponibles per a millorar en aquest rol	8,05
Les activitats formatives que ofereix la URV per a donar suport a aquest rol són adequades	7,16

Font: Elaboració pròpia a partir dades disponibles al programa SurveyGizmo 19-20

Podem observar que existeix una certa divergència entre la sensació que tenen els supervisors sobre la seva capacitat per dur a terme les seves tasques en relació al reconeixement que considera que es fa de les seves tasques com a directors de tesis doctorals. En particular, crida l'atenció que la puntuació més baixa es dona quan es pregunta sobre el reconeixement de la seva funció de director o directora. Tot i que en els darrers cursos els directors i directores s'han beneficiat força d'una creixent oferta de cursos i activitats orientades a millorar el seu rol com a directors, veiem que cal fer algun esforç complementari des de la coordinació del programa per recolzar més estretament la tasca del director, figura clau en tot programa de doctorat.

Evidentment lo més importat per nosaltres de cara a fer un bon seguiment de la satisfacció dels usuaris i a millorar contínuament i que considerem com una bona pràctica és fer la anàlisi específic de cada programa de doctorat que cada coordinador/a plasma en aquest autoinforme i també fer un anàlisi global de totes les valoracions i de tots els resultats més qualitatius, aquests informes es poden consultar a l'Evidència (E 3.3).

Així, l'EPD va elaborar el març de 2018 el primer informe on s'analitzaven els resultats i sobretot els comentaris i necessitats plantejades pels doctorands/es de tots els programes de doctorat (Evidència E3.13) per tal d'emprendre les mesures adients per millorar els problemes generals detectats. I durant el primer trimestre del 2021 l'EPD va elaborar el segon informe amb els resultats globals i comentaris i necessitats detectades a les enquestes de directors/es i estudiants del curs 2019-20, que ens permet detectar possibles millores als programes de doctorat o als procediments de l'EPD(Evidència E 3.3).

Pel que fa al mecanisme de recollida de la informació d'inserció laboral dels doctors que ha implantat l'EPD i els coordinadors/es dels programes de doctorat ha estat el disseny de dues enquestes a titulats (veure Evidència E 3.2) una per analitzar la satisfacció amb els procediments on es pregunta per l'atenció i seguiment de la coordinació i la CA, dels directors/es, les activitats formatives, els recursos materials, el procés del dipòsit ,l'organització de l'acte de defensa, el procés de sol·licitud del títol i l'altre enquesta més específica per analitzar la inserció laborals dels doctorands/es i la utilitat dels estudis de doctorat, aquestes dues enquestes disponibles també a la pàgina de les [enquestes de l'EPD](#) es van implantar els curs 2019-20 per analitzar als doctors entre el curs 2013-14 i 2018-19. El procediment implantat per recollir els resultats es va decidir que fos més proper i personal a través dels coordinadors i amb col·laboració dels directors de tesi i no de manera més genèrica i unipersonal com es fa amb les enquestes de satisfacció al doctorands/es en general, per tal de poder obtenir més respostes. Els resultats obtinguts es troben publicats en la mateixa pàgina web i s'analitzen a l' estàndard 6 d'aquest autoinforme. Però com que pensem que una de les enquestes a titulats la que fa relació als procediments i al programa de doctorat es podria automatitzar per aconseguir més respostes s'ha proposat una proposta de millora PM-EPD-19-20- 3.03 Fer accessible l'enquesta via QR en el moment que fan la sol·licitud i/o recollida del títol de doctor.

Estàndard 4: Adequació del professorat

L'estàndard europeu de l'assegurament intern de la qualitat d'educació superior ESG1.5 referent a l'assegurament de la qualitat del professorat, recomana que "les institucions han d'assegurar-se que el seu professorat és competent". A la URV aquest estàndard està garantit per normativa interna, ja que incorpora els criteris per a ser director/a de tesi al [reglament de l'EPD](#) (Evidència E4.1) en el seu article 13:

"El director o la directora de tesi és designat per la Comissió Acadèmica del programa de doctorat entre doctors amb experiència investigadora acreditada i investigadors actius de la URV o assimilats, amb independència de la universitat, centre o institució en què presti els seus serveis, sempre que formi part del programa de doctorat".

També ha estat possible gràcies a la [Normativa d'Investigador Actiu](#) de la URV (Evidència E4.2) on consten en detall la definició, criteris i procediment d'avaluació interna per accedir a la condició d'investigador actiu o investigadora activa de la URV:

"La consideració d'investigador actiu o investigadora activa de la URV és automàtica per a tot el professorat que tingui reconegut un tram de recerca en el darrer sexenni, la qual cosa dona a aquesta consideració una vigència de sis anys. Així mateix, també té la consideració automàtica d'investigador actiu o investigadora activa tot el personal docent i investigador a temps complet que hagi superat una acreditació externa de l'activitat investigadora igual o superior a la categoria que ocupa (professorat lector, professorat agregat, catedràtics/ques contractats, investigadors/es Ramon y Cajal, investigadors/es ICREA, etc.)."

La URV també fomenta l'orientació, mentorització i tutorització dels estudiants amb les especificitats que es detallen al procés PR-EPD-013- *Orientació a l'estudiant* (Evidència E4.3) i el procés PR-OOU-001 *Orientació professional* (Evidència E4.4)

Tal com es recull a la Taula 4.1 de l'annex 4, actualment la plantilla total de directors/es que poden actuar com a possibles directors/es de tesi es de 54, 42 és professor/a estable del programa de les següents unitats implicades: Departament d'Economia, Departament de Gestió d'Empreses. A més a més, el programa també compta amb 12 professors col·laboradors que codirigeixen tesis actualment conjuntament amb altres professors propis. Aquest nombre, com veurem a continuació és adequat a la dimensió del programa i permet que es portin a terme un nombre significatiu de direccions de tesis doctorals i tanmateix permet un seguiment adequat d'aquestes tesis en el marc del Programa de Doctorat.

Cal fer notar que a l'evidència E4.5 de Recursos Humans del programa consta el detall de professorat d'acord amb la modificació de la memòria de verificació (Evidència P2.8) que va entrar en vigor a partir del curs 2018-2019 però en aquest autoinforme totes les taules d'aquest apartat i tots els indicadors de l'annex 4 s'han actualitzat d'acord amb les incorporacions i baixes del 2019 al 2021 (evidència P 2.13), aquestes han sigut: 9, altes, 6 directors/es col·laboradors del programa i 3 professors/es , 2 baixes de directors/es en col·laboració.

Per tant de l'aprovació de la memòria de verificació del programa al 2013 (Evidència P2.5) i la modificació de la memòria lliurada al març de 2019 (Evidència P2.8), d'acord amb les definicions de la Guia per a la modificació, seguiment i l'acreditació de programes, fins al maig/ juny de 2021, són molt poques les modificacions que s'han fet en la composició i nombre del professorat del programa i aquest canvis no impliquen una modificació substancial de la memòria. En el moment en que impliquin un canvi substancial es notificaran d'acord amb el procediment establert.

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada

Els dos departaments que donen suport al programa gaudeixen d'unes plantilles on predominen els professors joves, sovint provenen d'altres països estrangers i tenen unes grans possibilitats de promoció sempre que assoleixen els nivells d'excel·lència en els àmbits de la docència i la recerca. En pocs anys, molts professors s'han consolidat a la plantilla accedint a places de TU, CU, o bé a les categories laborals actives a Catalunya de professors Lectors, Agregats o Catedràtics. En els darrers temps, el professorat ha assolit un progrés remarcable en l'avaluació de la recerca per sexennis, en l'excel·lència en l'activitat científica assolint els paràmetres de l'ANECA i l'AQU, i també assolint a un nombre creixent de projectes de recerca competitius, sobre tot del ministeri, de la Generalitat o dels programes europeus.

La gran progressió en termes de recerca realitzada pel professorat del doctorat d'Economia i Empresa la podem veure, fàcilment, si comparem la situació que es va plasmar en l'ISPD del curs 2015-16 (Evidència P2.7) on el programa comptava amb 40 professors, entre propis i col·laboradors, acreditats amb 63 sexennis -una mitjana de 1,57 sexennis per professor-, mentre en l'actualitat el programa compta amb 54 professors que estan acreditats amb 104 sexennis -1,96 sexennis per cada professor de la plantilla-. Interpretem des de la coordinació del programa que aquestes dades posen de relleu la jove estructura per edats de la plantilla del doctorat i la creixent implicació dels seus professors en la producció i l'acreditació científica, seguint les directrius recomanades per ANECA i AQU.

Per totes aquestes qüestions, podem afirmar que, en els darrers cinc anys, la plantilla de directors i directores ha registrat un gran salt qualitatiu i quantitatiu en l'àmbit de la recerca, , complint amb escriure els requisits exigits a l'estàndard 4.1.

El professorat propi

El programa de doctorat va fer una reflexió sobre el manteniment de les condicions inicials de verificació (Evidència P2.5), els informes de seguiment (Evidència P2.7), les recomanacions traslladades per AQU Catalunya en la valoració dels informes d'aquest i/o d'altres programes similars implantats a la URV (Evidència P2.6 i P2.14) i la definició de professorat i director o directora de tesi d'acord amb la guia d'AQU Catalunya per a l'acreditació dels programes de doctorat i del Pla de Millora del programa (veure apartat 4 d'aquest autoinforme). Fruit d'aquesta anàlisi l'EPD va incorporar a tots els programes de doctorat la definició de professorat que va establir AQU Catalunya a la seva guia: "**El professorat del programa de doctorat el compon el personal docent i investigador de la unitat responsable del programa de doctorat que participa en el desenvolupament docent del programa (tutorització, direcció de tesi, impartició d'activitats formatives, participació en la comissió acadèmica, comissions de seguiment, etc.)**" per tant no totes actuen com a directors/es de tesi. I la definició del director/a de tesi **El/la director/a de tesis és el màxim responsable en la conducció del conjunt de tasques d'investigació del doctorand.**

Durant el curs 2020-21 la Comissió Acadèmica del programa ha fet un esforç per clarificar les funcions dels directors/res i els tutors/res de tesi. Seguint les directrius de l'article 13 del Reglament de l'Escola de Postgrau i Doctorat de la URV, les funcions i la designació del director o la directora de tesi del Programa de Doctorat d'Economia i Empresa la tesi són les següents,

- a) El director/a de tesi és el màxim responsable en la conducció del conjunt de les tasques de recerca del doctorand/a.
- b) És designat per la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat d'Economia i Empresa entre els doctors propis del nostre programa de doctorat, seguint criteris de solvència i experiència de recerca en el camp propi de la tesi. El director/a pot exercir també de eix de tutor o tutora de la tesi.
- c) La seva activitat ha de ser reconeguda en el pacte de dedicació.

Les funcions de director o directora de tesi són,

- a) Ser el màxim responsable de la coherència i idoneïtat de les activitats de formació, de l'impacte i novetat en el seu camp de la temàtica de la tesi doctoral i de la guia en la planificació i la seva adequació, si s'escau, a la d'altres projectes i activitats on s'inscriu el doctorand/a.
- b) Revisar el document d'activitats del doctorand/a.
- c) Informar i avalar el pla d'investigació del doctorand/a.
- d) Signar el compromís on s'estableixen les funcions de supervisió dels doctorands.
- e) Aquelles altres que estableixi el Reglament de l'Escola de Postgrau i Doctorat o la normativa vigent.

Per altra banda, també es va considerar essencial especificar el rol dels directors/es de tesi col·laboradors que són directors/es de tesis experts en certes temàtiques específiques com ara el Màrqueting Estratègic, la Gestió de les Organitzacions, l'Economia de l'Energia, el disseny de concursos, la Fiscalitat, l'Economia del Turisme, la Emprenedoria i la Innovació, o la Formació de Formadors. En els darrers anys, la considerable progressió en termes d'especialització dels professors propis del programa ha permès que la presència de professors col·laboradors externs a la URV s'hagi reduït força. En l'actualitat, participen en el programa de doctorat de manera puntual per dirigir tesis més específiques i, una vegada finalitza la tesi doctoral, causen

baixa del programa. El rol dels directors/es de tesis en col·laboració és principalment de codirectors que orientar als doctorands/es en les tesis molt específiques o especialitzades. D'aquesta manera, el director del nostre programa fa el seguiment quotidià, tot revisant els processos d'elaboració de la tesi. En canvi, el director col·laborador té un rol més estratègic, recomanat enfoc i tècniques de caire més específic.

Els criteris per a l'assignació de directors/es col·laboradors a codireccions o la participació en el programa de doctorat són:

- ✓ La capacitat del director/ra per accedir al finançament de beques i ajudes per als doctorands.
- ✓ La seva experiència en la direcció de tesis que han estat defensades.
- ✓ L'activitat de recerca duta a terme pels directors.
- ✓ La seva trajectòria des de la incorporació dels directors als departaments d'Economia i Gestió d'Empreses.
- ✓ La línia de recerca en el que desenvolupa la seva activitat.
- ✓ El grup de recerca en el que desenvolupa l'activitat.
- ✓ La participació en programes de formació de directors i tutors.

També es van analitzar les línies de recerca de la memòria inicial, que la CA percebia com massa específiques i nombroses, el que podia donar lloc a confusions i solapaments... En conseqüència, es va decidir concentrar-les en un conjunt molt més limitat. Aquesta concentració ha tingut un efecte positiu sobre la distribució dels estudiants per línia, ja que algunes de les anteriors, massa específiques, estaven inactives encara que els responsables dirigissin tesis doctorals. El programa consta actualment de 10 línies d'investigació (Evidència E4.5) que engloben les definides prèviament (Evidència P1.2.e). La CA valora positivament haver induït aquest canvi ja que dota el programa de més flexibilitat i eficiència.

Des de l'aprovació de la memòria de verificació del programa (Evidència P2.5), d'acord amb les definicions de la Guia per a l'acreditació, s'ha modificat a proposta de la Comissió Acadèmica del programa la composició i el nombre de directors del programa. Al llarg del període es van produir, 18 baixes (3 col·laboradors/es i 21 altes de professorat (8 col·laboradors/es).

La plantilla de professorat del programa actual que mostra la Taula 3.4.1. compta amb 42 professors/es, 23 homes i 19 dones entre professorat universitari i investigadors amb una trajectòria docent i de recerca dilatada i de qualitat. En la taula següent podem observar la composició del professorat tant per categories acadèmiques i gènere. En els darrers anys, ha incrementat força la participació de les dones en el programa.

Taula 3.4.1. Professorat propi del programa per categories acadèmiques i gènere

Professors	Dones	Homes	Total general
TOTAL	19	23	42
Catedràtic/a laboral	1	2	3
Catedràtic/a d'universitat	2	6	8
Professorat agregat	7	5	12
Professorat lector	2	1	3
Titular d'escola universitària		1	1
Titular d'universitat	7	8	15

Font: elaboració pròpia, dades actualitzades a juny de 2021

La plantilla del programa de doctorat d'Economia i Empresa està formada per 11 Catedràtics d'Universitat - vuit són funcionaris i la resta laboral-, 16 Titulars d'Universitat; 12 agregats i 3 professors Lectors (veure detall l'annex 4.1 es mostra el detall complet del professorat i col·laboradors/es segons les categories definides a la URV). Com es veurà més endavant, aquest professorat compta amb una trajectòria docent i de recerca dilatada i de molt elevada qualitat. A més de la direcció de tesi, el professorat actua com a tutor en cas de codireccions de tesi amb els directors/es col·laboradors o directors/es novells. S'observa que la distribució per categories (entre titulars d'universitat i agregats) és força homogènia, així com per sexe (tret de la categoria de catedràtics d'universitat).

Aquest col·lectiu és estable. Com s'ha mencionat anteriorment ha sofert molt poques modificacions des de la implantació del programa al 2013, per jubilacions i incorporacions d'investigadors més joves i alguna promoció recent, com s'observa a la modificació de la memòria que es va lliurar al 2018 i que es presenta a l'evidència P2.8 i a les noves altes i baixes detallades a l'evidència P2.13.

A la web del programa de doctorat, apartat de línies de recerca (<http://www.doctor.urv.cat/ca/futurs-estudiants/oferta/7706/arees-de-recerca/>), consta actualitzat el detall del professorat del programa amb el seu currículum, la docència impartida, les publicacions científiques i les línies de recerca d'interès de tots els professors/es estables del programa (figura 3.4.1). La informació del currículum que consta a la web per cada professor/a s'organitza en 5 pestanyes (figura 3.4.2): dades generals, àmbits de treball, finançament on consta els projectes i contractes de transferència, resultats i docència, on consta la docència tan de grau, màster i doctorat. A tall d'exemple de la informació presentada en aquesta web presentem en la figura següent els grups de recerca adscrits al programa així com els professors inclosos en les dues primeres línies de recerca.

Figura 3.4.1. Pàgina web de línies de recerca i professorat del programa
recerca següents.

Els grups de recerca adscrits al Departament d'Economia són els següents:

- ▶ Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT)
- ▶ Grup de Recerca en Anàlisi Econòmica i Salut (GRAES)
- ▶ Grup de Recerca en Organització i Decisió Econòmiques (GRODE)
- ▶ Quantitative Urban and Regional Economics (QURE)

Al mateix temps, els quatre grups de recerca del Departament d'Economia formen part del Centre de Recerca en Economia i Sostenibilitat (ECO-SOS).

Els grups de recerca adscrits al Departament de Gestió d'Empreses són els següents:

- ▶ Grup de Recerca en Anàlisi Social i Organitzativa (ASO)
- ▶ Grup de Recerca en Factor Humà, Organitzacions i Mercats (FHOM)
- ▶ Grup de Recerca en Mercats i Anàlisi Financera (MAF)

Per dirigir les tesis doctorals, el programa també compta amb col·laboradors externs que complementen l'expertesa dels investigadors que formen el professorat permanent.

En el currículum del professorat del programa trobareu el nom del grup de recerca a què pertany cada investigador. Podeu enviar-los un correu electrònic seleccionant el seu nom a la llista.

Comptabilitat i Finances	
Professorat del programa	
Dr Campa Planas, Fernando - CV	Dr Càmara Turull, Xavier - CV
Dr Ginieis Iribarren, Matías Carlos - CV	Dra Li , Xiaoni - CV
Dra Pié Dols, Laia - CV	Dra Sánchez Rebull, María Victoria - CV
Directors/es en col·laboració	
Dr González Santoyo, Federico (UMSNH en Morelia)	

Economía industrial	
Professorat del programa	
Dr Arauzo Carod, Josep Maria - CV	Dr Flores Fillol, Ricardo - CV
Dr Giménez Gómez, José Manuel - CV	Dr Manjón Antolín, Miguel Carlos - CV
Dra Manzano Tovar, Carolina - CV	Dr Osório Da Costa , António Miguel - CV
Dr Segarra Blasco, Agustí - CV	Dra Teruel Carrizosa, Mercedes - CV
Dr Theilen , Bernd Georg - CV	
Directors/es en col·laboració	
Dra Iranzo Sancho, Susana - CV	

Figura 3.4.2. Pàgina web del currículum del professorat del programa

Dades generals General information	Àmbits de treball Areas of interest	Finançament Funding	Resultats Results	Docència Teaching
- Investigador / <i>Researcher</i>: - Àrea de coneixement / <i>Knowledge area</i>: U(AFTS) - Categoria / <i>Category</i>: Professorat agregat - Grup de Recerca / <i>Research group</i>: Càtedra Unesco del Diàleg Intercultural Mediterrani Grup d'Investigacions en Antropologia - Departament / <i>Department</i>: Antropologia, Filosofia i Treball Social - Adreça / <i>Address</i>: N/D - Telèfon / <i>Telephone</i>: N/D - E-mail: - ORCID: - Perfil públic IRIS: 321558				

Els professors col·laboradors.

El programa de doctorat també compta amb directors/es de tesi col·laboradors/es que participen ocasionalment en determinades codireccions d'acord amb la definició i criteris mencionats anteriorment. Aquest col·lectiu és fluctuant i està format per professors col·laboradors d'alguns departaments de la URV o d'altres centres de recerca i universitats estrangeres que mantenen estretes relacions amb els nostres professors propis, o bé, per doctors especialitzats en matèries més específiques. Actualment són 12 persones les que participen en direccions de tesi, 5 dones i 7 homes com mostra la Taula 3.4.2.

Taula 3.4.2. Professors col·laboradors del programa

Directors/es col·laboradors	Dones	Homes	Total
Interns			
Professorat de la URV	3	5	8
Externs			
EURECAT- Centres de recerca	0	0	0
Universitats estrangeres	1	1	2
Universitats espanyoles	0	1	1
Altres universitats catalanes	1	0	1
Sector privat	0	0	0
Total	5	7	12

Font: elaboració pròpia, dades actualitzades a juny de 2021

D'aquest professors col·laboradors 4 són externs a la URV i dos pertanyen a altres departaments de la nostra universitat, en concret als àmbits de la física i la química. Destacarem la participació internacional de 2 col·laboradors/es. Aquests directors/es participen en 5 tesis doctorals i la majoria d'ells també han col·laborat en la direcció d'altres tesis.

D'acord amb la llei de protecció de dades i la informació de què disposa la URV recollida a les seves bases de dades, l'anàlisi dels indicadors referents a sexennis, projectes de recerca i contribucions científiques no s'analitzaran per aquests directors/es col·laboradors/es externs (4) i no s'inclouen a les taules de l'annex 4, però la CA al fer l'admissió al programa valora el currículum i en general científics que aporten experteses complementàries a la dels professors/es permanents del programa i participen puntualment en codireccions, i a la web del programa consta el CV públic d'aquest col·laboradors externs.

Direccions de tesis doctorals

El percentatge de professorat del programa de doctorat que està dirigint tesis actualment és del 83,3% (veure evidència 4.16). Tant les dades sobre professors/es propis com sobre col·laboradors/es ofereixen un equilibri notable en termes de gènere.

El professorat encara que és força estable durant el període d'anàlisi, no obstant han augmentat les tesis vives dirigides per cada directors/a. Si en el primer curs del període d'observació el rati tesis/professor fou de 1,45 el curs 2019-20 fou de 2,10 La mitjana de tesis per cada director/a del període avaluat és de 1,89, com s'observa a l'evidència 4.16.

La figura del tutors/tutores

En els darrers anys la CA del programa ha revaloritzat la figura del tutor/ra de tesi. Considerem que amb una plantilla jove és important potenciar la interrelació entre els professors sèniors amb una llarga trajectòria acadèmica i els professors més novells que dominen les noves tècniques de tractament de dades i la recerca biomètrica. Al nostre programa la figura del tutor/a és assumida pels professors propis que tenen una vinculació directa en alguns dels dos departaments adscrits al programa.

Seguint les directrius de l'article 12 del Reglament de l'Escola de Postgrau i Doctorat de la URV, les funcions i la designació del tutor o tutora de tesi del Programa de Doctorat d'Economia i Empresa les següents,

- a) El tutor/a de tesi és el responsable de l'adequació de la formació i de l'activitat investigadora del doctorand/a.
- b) Es designat per la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat d'Economia i Empresa d'acord amb els directors de la tesi entre els doctors del nostre programa de doctorat pertanyents als departament d'Economia i de Gestió d'Empreses, seguint criteris de solvència i experiència de recerca en el camp propi de la tesi.
- c) La Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat d'Economia i Empresa pot proposar al director/a de la tesi el nom d'un altre doctor/a propis del programa de doctorat per exercir de tutor o tutora, seguint criteris de complementarietat, solvència científica i experiència investigadora.
- d) Durant el període d'avaluació anual del doctorand/a el tutor/a durà a terme una reunió amb el director/a i el doctorand/a.
- e) La seva activitat ha de ser reconeguda en el pacte de dedicació.

Sent les principals funcions dels tutors/tutores de tesi del programa les següents,

- a) Vetllar per la interacció del doctorand/a amb la Comissió Acadèmica de el programa.
- b) Fer el seguiment del document d'activitats del doctorand/a.
- c) Informar i avalar el pla d'investigació del doctorand/a.
- d) Signar el compromís documental on s'estableixen les funcions de supervisió dels doctorands.
- e) Aquelles altres que estableixi la normativa vigent o el present reglament.

Sexennis de recerca

Respecte a indicadors de qualitat de la recerca, el darrer curs avaluat per ANECA i AQU, és a dir el curs 2020-21, el 88,1% del professorat propi comptava amb almenys sexennis vius. Si tenim en compte que la presència d'experts i de professionals entre els nostres col·laboradors em de concloure que la presència de professors i professores acreditades en les seves activitats de recerca és molt satisfactòria, almenys en aquesta línia hem estat treballant des de la coordinació dels programa durant els darrers cinc cursos. Sens dubte, la plantilla del nostre programa compleix amb escriu amb l'estàndard mínim del 60% necessari per a la

verificació d'una titulació de doctorat a la universitat espanyola. A més a més, cal recordar que alguns dels professors que encara no gaudeixen de trams de recerca estan força implicats en les tasques científiques dutes a terme al si dels set grups de recerca vinculats al programa, atès que la majoria d'ella estan acreditats com a investigador actiu per la URV. Per tant, podem afirmar que gairebé tots els professors i professores propis del programa de doctorat presenten una activitat de recerca reconeguda i assimilada a sexenni vius, la qual cosa demostra la alta qualitat del professorat del programa (veure taula 4.2 de l'annex 4). Tot plegat dels 42 professors propis, dels quals 37 són actius en matèria de recerca (33 tenen sexennis de recerca vius i 4 tenen reconeixements assimilats als sexennis), mentre hi ha 5 que no tenen cap reconeixement en aquest àmbit. Per tant, en l'actualitat el 88,1 % de la plantilla de professors/res propis del programa de doctorat són actius en matèria de recerca.

Tot seguit la taula 3.4.3 presenta la distribució del professorat propi en funció del nombre de sexennis de recerca o assimilats. La considerable participació de professionals amb més de tres sexennis posa de relleu l'esforç dels directors i directores per acreditar les seves activitats relacionades amb la pràctica científica.

Taula 3.4.3. Distribució dels professors propis segons nombre de sexennis.

Sexennis per professor/ra	Nombre professors	Total sexennis
5 Sexennis	2	10
4 sexennis	2	8
3 sexennis	15	45
2 sexennis	11	22
1 sexennis	7	7
0 sexennis	5	0
Total	42	96

Podem observar que la distribució dels professors i professores en funció del nombre de sexennis s'ajusta a la piràmide d'edats de la plantilla. Els professors que tenen més de cinquanta anys d'edat solen tenir entre 4 i 5 sexennis, mentre que els més joves es situen entre 1 i 3 sexennis. Sols 5 professors propis no gaudeixen actualment de sexennis vius, tot i que gaudeixen del reconeixement d'investigador actiu de la URV.

Per altra banda, al marge dels sexennis de recerca cal dir que el curs passat quatre professors van rebre l'acreditació de transferència dels coneixements de la primera convocatòria d'ANECA en aquesta modalitat.

Aquesta evidència és un bon indicador de com una part del professorat participa activament en projectes de recerca i a la vegada du a terme activitats de transferència del coneixement a través dels projectes i les iniciatives realitzades per les tres càtedres universitat-empresa vinculades a professors del programa (Càtedra sobre el Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses, Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial, i Càtedra d'Economia Local i Regional).

En relació als 9 professors que no disposen de sexennis actius cal dir que un és catedràtic amb 5 sexennis que es jubila aquest curs acadèmic, dos estan pendents de la resolució definitiva i la resta els sol·licitaran durant el 2021 o 2022. La CA del programa vetllarà i tindrà cura per a que aquests professors juntament amb els que

tenen sexennis vius però s'han de presentar l'any vinent puguin tenir totes les facilitats per presentar totes les seves publicacions i acreditar-les de manera eficient. Ateses aquestes circumstàncies, cal preveure que en un futur proper el percentatge de professors/es del programa amb trams de recerca vius s'incrementi fins situar-se per damunt del llindar del noranta per cent del professorat propi.

Entre les propostes de millora en aquest terreny proposem des de la coordinació del programa d'Economia i Empresa treballar estretament amb els departaments d'Economia i Gestió d'Empreses per facilitar que un grup de professors i professores novells puguin ser orientats pels tècnics competents a fi i efecte de presentar-se a les convocatòries dels sexennis de recerca anuals de l'ANECA i l'agència catalana d'avaluació del professorat universitari de Catalunya AQU.

Pel que fa als col·laboradors del programa, la majoria de directors i directores tenen un perfil força especialitzat tot i que una professora col·laboradora gaudeix de diverses avaluacions acreditacions externes de ANECA i AQU.

Projectes de recerca

Els professors del programa d'Economia i Empresa duen a terme la seva activitat al si dels set grups de recerca, quatre del Departament d'Economia i tres del Departament de Gestió d'Empreses. Totes aquestes estructures de recerca estan acreditats com a Grups Reconeguts de la Generalitat de Catalunya en la darrera convocatòria 2017SGR,

- ✓ Grup de Recerca d'Indústria i Territori (GRIT)
- ✓ Grup de Recerca en Anàlisi Econòmica i Salut (GRAES)
- ✓ Grup de Recerca en Organització i Decisió Econòmiques (GRODE)
- ✓ Quantitative Urban and Regional Economics (QURE)
- ✓ Grup de Recerca en Anàlisi Social i Organitzativa (ASO)
- ✓ Grup de Recerca en Factor Humà, Organitzacions i Mercats (FHOM)
- ✓ Grup de Recerca en Mercats i Anàlisi Financera (MAF)

El fet de que els set grups de recerca estan acreditats per la Generalitat de Catalunya com a grups de recerca consolidats, posa de relleu el gran dinamisme en l'àmbit de la recerca del professorat del programa. El gruix de les tasques de recerca del professorat del programa es duent a terme al si dels seus grups tot i que cada cop són més freqüents les estades de recerca a l'exterior a través de relacions de col·laboració estables que es mantenen amb investigadors d'altres universitats.

La majoria d'investigadors i investigadores participen activament en un gran nombre de projectes de recerca competitius (Evidència 4.7). Des del curs 2013-14, el nombre de projectes de recerca competitius dirigits per IPs que són professors propis del doctorat no ha deixat de créixer fins a 58, d'un total de 171 projectes competitius de recerca on participa el professorat del programa. Entre les convocatòries competitives destaquen els programes Projectes Internacionals (19), projectes del Pla Estatal d'Investigació Científica y Tècnica i d'innovació del Ministeri de Ciència i Tecnologia (30 projectes), i les convocatòries de recerca de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya. En els darrers anys, la participació de professors en programes europeus de recerca ha incrementat considerablement.

A continuació mostrem els 19 projectes internacionals segons la convocatòria:

RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. Altres	Internet: Creatively Unveiling Discrimination
	Vulnerabilitat turística a la regió EPM: anàlisis i estratègies de resiliència futura (RESTUR)
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. Erasmus+	Equality training network: EU contributions to gender mainstreaming and citizenship
	International Key Account Management & Sales
	International Social Innovation Competition for Students and Adult Learners
	L'Encyclopedie des Migrants - Une grande entreprise pédagogique collective de partage d'expériences et de savoirs sur le thème des migrations en Europe
	Sales Management and Relationships for Trade
	Technology-based Entrepreneurship for Supporting Sustainability in MENA Region
	The challenges of the European Union in the social agenda: poverty, inequality and social inclusion
	Towards Excellence in Engineering Curricula for Dual Education
	Validating Learning Outcomes of caregivers in Europe Plus
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. FP6	Strengthening Women Leadership in Latin American HEIs and Society
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. FP7	The Location of Economic Activity in Space: An Intra-city Approach
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. H2020	A multi-stakeholder co-creation platform for better access to Long-Term Care services
	Cities as mobility hubs: tackling social exclusion through 'smart' citizen engagement
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Europeu. LLP. Lifelong Learning Programme	COMMITting to the social dimension in universities
	European Integration and Gender
	Social class, gender, participation and lifelong learning
RDI. Projectes Internacionals. Projecte Internacional (No Europeu)	Violencia de género en contextos de educación superior: Aprendizajes y experiencias en la construcción de políticas universitarias en Chile y España

Del total de la plantilla de professors i col·laboradors de la URV, 49 participen en projectes de recerca competitiu vigents i d'aquest 23 son IP en els 58 projectes. El detall complet de tots els projectes i professors que participen es pot consultar a l'evidència E 4.7.

Entre el gruix de projectes es troben aquells de caràcter competitiu a nivell estatal pertanyents als programes estatals I+D+I (Programa Nacional de Proyectos de Investigación. Plan Nacional de I+D+I, al Plan Estatal de Investigación Científica y Técnica e Innovación 2013-16. Programa de Fomento de la Investigación Científica y Técnica de Excelencia. Subprograma Estatal de Generación del Conocimiento). Els grups de recerca també destaquen per la seva activitat captant recursos en activitats relacionades amb la transferència de coneixements i l'assessoria a institucions públiques. Així per exemple, els treballs encarregats pel Port de Tarragona, la Diputació de Tarragona, la Generalitat de Catalunya i diversos ajuntaments de les deu comarques que formen la província de Tarragona han estat freqüents durant els darrers anys.

Val a dir també que estan estretament vinculades amb el programa en Economia i Empresa tres càtedres de transferència i foment de la emprenedoria i la innovació en les quals participen els professors dels dos departament. Les càtedres són fòrums de difusió de les activitats de recerca i formació especialitzades de la Universitat Rovira i Virgili en col·laboració amb entitats públiques i privades. Les tres càtedres estan dirigides per tres professors del programa i en les seves activitats participen regularment els professors del programa que tenen un perfil més aplicat i més orientat al foment de l'economia local. Les tres càtedres de transferència del coneixement que des de la seva fundació gaudeixen del finançament de la Diputació de Tarragona i alguns organismes locals són les següents,

- ✓ Càtedra sobre el Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses, creada l'any 2009.
- ✓ Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial, creada l'any 2011.
- ✓ Càtedra d'Economia Local i Regional, creada l'any 2012.

La Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial té com a objectiu principal crear un punt d'anàlisi, reflexió i debat per promoure la innovació i la competitivitat de les empreses de la demarcació de Tarragona. Des de la càtedra es facilita l'enllaç amb els diferents parcs científics i tecnològics, grups de recerca i altres centres tecnològics, tant a escala regional, estatal com europea. Els seus integrants duen a terme estudis i informes sobre el sistema territorial d'innovació que s'està configurant a les Terres de l'Ebre i al Camp de Tarragona, posant especial èmfasi en la realitat del teixit empresarial (vegis <https://www.urv.cat/ca/societat-empresa/catedres/innovacio-empresarial/>).

La Càtedra sobre el Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses neix amb el suport inicial de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Reus, la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tarragona, la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Tortosa, la Cambra de Comerç i Indústria de Valls, la Confederació Empresarial de la Província de Tarragona i el Consell Social de la Universitat Rovira i Virgili. Entre els seus objectius cal destacar els següents: Promoure l'esperit emprenedor a la demarcació de Tarragona en general i entre els estudiants de la URV en particular; fomentar la creació d'empreses des de la Universitat, especialment aquelles de base tecnològica; i servir d'element catalitzador de les diferents entitats i organismes de l'entorn universitari amb competències en emprenedoria (vegi's <https://www.urv.cat/ca/societat-empresa/catedres/emprenedoria/>).

La Càtedra d'Economia Local i Regional es crea sota el suport de l'Ajuntament de Tortosa i de la Diputació de Tarragona. Entre els seus objectius sobresurten proporcionar informació especialitzada en l'àmbit econòmic i empresarial; divulgar i difondre el coneixement sobre l'economia local i regional; impulsar treballs de recerca d'interès especial; i proporcionar serveis de transferència tecnològica (vegi's <https://www.urv.cat/ca/>).

Publicacions

El nostre programa considera que un dels millors indicadors de la seva qualitat està relacionada amb la capacitat dels professors/res i dels doctorands/des per publicar part de la seva producció científica en revistes acreditades de les seves línies de treball. En els darrers anys s'han dut a terme dos estudis monogràfics sota el títol de 'Producció científica dels doctor/es i doctores del programa de doctorat d'Economia i Empresa'. L'estudi fa un estudi exhaustiu de les publicacions durant els darrers deu anys

d'activitat dels directors/res i els doctors/res del programa que tenen donat d'altra el seu ORCID. El motor de recerca bibliogràfic és el Scival que recopila els articles publicats en revistes catalogades en les bases de dades *Journal Citations Research* (JCR) i Scopus. La primera versió de l'informe va estar realitzada pel coordinador del programa el curs 2019-20, mentre la segona versió del treball finalitzada aquest curs la va dur a terme Carles Méndez-Ortega, doctor del programa amb la menció de Premi Extraordinari de Doctorat del curs 2019-20 (Evidència E4.18). A la taula 3.4.4 podem observar les publicacions realitzades pels 47 directors/res que apareixen al registre bibliogràfic de SciVal.

En la taula es destaca la tendència creixent a publicar en revistes de considerable impacte acadèmic reconegudes per les bases del *Journal of Citation Reports* i de Scopus. Tal com hem comentat abans, la incorporació de nous professors amb una activitat investigadora intensa i el bon posicionament en les revistes de qualitat en les corresponents àrees de recerca justifiquen a bastament la progressió en el ritme de publicacions. Si l'any 2010, es van publicar 42 articles en revistes JCR i Scopus, l'any 2020 se'n varen publicar 102. Durant tot el període, els professors del programa de doctorat varen publicar 821 articles científics.

Taula 3.4.4. Articles publicats en revistes científiques (JCR/Scopus) dels doctors del programa d'Economia i Empresa

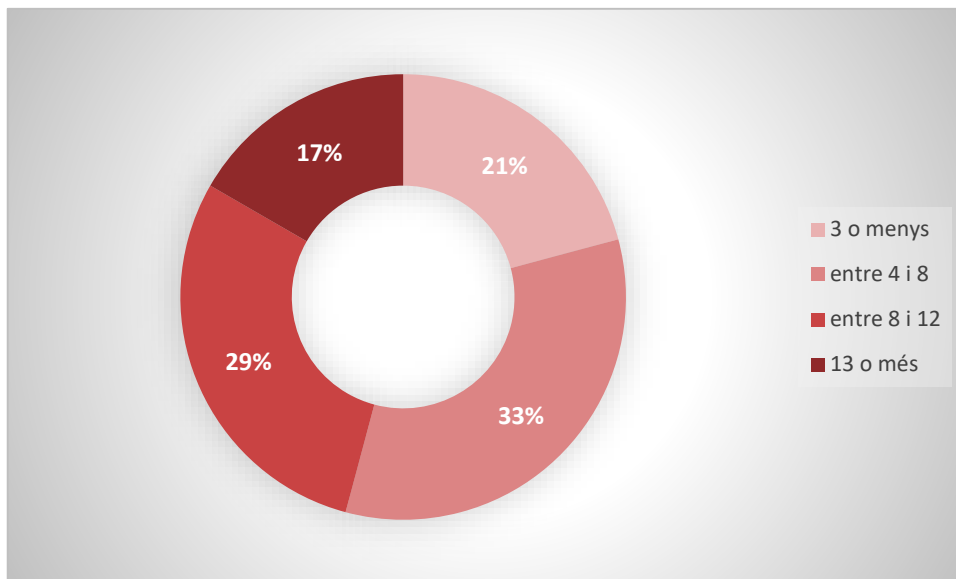
INDICADORS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2010-20
Nombre d'articles total	42	53	74	103	74	56	91	84	67	75	102	821
Nombre de cites totals	1297	1042	1315	1325	1358	498	1150	522	416	434	134	9491
Articles per Investigador	0.89	1.13	1.57	2.19	1.57	1.19	1.94	1.79	1.43	1.60	2.17	1.59
Cites per investigador	27.60	22.17	27.98	28.19	28.89	10.60	24.47	11.11	8.85	9.23	2.85	18.36
Impacte de Citació per camp d'estudi	1.51	1.16	0.94	0.79	0.94	0.65	1.13	0.83	1.18	1.72	1.20	1.09
Cites per publicació	30.88	19.66	17.77	12.86	18.35	8.89	12.64	6.21	6.21	5.79	1.31	12.78
% Col·laboració Internacional	28.57	17.52	23.57	30.18	35.68	25.65	42.03	29.10	35.64	40.74	29.25	30.72
% Publicacions top (10% més citades)	21.19	15.00	6.78	10.67	10.60	5.00	5.68	4.93	11.35	24.30	17.49	12.09

Nota: Elaboració pròpia a partir de la plataforma SciVal. Es poden consultar les dades a la mateixa plataforma a través de l'ORCID de cada professor.

Entre la producció científica dels investigadors cal destacar l'augment del rati anual de publicacions per investigador arribant a situar-se l'any 2020 per sobre de 2 per doctor del programa; l'increment de les cites per cada paper; les col·laboracions amb altres investigadors estrangers; i la creixent presència en revistes de primer nivell.

En relació a les citacions, els directors de tesi han rebut un total de 9.491 citacions en els darrers deu anys (201,9 citacions per investigador).

Figura 3.4.3. Distribució dels directors del programa segons l'índex H

Font: SciVal i Elaboració pròpia.

Per calibrar el potencial investigadors del programa podem observar en la figura adjunta (Figura 3.4.3.) la distribució dels professors/res en funció de l'Índex H. Com és sabut, aquest indicador permet detectar als investigadors més destacats dins una àrea de coneixement. Es basa en el conjunt dels treballs més citats d'un investigador i en el nombre de citacions de cadascun d'aquests treballs i va ser proposat per Jorge Hirsch de la Universitat de Califòrnia l'any 2005. Com a exemple podem observar que un investigador té un índex H de 15 quan 15 dels seus documents han rebut, com a mínim, 15 citacions cadascun. Aquest indicador es pot consultar a les bases de dades Web of Science, Scopus i Google Scholar. A la figura 3.4.3 podem observar la distribució dels professors en funció de l'índex H assolit.

Pel que fa a la producció científica, el professorat del programa ha publicat nombroses contribucions científiques importants. En els darrers anys la presència en revistes científiques del professorat del programa no ha deixat de créixer, tal com es desprèn de les dades presentades en la Taula 3.4.2, i a més cal destacar l'augment considerable de la participació en revistes i fòrums d'alt prestigi acadèmic. Des del 2013 fins al moment de realitzar l'autoinforme, la producció científica dels professors del programa indexades al Journal Citation Reports (JCR) i a Scopus supera les 900 publicacions (Evidència 4.6).

Entre les revistes més destacades figuren algunes amb impactes alts situades en el primer quartil (algunes de les quals situades en el primer decil) de les seues àmbits de recerca. Així, podem destacar en l'àrea de la sostenibilitat, *Ecological Economics* (Q1, Economics, 28/377) o *Business Strategy and The Environment* (Q1, Management, 12/226); (Q1, Environmental Studies, 5/125); en el camp de l'economia i la gestió turística *Tourism Management* (Q1, Management, 10/226); en el camp de les matemàtiques i les tècniques quantitatives *Fuzzy Sets and Systems* (Q1, Mathematics Applied, 18/265); en l'àrea de la gestió dels recursos humans *Human Resource Management Journal* (Q1, Industrial Relations & Labor, 3/30); en l'àmbit de la conducta del consumidor *Journal of Consumer Culture* (Q1, Cultural Studies, 1/45) i *Computers in Human*

Behavior (Q1, Psychology Experimental, 3/90), entre d'altres. Aquests resultats evidencien que els grups de recerca i els professors que formen part del doctorat no només publiquen a un bon ritme sinó que les revistes amb pars on són avaluats tenen uns nivells de qualitat i exigència científica molt alts.

En termes generals, el balanç que podem extreure de l'activitat de recerca del professorat del programa és molt favorable, atès l'excel·lent llista de publicacions que no només ofereix remarcables índexs d'impacte en revistes reputades sinó que també es tradueix en moltes iniciatives de transferència científica amb un impacte social de la recerca. En aquest sentit, no podem ignorar la llarga nòmina de monografies i llibres publicats pels professors sobre l'impacte de les universitats sobre els seus entorns territorials, els plans estratègics local i regionals, la dinàmica empresarial a les comarques de Tarragona, els estudis cost-beneficis de les infraestructures i el sistema territorial d'innovació, entre altres aspectes.

La CA del programa de doctorat vetlla per tal que el professorat presenti un nivell d'excel·lència científica adient per assolir la responsabilitat de dirigir tesis, així mateix també s'exigeix als directors una dedicació adequada per donar suport als doctorands al llarg de tot el procés d'elaboració de les tesis. Els mecanismes de que disposa per a assignar nous directors/es al doctorand així com també incorporar nous directors o línies d'investigació i sol·licitar una modificació de la memòria de verificació del programa per incorporar les modificacions de directors/es de tesi i/o línies d'investigació, d'acord amb el procediment PR- EPD-004 *Modificació de titulacions* (Evidència E 1.11) i PR-EPD-022 *Assignació, desassignació o modificació director/a o línia d'investigació* (Evidència E4.11) establerts en el SIGQ de l' EPD. Aquest mecanismes permeten també completar amb experteses complementàries les direccions de tesi o codirectors en cas que el director/a no pugui fer un seguiment i atenció del doctorand adequat.

4.2. El professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions

El programa de doctorat d'Economia i Empresa compta amb un total 42 professors propis que poden actuar com a director de tesi que en l'actualitat dirigeixen un total de 72 tesis doctorals. També gaudeix del suport de 12 col·laboradors que, actualment, dirigeixen amb altres professors propis del programa 12 tesis doctorals (Evidència 4.16). Per tant en global 21 directors de tesi (39%) dirigeixen una tesi, 16 directors de tesi (29%) dirigeixen 2 tesis doctorals i 9 directors (17%) dirigeixen més de 3 tesis doctorals. A més tenim 8 directors de tesi que actualment no dirigeixen tesis i podrien assumir una tesi en qualsevol moment.

Cal destacar que en els darrers anys s'han incrementat el nombre de tesis en co-direcció en part per l'interès de la coordinació del programa per generar sinergies entre investigadors amb diferents perfils que, sovint, pertanyen a àrees de coneixement i a grups de recerca diferents. La direcció d'una tesi doctoral entre un perfil quantitatiu i un més analític, o entre una professora amb llarga experiència i una professora novell poden ajudar als doctorands aportant la seva experiència complementària i, a la vegada, pot crear sinergies entre els investigadors implicats. Per altra banda, la participació en el programa de dotze professors col·laboradors és un bon indicador de l'interès per crear dinàmiques de cooperació estable entre els acadèmics dels dos departaments adscrits al programa i els professionals externs.

En el curs 2020-21 el programa té 57 doctorands matriculats i un total de 42 professors i professores propis. Atès que el rati entre els estudiants de doctorat i els professors propis és de 1,35, podem concloure que el nombre de professors del programa és suficient per dirigir les tesis doctorals matriculades. Actualment, en el cas de directors/a novells la comissió acadèmica facilita que se'ls assigni com a tutor/a un professor/a amb experiència en direcció de tesis.

Pel que fa a l'experiència en la direcció de tesis els professors i professores del programa estan adquirint una gran trajectòria com a directors i tutors de tesis doctorals. Durant el període analitzat, entre els cursos 2013-14 i 2020-21, la mitjana de tesis que ha dirigit cada professor del programa ha estat de 1,89. Considerem que aquest valor mitjà permet que el professorat pugui tenir una dedicació suficient a cada estudiant de doctorat. És important que els directors de tesis doctorals puguin atendre adequadament als doctorands i fer-ne una correcta supervisió durant els anys de realització del projecte. Com hem comentat, les co-direccions ajuden a que els doctorands no estiguin desatesos en cap moment. A més, cal indicar que en aquest punt la plataforma del SAD és força útil a la hora de facilitar la interacció entre els directors i els doctorands pel que fa a aspectes concrets de la seva formació, les activitats a realitzar (cursos, congressos, workshops, etc.) més enllà dels aspectes habituals relacionats amb els temes concrets de la recerca que es fa en la tesis doctoral.

Tal com s'esmenta a l'apartat anterior (4.1), la dedicació a la recerca dels professors que formen part del programa és molt intensa i de molta qualitat. Cada vegada un nombre creixent dels professors i professores participen en projectes competitius i molts d'ells com a investigadors principals (IPs).

El reconeixement de la dedicació a direccions de tesis és un factor important, ja que permet als investigadors poder justificar el temps i esforç dedicat a la supervisió de tesis com una tasca reconeguda dins la feina a la Universitat. Els mecanismes de la URV per a determinar la dedicació del professorat està recollida a la seva Normativa de Docència aprovada pel Consell de Govern de la URV -última modificació de 19 de juliol de 2018 (Evidència 4.8). En aquesta normativa s'estableix que la direcció de tesis doctorals en el marc del RD 99/2011, de 10 de febrer (art. 12.3), també genera activitat docent, assignant anualment per estudiant de doctorat matriculat a la URV 1,5 crèdits per curs, amb un màxim de tres cursos acadèmics per estudiant, i 1,5 crèdits addicionals el quart curs si la tesi ha estat defensada durant els tres primers cursos o durant el quart curs amb menció internacional. En el cas de co-direccions de tesi doctoral, aquests crèdits es reparteixen entre els codirectors de la URV. Aquest reconeixement en forma de crèdits pels docents a temps complet que dirigeixin tesis pot arribar fins a un màxim de 4,5 crèdits en funció de la disponibilitat del departament.

Les direccions de tesis que no poden ser reconegudes per la via de la càrrega docent és reconeixen a través del pacte de dedicació de la URV. D'acord amb la normativa del pacte de dedicació, la direcció de tesis doctorals està reconeguda amb 1 "unitat d'activitat acadèmica" (UAA) per la direcció de cada tesi doctoral defensada, en un període inferior a 5 anys des de l'obtenció de la suficiència investigadora (DEA) o 7 anys des de l'inici dels cursos de doctorat/màster, que s'ha de repartir entre els codirectors/es de tesi, com a mitjana en el període dels tres últims cursos, i 1,5 UAA en el cas de tesis amb menció internacional.

A més, el professor o professora que assumeix les tasques de coordinador o coordinadora del programa també disposa d'una reducció docent que oscil·la al voltant dels 6 ECTS. Encara que parcialment, aquesta reducció en la seva càrrega docent li permet fer les funcions addicionals relacionades amb el desenvolupament del programa: presidir la Comissió Acadèmica, ser membre del Comitè de Direcció de l'Escola de Postgrau i Doctorat, coordinar acadèmicament el programa, atendre les incidències que puguin

tenir doctorands o directors, vetllar per l'oferta de les activitats formatives (especialment el workshop anual de doctorat), a més de les pròpies del càrrec definides al Reglament de l'EPD

Després de presentar i comentar les evidències sobre la qualitat i nombre dels investigadors implicats al programa de doctorat, considerem que el professorat és suficient per dirigir el nombre d'estudiants per curs (al voltant de 50-55) i dur a terme les tesis satisfactòriament. Aquesta feina es troba reconeguda adequadament amb els crèdits i UAAs que la universitat assigna al seu personal. A més, el professorat del programa té la dedicació, experiència i qualitat en recerca adequada i suficient per a dirigir tesis doctorals d'alt nivell d'excel·lència.

D'acord amb els indicadors i la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual el professorat del programa és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions de direcció de tesis doctorals i d'atenció als doctorands i doctorandes.

En darrer terme, volem posar de relleu que el professorat propi i col·laborador del programa de doctorat en Economia i Empresa de la Universitat Rovira i Virgili demostra, a través de les evidències comentades pel que fa a categoria, projectes de recerca i producció científica, una excel·lent capacitat per a la direcció de tesis doctorals. El professorat és adequat en quantitat si tenim en compte la distribució en línies de recerca, totes tres funcionant amb professorat adscrit i els resultats que se'n deriven apunten a l'excel·lència també a nivell qualitatiu.

D'acord amb els indicadors i la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat en Economia i Empresa assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual el professorat del programa és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions de direcció de tesis doctorals i d'atenció als doctorands.

Segons el nostre criteri el punt més fort del programa és el seu factor humà, és a dir la categoria i vitalitat dels seus estudiants i els seu professorat. Aquests professors gaudeixen d'una acreditada experiència investigadora i també tenen una gran experiència en la direcció de tesis.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis i la tutorització de l'alumnat.

L'estàndard 4.3 és transversal i la informació consta a l'autoinforme de l'Escola de Postgrau i Doctorat lliurat al gener de 2020 (Evidència P 2.16).

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors/es internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa

El fort esforç per internacionalitzar el programa d'Economia i Empresa a través de l'increment en el nombre d'estudiants procedents d'universitats estrangeres no tindria cap sentit si no quedés plasmat en els resultats obtinguts. La principal manifestació de l'èxit d'aquest procés d'interculturalització queda palesa en la gran presència de tesis de menció internacional entre els doctorands del nostre programa.

De les 49 defensades entre els cursos de 2015-16 a 2020-21 (33 del nou rd i 16 del rd anterior) al si del nostre programa, el 60 % varen estar redactades en anglès. Per altra banda, 27 tesis varen ser autoria d'estudiants que van assolir la menció internacional i, com un dels seus requisits, varen fer estades de recerca en reconeguts centres de recerca o grups universitaris estrangers. Durant el procés d'acreditació de les tesis amb menció internacional participen com avaluadors externs dos experts aliens a la nostra universitat que fan dos informes per donar el vistiplau a la seva defensa i, també, participa com a membre de la comissió avaladora com a mínim un investigador vinculat a un centre estranger. Per tant, el programa compta amb una elevada i pertinent participació de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en els informes previs.

Bona mostra de la projecció internacional del programa es reflecteix en què el programa, el 60 % varen estar redactades en anglès. Per altra banda, 27 tesis varen ser autoria d'estudiants que van assolir la menció internacional i, com un dels seus requisits, varen fer estades de recerca en reconeguts centres de recerca o grups universitaris estrangers. Durant el procés d'acreditació de les tesis amb menció internacional participen com avaluadors externs dos experts aliens a la nostra universitat que fan dos informes per donar el vistiplau a la seva defensa i, també, participa com a membre de la comissió avaladora com a mínim un investigador vinculat a un centre estranger. Per tant, el programa compta amb una elevada i pertinent participació de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en els informes previs.

Per altra banda, tal com exigeix la normativa acadèmica de l'EPD, en els tribunals de les nostres tesis participen almenys un professor o professora vinculat a altres universitats, a fi i efecte de garantir una avaluació externa i competent del treball fet pels nostres estudiants.

Els tribunals de la URV tenen tres membres, se'n dedueix que un terç dels avaluadors/es provenien d'institucions estrangeres. Si s'analitza aquest fet, es pot relacionar amb l'interès de donar difusió internacional als resultats, encara que l'estudiant no hagi pogut fer una estada de tres mesos en un centre estranger. Les raons poden ser econòmiques, si no ha pogut comptar amb un ajut addicional al seu contracte, o també personals. Per altra part, alguns estudiants estrangers ja han hagut de fer l'esforç d'integració en iniciar la seva tesi i consideren que una mobilitat addicional n'endarreriria l'assoliment.

Així doncs, la participació de professors/es estrangers en els tribunals és alta si tenim en compte que participen en el 67,3% de les lectures de tesi. Les col·laboracions amb grups estrangers són importants, com es pot deduir de l'autoria de les publicacions, però són més puntuals les col·laboracions en la direcció de tesis. Les visites de professors/es estrangers/es i les conferències que contribueixen a les activitats formatives són nombroses. La mobilitat de doctorands/es és alta atès que la majoria dels nostres doctors han fet estades de més de tres mesos a l'estranger, han redactat la tesi en anglès i han assolit la menció internacional després

de superar tot un procés d'avaluació basada en dos internes externs i la qualificació d'un tribunal amb participació d'investigadors d'altres països.

El grau d'internacionalització de les tesis doctorals (en el marc del RD 99/2011) defensades des de la implantació del programa en curs 2013-14 es mostra a la Taula 3.4.5.

Quan observem l'evolució de les defenses de tesis crida l'atenció la forta caiguda experimentada el curs passat, dons sols es van defensar tres tesis, molt per sota del nombre registrat els anys anteriors. Els nombrosos problemes, a causa dels entrebancs logístics i administratius provocats per la situació pandèmica, dels nostres estudiants per fer les estades que tenien programades a l'estranger i les dificultats logístiques per fer una defensa a distància va provocar aquest fet inhabitual. No obstant, aquest curs 2020-21 ens estem recuperant en la lectura. Fins al mes de juliol es llegiran sis tesis doctorals i tenim previst arribar a les deu tesis. La coordinació del programa que per a un doctorat que té una mica més de cinquanta estudiants el ritme òptim de lectura és de vuit tesis cada any.

Taula 3.4.5. Grau d'internacionalització de les tesis defensades (segons RD 99/2011)

Curs	Tesis	Redacció en anglès	Cotuteles	Tribunals amb membres de centres estrangers ¹	Membres de tribunal de centres estrangers ¹	Menció Internacional	Directors/es de centres estrangers
2015-16	11	5	0	4	4	3	0
2016-17	9	3	0	5	5	4	0
2017-18	12	10	0	10	10	10	1
2018-19	8	5	0	5	6	5	0
2019-20	3	2	0	2	2	1	0
2020-21	6	4	0	6	6	6	0
Total	49	29	0	32	33	27	1

¹ A partir dels tribunals aprovats.

Font: elaboració pròpia a partir d'Informe URV en xifres

L'EPD conscient de les dificultats d'internacionalització dels programes de doctorat i de la importància que té pels nostres doctorands/es i els programes va definir als plans de millora, del 2019-20 presentat als 5 programes de doctorat acreditats al 2020 en progrés cap a l'excel·lència i del 2020-21 presentat a l'acreditació transversal (Evidència P2.16), dues propostes de millora generals per a tots els programes de la URV, que són:

- ✓ Millorar la mobilitat europea a través de la Xarxa Aurora (2019-20 PM-EPD- 6-01), la URV participa en una proposta H2020 de mobilitat dins de la Xarxa Aurora, que es pot aprofitar els contactes per fer la mobilitat i per aconseguir col·laboracions amb altres universitats.
- ✓ Fomentar la col·laboració i participació de professors/es externs sobre tot internacionals (2020-21 EPD- PM- 4.3.02), les accions puntuals que s'han proposat són aconseguir professors/es externs a través de

la xarxa alumni i postdoc URV en centre de recerca o universitats externes i també a través de la xarxa aurora. Aquesta proposta és de l'actual pla de millora 2020-21 i en posteriors seguiments es seguirà amb atenció l'evolució d'aquesta proposta.

Valoració final.

D'acord amb els indicadors i la justificació aportada, considerem que el professorat del programa de doctorat té l'experiència necessària, un nombre molt alt de projectes nacionals i internacionals liderats per professorat del programa i una producció científica molt rellevant, que el complementa amb la qualitat dels investigadors col·laboradors. Per això, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual el programa de doctorat compta amb un grau de participació de professorat estranger adequat a l'àmbit científic del programa.

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
x			

Com hem comentat més amunt, el punt més fort del programa el constitueix el seu professorat, amb molta experiència investigadora i en direcció de tesis, i amb una excel·lent producció científica, que acredita amb trams de recerca, però sobretot amb projectes, publicacions i reconeixements externs, com es valorà més endavant, i en capacitat per portar a bon port les tesis doctorals.

En l'Estàndard 4 dedicat a la valoració de l'adequació del professorat del programa d'Economia i Empresa volem destacar els següents punts de millora,

- ✓ El professorat té una activitat de recerca acreditada que ha millorat molt en els darrers cinc cursos acadèmics. En efecte, des de l'ISPD del curs 2015-16 el nombre de professors acreditats amb sexenni de recerca ha incrementat a un bon ritme. Actualment, després de les avaluacions dutes a terme per ANECA i AQU el curs 2020-21, el 88,1% del professorat propi gaudeix de sexennis vius.
- ✓ El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions. La dedicació en exclusiva a les tasques universitàries dels professors i professores i la seva estructura d'edats on predominen les persones que estan entre els 30 i els 50 anys garanteix una gran dedicació a les tasques que li són pròpies als directors i directores de tesis. Tal com posen de relleu les enquestes de satisfacció dels estudiants i els doctors del programa l'atenció dels directors/res i dels tutors/res està molt ben valorada pels seus destinataris.
- ✓ El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en els tribunals de tesi i les comissions de seguiment és adequat a l'àmbit científic del programa. El programa també compta amb una elevada i pertinent presència de persones expertes internacionals en els tribunals de tesis i en les comissions de seguiment i informes previs.
- ✓ Per altra banda, considerem que en aquest àmbit el programa té una sèries de bones pràctiques relacionades amb la oferta de cursos específics per a la formació dels directors de tesis i les ajudes que s'ofereixen als professors i professors de la URV per fer estades de recerca a l'estranger a fi i efecte de consolidar amb altres investigadors unes relacions de cooperació estables i de gran projecció internacional.

Pel que fa a col·laboracions internacionals, tant en estades com en mencions internacionals el programa mostra indicadors molt adequats/ adequats, si bé el nombre de tesis en cotutela resulta /baix/ molt baix i ara la coordinació del programa està a punt de tancar dos convenis de cotutela amb dues universitats mexicanes. Esta línia de millora activada aquest curs es permetrà corregir aquest dèficit del programa.

Les propostes de millora que el programa considera sobre l'estàndard 4 és la (2020-21-PM-4.1) que van en la línies fomentar les col·laboracions i participacions entre diferents grups de treball per potenciar la transversalitat dels professors i entre els mateixos estudiants del doctorat i la (2020-21-PM-4.2) per intentar reduir el nombre de línies de recerca.

Per tot el que hem indicat que **l'estàndard 4 s'assoleix en progrés vers l'excel·lència.**

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands/es i a les característiques del programa de doctorat

Per a la realització de la tesi doctoral, el doctorand o doctoranda s'integra en un grup d'investigació del departament d'Economia o del Departament de Gestió d'Empreses, d'acord amb el que consta a l'apartat 8 de la memòria de verificació (Evidència P2.5.). Els estudiants a dedicació plena se'ls facilita un espai de treball propi durant la redacció de la tesi, les claus necessàries per accedir dels serveis d'impressió i fotocopies, i, també, a les bases de dades i les revistes científiques i a tots els recursos necessaris per a dur a terme la tesis (aules de seminari, serveis d'informàtica, ordinadors, programari específic, etc.). Entre els principals recursos a l'abast del doctorand o doctoranda cal destacar totes les revistes i llibres del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI), les base de dades, el Servei de Recursos Científics i Tècnics, els Sistemes i recursos per a l'aprenentatge, el campus virtual de la URV, i el gestor docent Moodle.

El programa de doctorat vetlla per a què els doctorands/doctorandes gaudeixin d'un entorn creatiu i els equipaments necessàries per a desenvolupar les tasques concretes de la seva tesi doctoral. La recerca bibliogràfica en particular es pot fer telemàticament accedint a través de la intranet de la URV a les bases de dades com Web of Science o Scopus. També tenen accés al programa de gestió dels currículums de la URV anomenat Sistema d'Informació de la Recerca i la Innovació (IRIS).

Per les característiques de la recerca en els camps de l'economia i la gestió d'empreses les principals fonts de dades primàries es troben en bases d'empreses nacionals i internacionals. Les principals bases de dades primàries i bibliogràfiques disponibles per als doctorands a través del CRAI de la universitat són les següents,

- Academic Search Ultimate
- Alimarket
- Amadeus
- Aranzadi
- Business Source Premier
- Dialnet Plus
- Econlit
- Eikon / Datastream
- Emerald
- Factiva
- Global Consumer Survey (STATISTA)
- Indices CSIC
- OECD Health Statistics
- SABI
- Sales & Marketing Source
- STATISTA
- SCOPUS
- Web of Science
- Journal Citation Report

Per altra banda, des del CRAI també es pot accedir a diverses plataformes o col·leccions de llibres electrònics i documents en altres formats, com vídeos:

- Academic Video Online (AVON)
- e-Libro Cátedra
- Ebscohost eBook Collection
- Ingebook
- McGraw-Hill
- O'Reilly
- Proquest Ebook Central
- Thomson Reuters

La cobertura de revistes electròniques és també molt àmplia, amb títols de les següents editorials:

- Elsevier
- Springer
- Oxford Academic Press
- Wiley
- Sage

I altres com:

- *American Economic Review*
- *Economics of Innovation and New Technology*
- *European Journal of International Management*
- *Industry and Innovation*
- *Journal of Labor Economics*
- *Journal of Political Economy*

Els doctorands del programa són estudiants de ple dret de la URV i tenen a la seva disposició els equipaments de recerca disponibles als set grups de recerca adscrits al programa. Així mateix a les dependències dels departaments d'Economia i de Gestió d'Empreses disposen d'un lloc de treball i de les infraestructures científiques i recursos del grup de treball adients per al desenvolupament de la tesis (laboratoris, aules d'informàtica, aules de seminari, despatxos, etc.). També disposen dels recursos materials de la Facultat d'Economia i Empresa.

El programa d'Economia i Empresa desenvolupa les seves activitats en les instal·lacions de la Facultat d'Economia i Empresa de la URV que té la seu a Reus (Campus Bellisens de la URV). L'actual seu es va inaugurar a l'octubre de 1996 i consta de dos edificis. Un de nova construcció on es duen a terme les tasques acadèmiques, hi ha el CRAI l'Aula Magna i els despatxos del professorat. Els estudiants del doctorat que gaudeixen d'una beca són considerats personal docent i investigador del departament i per tant tenen assignats despatx i equipament informàtica. En concret cada departament compta amb dos seminaris (dos a la primera planta corresponents al Departament de Gestió d'Empreses i dos a la tercera planta corresponents al departament d'Economia) per a doctorands, amb capacitat per a 8 persones cadascun i dotat de l'equipament informàtic necessari.

El segon edifici és "Mas Vila Barberà" que es va rehabilitar durant el període de construcció de la facultat. En aquell edifici s'ubiquen els despatxos del deganat, dels dos departaments i també del mateix programa de doctorat. També s'ubiquen allí la Sala de Graus on es realitzen les defenses de les tesi del programa. A l'evidència 5.4 i al vídeo que s'ha preparat per a l'acreditació <https://youtu.be/deDG-HAKZVQ>

Segons l'informe de valoració del ISPD (Evidència P 2.6), els recursos materials i serveis semblen adequats però no s'inclouen els espais i recursos propis del programa, aules, seminaris, com s'observa ara detallem aquesta informació i a més presentem l'evidència 5.4 i el vídeo per tal que el comitè pugui valorar els espais disponibles per als doctores.

Els recursos materials del programa de doctorat, els despatxos per als doctorands i els serveis de wifi i copisteria garanteixen als estudiants l'entorn ideal per a dur a terme les seves tasques d'investigació, faciliten la participació en la dinàmica dels respectius grups de recerca i creen l'entorn ideals per fomentar l'intercanvi de problemes i progressos entre els propis estudiants del programa. Els estudiants de doctorat disposen d'espais de treball adients per desenvolupar el seu treball quotidià de recerca. Tenen a més a disposició des dels seus llocs de treball tots els accessos telemàtics necessaris i drets d'impressió i altres necessitats associades a l'elaboració de la tesi doctoral. Gràcies al finançament aportat pels projectes individuals en els que participen els grups i a l'actualització d'infraestructures col·lectives, tant els laboratoris com els recursos científics s'ha anat dotant de l'equipament necessari i estan ben equipats.

Per altra banda, el centre de recerca de la Facultat d'Economia i Empresa ECO-SOS i els diferents grups de recerca dels departaments d'Economia i de Gestió d'Empreses compten amb serveis centralitzats amb l'equipament més pesant i amb personal especialitzat: els Serveis Científics i Tècnics de la URV, <https://www.urv.cat/ca/recerca/suport/recursos-cientifics-tecnics/>, i els Serveis de suport a la recerca a l'ECO-SOS. Així mateix, els set grups de recerca adscrits al programa renoven periòdicament els ordinadors destinats als doctorands i els subministren el material necessari per dur a terme les seves tasques.

Tots els recursos descrits anteriorment són perfectament adequats al nombre de doctorands/es i a les característiques del programa. Tot i així la EPD va proposar la millora (2019-20 PM-EPD- 5-07), d'adequació dels equipaments de recerca desfasats. Les actuacions que s'estan portant a terme per aconseguir la millora són les següent: modificació de tarifes del SRCiT per pagar amortitzacions dels equipaments que no estiguin finançats, a través del seu ús. Aquest sistema ha de permetre presentar-nos en convocatòries d'equipament científic del Ministeri/GenCat. I adquisició d'equipament científic de grans dimensions, pels quals hem aconseguit finançament

D'acord amb els resultats de les enquestes de satisfacció (veure resultats complets a l'apartat 5.2 de l'Annex 5), el grau de satisfacció dels estudiants amb els recursos materials de què disposen els doctorands/es del programa és molt alt, amb una mitjana de 8,03 el curs 2017-18 i de 8,75 el curs 2019-20 sobre l'adequació dels recursos materials disponibles pels estudiants del programa de doctorat (instal·lacions, despatxos, espais, aules de docència, seminaris, fons bibliogràfics, accés a les bases de dades, programari, serveis científico-tècnics, etc.) per a dur a terme la seva tesi doctoral. Per altra banda, quan es pregunta als doctorands sobre la idoneïtat dels serveis de suport a l'aprenentatge (moodle, factoria digital, serveis d'autoaprenentatge, tutorització, wifi, etc) que té la URV a la teva disposició la resposta també és molt satisfactòria. Així, per exemple, per al curs 201920 la valoració mitjana dels 30 estudiants que respongueren l'enquestes de satisfacció fou de 8,92. Aquestes puntuacions posen de relleu l'entorn favorable i la gran

disponibilitat de recursos bibliogràfics i informàtics que estan a l'abast dels nostres estudiants per a dur a terme la tesi doctoral.

Així mateix cal destacar la grans satisfacció dels directors/res del programa dels equipaments disponibles per a dur a terme les seves tasques. Les enquestes de satisfacció dels directors/es (Apartat 5.2 de l'Annex 5) mostren que la seva satisfacció sobre els recursos materials disponibles va ser del 7,32 el curs 2017-18 i de 7,84 el curs 2019-20 (Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20 i 2017-18).

Satisfacció de l'alumnat i els directors i directores de tesis amb els estudis

Gràcies a l'enquesta de satisfacció dels estudiants que la URV difon a través de diferents mecanismes, se'n desprèn que en global la satisfacció dels doctorands/es del programa d'Economia i Empresa amb els seus estudis va registrar una valoració mitjana de 8,3 sobre 10, el curs 2015-16 i de 8,4 el curs 2019-20. Aquestes dades posen de relleu el favorable entorn intel·lectual i el bon entorn de treball en el què duen a terme els doctorats els nostres estudiants. Per altra banda, la satisfacció global dels directors en l'enquesta del curs 2019-20 és del 7,9 sobre una escala de 10. Aquestes valoracions globals posen de relleu la gran satisfacció dels principals usuaris del programa de doctorat d'Economia i Empresa.

Per altra banda, els doctorands valoren molt positivament l'atenció rebuda per la Coordinació del programa, la CA i el personal de l'EPD els doctorands. En tots aquestes qüestions no sols valoren molt favorablement les tasques realitzades pel responsables del programa, sinó que cal remarcar que la puntuació mitjana obtinguda s'ha incrementat els darrers cursos. Pel que fa a la consideració dels directors/res val a dir que el curs 2019-20 van valorar amb una nota mitjana del 8,0 el funcionament de la CA i de la coordinació del programa.

Taula 3.5.1. Grau de satisfacció global dels estudiants i dels directors amb el programa

PREGUNTA	2015-16	2017-2018	2019-20
Doctorands i doctorandes			
L'atenció rebuda per la coordinació del programa i la comissió acadèmica és adequada	7.8	8.3	8.3
Grau de satisfacció total	8.3	7.6	8.4
Les vies d'informació i comunicació (web, correus electrònics, etc.) són adequades	7.2	7.9	7.7
El procés de preinscripció i admissió és transparent (hi ha suficient informació pública i 8.25reps regularment informació del procés)	8.1	7.9	8.3
L'atenció rebuda pel personal de l'Escola de Postgrau i Doctorat	8.3	7.3	8.8
Els serveis de suport a l'aprenentatge	---	7.5	8.9
El procés de preinscripció i admissió és clar	---	7.8	7.7
Directors i directores			
El funcionament de la CA i la coordinació del programa són adequats			8.0
L'estructura dels estudis de doctorat (activitats formatives, línies de recerca, etc.) és			7,7

Les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat per als doctorands són adequades			7,6
Les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'Escola són adequades			7,2
El seguiment i l'avaluació dels doctorands a través del DAD i PlaInv, el sistema d'avaluació que és adequat			8,0
El grau de satisfacció global del programa és:			7,9

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20, 2017-18 i 2015-16

En general, tant els doctorands com els directors/res valoren molt positivament l'atenció prestada pel coordinador del programa i la CA, el seguiment del directors, i la informació i recolzament dels tècnics de l'EPD. Entre els aspectes a millorar segons els estudiants del programa la Coordinació considera que cal posar l'accent en les vies d'informació i comunicació (web, correus electrònics, etc.) i, també, en el procés de preinscripció dels nous estudiants. Entre els punts forts del programa, els estudiants destaquen l'atenció rebuda pel personal de l'Escola de Postgrau i Doctorat i els serveis que donen suport a tot el seu procés d'aprenentatge. Pel que fa a la opinió dels directors i directores de tesis caldria millorar les activitats formatives més generals, mentre com a punt fort destaca el procés de seguiment i avaluació dels doctorands a través del DAD i PlaInv.

Aquestes valoracions de les enquestes posen en evidència que tant la valoració de l'atenció rebuda per la coordinació com per la Comissió Acadèmica és molt alta. A més a més, les activitats formatives del programa són també molt ben considerades.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual els recursos materials disponibles són molt adequats al nombre de doctorands/es i a les característiques del programa.

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands/es suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral

Atès que aquest subapartat és transversal i la informació s'ha presentat a l'autoinforme transversals lliurat a AQU al gener de 2021 per a la seva acreditació (Evidència P2.16). No obstant encara que al autoinforme transversal ja s'ha justificat (Evidència P2.16) que la URV disposa dels serveis i recursos a l'abast dels doctorands/es molt adequats per facilitar el procés d'aprenentatge i per facilitar la incorporació al mercat laboral. I el SIGQ recull els més generals en els processos PR-EPD-013 Orientació a l'estudiant (Evidència E5.2)

per definir, revisar, actualitzar i millorar la gestió de l'orientació a l'estudiant i el procés PR-OOU-01 Orientació professional (Evidència E5.3). Però volem comentar breument els serveis que el propi programa de doctorat disposa per als seus doctorands i doctorandes

Serveis d'acollida, d'orientació acadèmica

L'EPD organitza cada inici de curs acadèmic una sessió de benvinguda i acollida a tots els doctorands i doctorandes de nou accés on s'informa de diferents aspectes organitzatius acadèmics rellevants per la seva formació doctoral, com ara: Carta de compromís, Seguiment i Avaluació Anual, Pla de formació del doctorand, enquestes de satisfacció, calendaris, permanència, modificació de directors, etc. Per la seva banda, el programa d'Economia i Empresa organitza cada curs una sessió de benvinguda per als nous estudiants. En aquesta sessió participen entre 12 i 17 estudiants que s'acaben de matricular. Primer, es fa una presentació del coordinador i la tècnica responsable del programa i s'invita als estudiants a detallar les seves inquietuds acadèmiques i les raons que els van decantar cap al doctorat. Tot seguit, es presenta l'aplicatiu d'avaluació DAD i la importància de cooperar amb els seus directors/res de tesi per acordar un Pla d'Investigació de la tesi adient als seus interessos. En aquestes sessions s'aprofita per començar a orientar els estudiants sobre les implicacions que tindrà la realització dels estudis de doctorat a la URV per al seu desenvolupament acadèmic i professional. A principis del curs també es du a terme una sessió per a presentar els serveis que ofereix el CRAI i les vies per accedir al catàleg de la URV que permet l'accés de tots els estudiants als llibres i revistes electròniques i a les bases de dades especialitzades en Economia i Empresa, com ara Econlit, Business Source Premier, Emerald, SABI i AMADEUS, International Financial Statistics entre d'altres. També se'ls invita a accedir a l'estoc de tesis i els documents de treball dels grups de recerca del programa per fomentar la col·laboració i les bones practiques.

Finalment, el contacte entre el coordinador i els estudiants del programa es freqüent a través del correu electrònic. Finalment, periòdicament s'actualitza el Moodle del programa d'Economia i Empresa de cara a difondre les principals novetats -lectures de tesi, notícies d'altres programes, activitats dels grups de recerca, workshops, cursos i congressos d'interès per als doctorands, etc. (vegi's <https://campusvirtual.urv.cat/course/view.php?id=46893>)

Beques, ajuts, mobilitat

Una bona part dels estudiants de doctorat realitzen la tesi en el marc d'una beca o contracte d'investigació. Des de la web d'Ajuts i premis per a estudis de doctorat i també des de la pròpia de cada programa es poden consultar les convocatòries de beques, ajuts i premis corresponents als estudis de doctorat, ja siguin específiques de cada programa o generals, contractes per a la investigació (PMF-PIPF Programa Martí Franques, Programa Salvador de Madariaga, FPI, FPU, etc), Ajuts (ajuts per cotuteles, ajuts futurs investigadors, ajuts per a tesis doctorals en català, beques (La caixa a l'Amèrica del Nord, i Àsia, La Caixa INPHINIT, Fundació Jose Luis Oriol etc), Ajudes de mobilitat (Ajudes complementaries a les FPU, ajudes de mobilitat predoctoral del Ministeri, Erasmus K107 i K103) i la universitat també disposa de programes específics per la mobilitat durant els estudis de doctorat.

Serveis d'orientació professional i inserció laboral

L'orientació del doctorand o doctoranda sobre l'accés al mercat laboral la realitza, a un primer nivell, el director o directora de tesi i el tutor o tutora acadèmic, proporcionant una tutorització personalitzada en funció de cada àmbit d'investigació. En un segon nivell, la URV facilita informació general i institucional a través de l'Oficina d'Orientació Universitària (OOU) de la URV a través d'un programa de desenvolupament de la seva carrera que li faciliti la integració al món laboral, resumit en el procés PR-OOU-001 del SIGQ de l'EPD (Evidència E5.3). Aquesta informació s'ha ampliat i presentat a l'autoinforme per a l'acreditació dels aspectes transversals (Evidència P2.16).

Valoració final.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que l'atenció i els serveis que reben els doctorand facilita, en general, la realització de la tesi i la posterior incorporació al mercat laboral. Per això considerem que el programa de doctorat assoleix l'estàndard sobre l'eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	S'assoleix amb condicions	No s'assoleix
X			

Com hem comentat el programa d'Economia i Empresa de la URV gaudeix dels recursos materials i dels equipaments necessaris per a que els doctorands i doctorandes dugin a terme les seves tasques docents i investigadores. L'evidència disponible posa de relleu que els recursos materials i els serveis disponibles garanteixen el desenvolupament de la recerca dels estudiants del programes, fomenten la transferència vertical de coneixements des dels professors i professores als doctorands i a l'inrevés i, també, la transferència horitzontal de coneixements i experiències entre els propis doctorands i doctorandes. Per altra banda, els resultats de les successives enquestes de satisfacció realitzades als doctorands posen de relleu que estan molt satisfets amb els serveis i recursos materials al seu abast, així com en l'ambient de treball que es viu a les dependències universitàries.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

El programa de Doctorat en Economia i Empresa té com objectiu formar investigadors/es i professionals en temes claus de l'Organització d'Empresa i la Gestió dels Recursos Humans, les finances, la comptabilitat, els Mercats Internacionals, la Economia Publica, la Economia Industrial, la Economia Urbana, el transport i el turisme; i els mètodes quantitatius. L'objectiu central del programa és dotar als futurs doctors en Economia i Empresa de les eines necessàries per poder dur a terme activitats de recerca d'altre nivell. Es pretén doncs potenciar les capacitats dels doctorands/es per que puguin iniciar i completar una investigació original i innovadora i desenvolupar en el futur una carrera professional, en el sector acadèmic o en el privat. En aquest període de formació que culminarà amb la defensa de la tesi doctoral hauran d'adquirir competències específiques i un coneixement profund del seu camp, hauran de demostrar autonomia i criteri i hauran d'adquirir també competències transversals, que inclouen la disseminació dels resultats de la seva recerca en un context internacional i l'adaptació a entorns canviants.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès

Tesis doctorals

En el programa de doctorat en Economia i Empresa des del curs 2014-15 fins al tancament d'aquest informe (juliol de 2021), s'han defensat 33 tesis, totes en el marc del RD 99/2011, de les quals 7 des de l'octubre del 2020 (veure taula 6.1 de l'annex 6). D'aquestes 20 han estat defensades per dones i 13 per homes. L'Evidència E6.1 detalla la informació d'aquestes 33 tesis, i hi consten: Nom del doctorand o doctoranda, Nacionalitat, Títol de la tesi, Enllaç a la tesi, Data de defensa, Qualificació obtinguda, Menció Internacional, Director o Directora de tesi, tutor o tutora, Procedència. S'espera a més que entre tres i quatre tesis més siguin defensades abans de finals del curs 2020-2021 (Evidència E6.2). A l'estàndard 6.3 s'analitzen en profunditat els indicadors de qualitat i reconeixement de les tesis defensades. La menció internacional l'assoliren 21 tesis, i el reconeixement 'Cum laude' fos obtingut per 30 tesis. Per altra banda, cal recordar que les tesis amb menció internacional han estat totalment o parcial redactades en anglès. Entre les nostres mancances cal advertir que a data d'avui el programa no registra cap tesi defensada en règim de cotutela, ni tampoc cap tesi defensada sota la modalitat de doctorat industrial. Pel que fa a les tesis en cotutela en l'actualitat s'està treballant en dues propostes amb universitats de Mèxic, una d'elles gairebé ja a punt de signar el conveni, i, per altra banda, pel que fa al programa de doctorat industrial cal posar de relleu que la decidida orientació tecnològica del programa dificulta que un programa d'Economia i Empresa pugui trobar empreses col·laboradores.

La producció de tesis defensades s'ajusta als valors estimats considerant la dimensió del programa (entre 15 i 17 matriculats cada curs) i el nombre de places de nou accés que oferta anualment (15 places). La durada mitjana de les tesis en el període ha estat de 2,78 anys de mitjana (veure taula 6.1 de l'annex 6).

Les tesis doctorals del programa són pertinents, públiques (després de la seva defensa) i adequades per certificar els aprenentatges reflectits en el perfil de formació, tots els temes de les tesis s'adeqüen a les línies de recerca del programa i tots els treballs presentats han permès adquirir les competències transversals i específiques del programa. La seva pertinència (validesa) i qualitat (fiabilitat) estan garantides pels mecanismes recollits a tal efecte en el PR-EPD-024 Dipòsit, defensa i avaluació de la tesi doctoral (Evidència E6.5), concretament per les autoritzacions dels dipòsit de la CA i per l'aprovació del CDE. La CA del programa de doctorat aplica criteris específics (Evidència 6.8) que les tesis presentades per a la seva defensa poden adoptar el format de monografies o d'un compendi d'articles. La tesi en format de monografia ha de comptar com a mínim amb la següent estructura: índex o taula de continguts; resum de la tesi doctoral; introducció/antecedents/marc teòric; descripció d'objectius globals; mètode/resultats/discussió; conclusions globals i bibliografia. Les tesis en format de compendi de publicacions o articles han de tenir un mínim de tres capítols inèdits i originals; una introducció, un apartat amb els objectius generals de la tesi, unes conclusions generals, un apartat amb les referències, així com els annexes metodològics i estadístics que es considerin pertinents. Per altra banda, com a criteri general es demana abans de dipositar la tesi tenir un article acceptat/publicat en una revista JCR o SCOPUS. En el cas de tenir altres publicacions, la comissió acadèmica valorarà les activitats realitzades i l'informe presentat.

La qualitat de les tesis del programa queda demostrada amb el nombre d'articles publicats per part dels doctorands i també dels directores i directores en revistes de revisió per pars de gran impacte acadèmic. La producció científica dels directores i directores de tesi es pot observar a l'apartat 4.1; mentre que la producció dels doctors novells del programa es presenta tot seguit. La qualitat de les publicacions en revistes indexades (Evidència E6.3), que mostra que els resultats obtinguts de les tesis doctorals satisfan molt adequadament l'assoliment de les competències del doctorat i els requisits del nivell de qualificacions del MECES i posen de manifest l'alt nivell de formació. Totes les tesis del programa han estat desenvolupades dintre de les deu línies de recerca definides en la modificació del 2019 del programa, ja que abans el programa tenia 34 línies que eren molt disperses i, per això, es van agrupar en les actuals amb una correspondència senzilla.

Abans de la seva presentació definitiva, totes les tesis són sotmeses a un procés de presentació dels diferents apartats del treball al si dels grups de recerca on estan inscrits els doctorands, o bé en els workshops, congressos, conferències o seminaris on s'anima als doctorands a participar. En aquest punt cal fer esment de tres activitats que tenen com objectiu potenciar la relació amb estudiants de doctorat d'altres universitats i països, o bé crear una dinàmica de debat al si dels diferents grups de recerca. En primer lloc, a fi i efecte de fomentar la presentació i el debats entre doctorands i investigadors de diferents països el programa d'Economia i Empresa col·labora en el PhD-Student Workshop on Industrial and Public Economics (WIPE) que duu a terme des de fa nou anys el Centre de Recerca en Economia i Sostenibilitat (ECO-SOS). En aquesta trobada internacional d'estudiants de doctorat participen molts dels doctorands del programa. En segon lloc, el programa convoca cada anys una sèrie d'ajudes per a finançar les estades en altres universitats o bé participar en activitats realitzades en altres països. En tercer lloc, es recomana als directores i directores que durant el procés de redacció de la tesi els autors presentin els seus progressos al si dels grups de recerca en els que hi participen.

Per altra banda, al llarg de l'elaboració de la tei doctoral com a mínim es demana a cada estudiants una participació en congressos, reunió científica o tallers de caràcter internacional i amb presentació de resultats de la tesi. Des del primer anys es demana als estudiants una participació activa en les activitats dels grups de

recerca adscrits al programa de doctorat i, també, que presenten la seva producció en format de documents de treball o articles més elaborats en congressos i trobades internacionals. Considerem que és important per al futur doctor anar bastint al llarg de tota l'elaboració de la seva tesi doctoral tot una xarxa de contactes locals i Internacionals estables i de gran potencial per a desenvolupar la seva trajectòria com a investigador o investigadora.

La coordinació del programa considera que cal desenvolupar entre els estudiants una certa empatia acadèmica per establir relacions individuals i col·lectives amb altres estudiants de doctorat que cursen en seus estudis en altres universitats. Encara que els nostres doctorands estiguin integrats en un grup de recerca de la URV és important establir unes relacions estables i no esporàdiques amb estudiants d'altres universitats. Per això, la CA valora molt favorablement la realització per part dels grups de recerca i del centre de recerca ECO-SOS de trobades internacionals entre estudiants de doctorat. El programa de doctorat d'Economia i Empresa reserva una part dels seus recursos per a recolzar aquestes iniciatives i establir una cooperació estable entre el programa de doctorat i les activitats de recerca dutes a terme pels investigadors i investigadores dels departaments d'Economia i Gestió d'Empreses. Per altra banda, també és valora molt favorablement que els estudiants del programa no sols presenten en aquests fòrum les seves contribucions científiques sinó que també participin en l'organització d'aquests esdeveniments. Sovint en aquestes jornades es reservem algunes sessions a abordar aspectes més instrumentals relacionats amb la tendència de la recerca en els camps de l'economia i l'empresa, les sortides professionals dels doctors i les estratègies futures per valoritzar les activitats científiques.

Activitats formatives transversals i específiques del programa

La CA del programa de doctorat és l'encarregada de l'organització, el disseny, la supervisió i la coordinació de les activitats de formació específiques del programa de doctorat i també la responsable de garantir que l'avaluació dels resultats d'aprenentatge són coherents amb el perfil formatiu.

La tipologia del programa, amb deu línies de recerca dels camps de l'Economia i la Gestió d'Empreses, les particularitats dels diferents contractes predoctorals que orienten cap a l'adquisició de determinades competències transversals (competències en l'àmbit docent els contractes FPU, en innovació i transferència de coneixement en ETN i COFUND, etc.), la notable mobilitat internacional però també la varietat d'orígens i cultures dels estudiants aconsellen limitar el nombre d'activitats formatives obligatòries del programa, deixant obertes les altres segons el perfil de la recerca, el tipus de contracte i també els interessos del doctorand/a.

Els nostres estudiants disposen des del primer moment de tot una extensa oferta d'activitats que els seran de gran utilitat per complementar la seva formació de grau i màster.

A més de les activitats formatives transversals, el programa de doctorat preveu un seguit d'activitats formatives específiques de caràcter optatiu i obligatori que es planifiquen al llarg dels tres anys de duració del programa.

Activitats específiques del programa d'Economia i Empresa

La web del programa, <http://www.doctor.urv.cat/ca/futurs-estudiants/oferta/7706/activitats/> mostra aquestes activitats i en dona una breu descripció. Les activitats formatives específiques del programa d'Economia i Empresa són les següents:

Sessions informatives: tenen caràcter obligatori per als alumnes de primer any

- ✓ Organització del programa de doctorat: octubre / novembre de cada curs
- ✓ Beques i ajuts de mobilitat: octubre / novembre de cada curs
- ✓ Recerca i gestió de bases d'informació científica: novembre / desembre de cada curs.

Seminaris i cursos: el doctorat organitza seminaris o cursos en funció de la disponibilitat a iniciativa pròpia o en col·laboració amb els grups de recerca o els departaments adscrits al programa. L'estudiant a temps complet haurà d'assistir a un mínim de dos cursos/any durant els dos primers anys. L'estudiant a temps parcial haurà d'assistir a un mínim de quatre cursos durant els tres primers anys. Tots els cursos/seminaris tindran algun sistema de control d'assistència i/o d'avaluació.

- ✓ Seminaris i cursos organitzats pels departaments d'Economia i de Gestió d'Empreses.
- ✓ De setembre a octubre s'oferirà un mínim d'un curs per mes, la resta de mesos, excepte agost, un mínim de dos.

Seminaris de seguiment de tesis doctorals. Tenen caràcter obligatori

- ✓ Cada estudiant de doctorat n'ha de fer dues sessions.
- ✓ El segon any es farà durant els mesos de juny/juliol.
- ✓ El tercer any es farà durant els mesos de febrer/març.

Participació en congressos, reunions científiques i tallers. Es demanarà com a mínim una participació en congressos, reunió científica o tallers de caràcter internacional i amb presentació de resultats de la tesi. Com hem comentat abans l'elaboració d'articles, la presentació en fòrums nacionals i internacionals i, posteriorment, la seva presentació per a la revisió en revistes acreditades per JCR o SCOPUS es considera clau en la formació dels estudiants.

Abans d'acceptar la defensa d'una tesi la Comissió Acadèmica comprova si s'han complert favorablement tots aquests activitats. En el cas de tenir altres publicacions, la comissió acadèmica valorarà les activitats realitzades i l'informe presentat.

Mobilitat. En l'àmbit de la mobilitat internacional el programa potencia l'elaboració de tesis amb menció internacional i, per tant, les estades en universitats i centres de recerca estrangers.

Per últim, cal recordar que totes aquestes activitats es recolliran en el document d'activitats del doctorand (DAD). En el cas que un estudiant no presenti el DAD anualment, no s'acceptarà la matrícula per al curs

acadèmic següent. Si el DAD d'un estudiant es considera insuficient un curs acadèmic, se li notificarà perquè el millori al curs següent. Si dos cursos consecutius es consideren insuficients, es donarà de baixa del doctorat.

Per finalitzar aquesta secció s'indica la planificació temporal que proposa el programa de doctorat als seus estudiants des del primer curs fins assolir l'objectiu final de defensa de la tesis doctoral.

Planificació temporal de les activitats formatives	1er ANY	2on ANY	3er ANY
511 Organització del programa de doctorat	✓		
512 Beques i ajuts de mobilitat	✓		
513 Recerca i gestió de dades d'informació científica	✓		
Seminaris i cursos	✓	✓	
Seminaris de seguiment de tesis doctorals		✓	✓
Participació en congressos, reunions científiques i workshops		✓	✓
Elaboració i presentació d'articles			✓
Mobilitat		✓	✓

Pel que fa a la presència a les dependències de la URV en el campus de Berllisens, el programa de doctorat d'Economia i Empresa es pot fer íntegrament a la URV o a distància, si així es convé amb el director o directora de la tesi. No obstant això, la mobilitat suposa un valor afegit a la formació doctoral, per la qual cosa sol ser recomanable fer alguna estada de recerca a l'estranger. Encara que el doctorand passi gran part del temps fora de la nostra universitat, és obligatori l'assistència a un congrés, reunió o workshop de caràcter internacional. Es recomana i s'incentiva la presentació de tesis amb menció internacional, atès que si el doctorand o doctoranda fa una estada de recerca fora de l'Estat espanyol per un període mínim de tres mesos i es compleixen els requisits que estableix el Reial decret 99/2011, podrà optar al títol de doctor o doctora amb menció internacional.

D'acord amb els resultats de les enquestes de satisfacció (veure resultats complets a l'apartat 5.2 de l'Annex 5), el grau de satisfacció dels estudiants amb els recursos materials de què disposen els doctorands/es del programa és molt alt, amb una mitjana de 8,03 el curs 2017-18 i de 8,75 el curs 2019-20 sobre l'adequació dels recursos materials disponibles pels estudiants del programa de doctorat (instal·lacions, despatxos, espais, aules de docència, seminaris, fons bibliogràfics, accés a les bases de dades, programari, serveis científico-tècnics, etc.) per a dur a terme la seva tesi doctoral. Per altra banda, quan es pregunta als doctorands sobre la idoneïtat dels serveis de suport a l'aprenentatge (moodle, factoria digital, serveis d'autoaprenentatge, tutorització, wifi, etc) que té la URV a la teva disposició la resposta també és molt satisfactòria. Així, per exemple, per al curs 2019-20 la valoració mitjana dels 30 estudiants que respongueren l'enquestes de satisfacció fou de 8,92. Aquestes puntuacions posen de relleu l'entorn favorable i la gran

disponibilitat de recursos bibliogràfics i informàtics que estan a l'abast dels nostres estudiants per a dur a terme la tesi doctoral.

Així mateix cal destacar la grans satisfacció dels directors/res del programa dels equipaments disponibles per a dur a terme les seves tasques. Les enquestes de satisfacció dels directors/es (Apartat 5.2 de l'Annex 5) mostren que la seva satisfacció sobre els recursos materials disponibles va ser del 7,32 el curs 2017-18 i de 7,84 el curs 2019-20 (Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20 i 2017-18).

Satisfacció de l'alumnat i els directors i directores de tesis amb els estudis

Gràcies a l'enquesta de satisfacció dels estudiants que la URV difon a través de diferents mecanismes, se'n desprèn que en global la satisfacció dels doctorands/es del programa d'Economia i Empresa amb els seus estudis de doctorat és molt satisfactòria.

A les enquestes de satisfacció (Evidència E3.1 i 3.2) es va consultar sobre les activitats formatives específiques del programa i les activitats formatives més generals i transversals a tots els programes.

Els estudiants del programa d'Economia i Empresa consideren que les activitats formatives són adequades. La valoració obtinguda com mostra la taula 3.6.2, pel que fa a les activitats específiques del programa (veure resultats complets a l'annex 5.2) el curs 2015-16 la puntuació mitjana va ser de 6,3 sobre 10, mentre en la resta d'enquestes se va situar per damunt de set. En el curs 2017-18 la puntuació mitjana va ser de 7,4 i en el curs 2019-20 de 7,6. En relació a les activitats formatives generals i transversals les puntuacions mitjanes varen ser de 7,5, el curs 2015-16, 7,3, el curs 2017-18, i de 7,1, el curs 2019-20.

També se'ls va preguntar als directors i directores de tesi sobre la idoneïtat de la oferta formativa transversal i específica del nostre programa, el nivell de satisfacció va ser molt favorable. El curs 2015-16 els directors i directores de tesi van valorar les activitats formatives organitzades dins del programa de doctorat d'Economia i Empresa per als nostres doctorands amb una mitjana de 8,1, el curs 2017-18 amb una puntuació mitjana de 7,7, i, finalment, el curs 2019-20 amb una puntuació mitjana de 8.1. Mentre, en l'enquesta del curs 2019-20, els directors/res varen valorar les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'Escola amb una mitjana de 7.2 sobre 10.

En l'enquesta de titulats també es va consultar sobre la satisfacció dels estudiants de les activitats formatives transversals del programa i la valoració va ser de 7,1 el curs 2015-16, de 7,3 el curs 2017-18, i de 7,5 el curs 2019-20.

En l'enquesta de 2019-20 adreçada als egressats del programa també es va consultar sobre la seva satisfacció en relació a la idoneïtat de la oferta formativa que varen gaudir en el decurs de la seva estada. Varen valorar la idoneïtat de la formació rebuda durant el programa de doctorat per a la seva carrera professional en una puntuació de 7,8 sobre 10; les activitats formatives organitzades dins del programa amb una nota de 7,6; mentre les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'EPD varen assolir una nota mitjana de 7,7

Finalment, les enquestes adreçades als nous doctors i doctores del programa posen de relleu la gran satisfacció d'aquest col·lectiu sobre les activitats formatives proposades per la coordinació del programa i

l'EDP. Així mateix, volem destacar que els nostres doctors valoren amb un notable alt la idoneïtat de la formació rebuda durant el seu doctorat en el decurs de la seva carrera professional.

Taula 3.6.1 Grau de satisfacció dels usuaris del programa amb les activitats formatives

Pregunta	Curs 19-20	Curs 17-18	Curs 15-16
Estudiants de doctorat			
Activitats formatives del programa de doctorat són adequades	7,6	7,4	6,3
Activitats formatives generals i transversals són adequades	7,5	7,3	7,1
Directors/es de tesi			
Les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat per als doctorands són adequades (workshops, cursos, seminaris, tallers, etc).	7,6	7,7	8,1
Les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'Escola són adequades	7,2		
Doctors/res del programa			
La formació del programa de doctorat rebuda ha estat o està sent d'utilitat per a la teva carrera professional	7,8		
Les activitats formatives organitzades dins del Programa de Doctorat per als doctorands són adequades (workshops, cursos, seminaris, tallers, etc).	7,6		
Les activitats formatives més generals i transversals organitzades per l'Escola de Doctorat van ser adequades.	7,7		

Font: Informes de les enquestes de satisfacció 2019-20, 2017-18 i 2015-16

Pel que fa a les activitats específiques, la coordinació del programa ha establert dues reunions anuals. La primera es tracta d'una jornada de benvinguda adreçada als nous estudiants en la que també estan invitats els doctorands dels cursos anteriors a fi i efecte de fomentar les relacions entre tot l'alumnat. La segona reunió es du a terme setmanes abans de començar el període d'avaluació del DAD i té com a objectiu resoldre els dubtes i els problemes que puguin tenir els doctorands en tot el procés de presentació de les activitats i rendiment de comptes. Per altra banda, estem a l'espera de que les condicions sanitàries ens permetin dur a terme una sèrie de sessions de treball per aprofundir en les idees econòmiques i les aportacions de les grans figures de l'economia i la gestió empresarial. La CA del programa ha incorporat aquesta idea com a proposta de millora pel curs 2020-21, destinant una part del pressupost a un cicle de conferències en anglès / convidar expert per les conferència . Actualment s'està elaborant el programa (2019-2020 PM-ECO-6-01).

Per altra part, atès la quantitat de doctorands del programa, la diversitat en les llengües i de procedències, i la varietat de línies de recerca aconsella dur a terme activitats acadèmiques i també lúdiques que fomentin el contacte entre estudiants. Per tal de facilitar les relacions entre els entre estudiants, la CA ha acordat organitzar anualment trobades en les quals els estudiants pertanyents al diferents grups de recerca vinculats al programa de doctorat exposin la seva recerca de forma entenedora als seus companys i als professors i professores interessades en els resultats de la seva tasca investigadora. Una de les activitats amb més

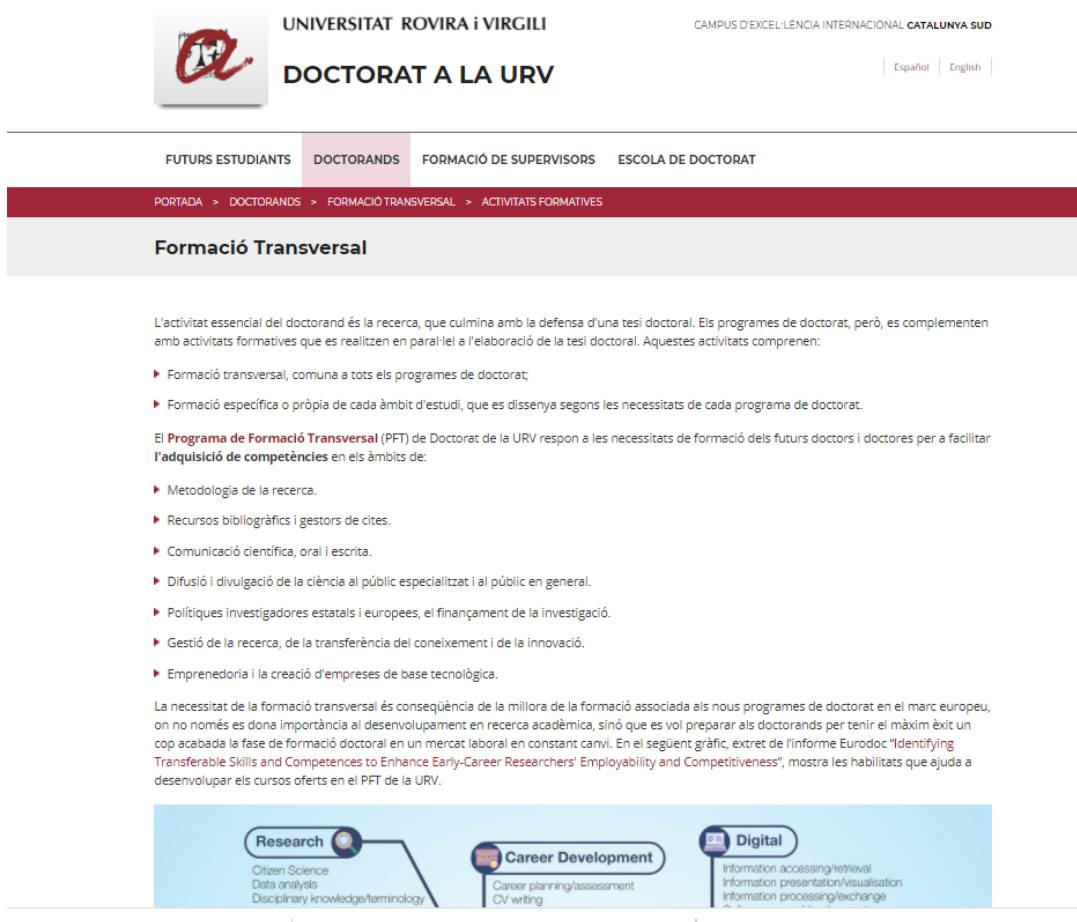
projecció internacional en aquest terreny és la trobada anual d'investigadors en formació que duu a terme el Centre de Recerca ECO_SOS i que gaudeix del suport logístic i material del programa de doctorat d'Economia i empresa (2020-21 PM--6-0).

Activitats transversals

Com queda palès a l'autoinforme transversal de l'EPD (Evidència P2.16) tots els estudiants de doctorat de la URV disposen d'activitats formatives transversals definides al pla de formació transversal. Aquesta proposta formativa va ser definida en línia amb els resultats obtinguts en les primeres enquestes sobre satisfacció dels estudiants de doctorat i els directors i directores de tesi. Aleshores, l'EPD va traslladar al seu pla de millora 2015-2016 l'acció PM-07, tenir un programa de formació en competències transversals dels doctorands/es implantat el curs 2021-2022. Amb aquesta finalitat, l'EPD juntament amb la comissió delegada del CDE per formació (formada per coordinadors/es de programes de doctorat) i l'Institut de Ciències de l'Educació van elaborar durant el 2016 el Pla de Formació Transversal per a doctorands de la URV (Evidència E1.12). Les activitats emmarcades dins del Pla de Formació del Doctorand es van organitzar per competències transversals que haurien d'adquirir els doctors/es URV i es van millorant i adaptant a les necessitats que manifesten els doctorands/es a través de les enquestes de satisfacció (Annex 5.2) i/o a través de la comunicació amb els coordinadors/es. El Pla de Formació Transversal per a Doctorands de la URV es va posar en marxa el curs 2017-18 oferint com a prova pilot 7 cursos als doctorands/es del programa d'ajuts predoctorals Martí i Franquès COFUND (finançat pel programa de recerca i innovació Horizon 2020 de la Unió Europea en virtut del acord de subvenció Marie Skłodowska-Curie núm. 713679). El curs 2019-20 es va desplegar completament per tots els doctorands/es de la URV. Per tant considerem que l'acció de millora 2015-16-PM-07, esta completament implantada.

La EDP a través de l'ICE oferta cada curs una extensa graella de cursos i activitats formatives transversals que es poden consultar a la web: <http://www.ice.urv.cat/moduls/doctorand/cursos.php>

Figura 3.6.2 Pla de formació transversal de l'EPD

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
DOCTORAT A LA URV

CAMPUS D'EXCEL·LENCIA INTERNACIONAL CATALUNYA SUD

Español | English

FUTURS ESTUDIANTS | **DOCTORANDS** | FORMACIÓ DE SUPERVISORS | ESCOLA DE DOCTORAT

PORTADA > DOCTORANDS > FORMACIÓ TRANSVERSAL > ACTIVITATS FORMATIVES

Formació Transversal

L'activitat essencial del doctorand és la recerca, que culmina amb la defensa d'una tesi doctoral. Els programes de doctorat, però, es complementen amb activitats formatives que es realitzen en paral·lel a l'elaboració de la tesi doctoral. Aquestes activitats comprenen:

- ▶ Formació transversal, comuna a tots els programes de doctorat;
- ▶ Formació específica o pròpia de cada àmbit d'estudi, que es dissenya segons les necessitats de cada programa de doctorat.

El **Programa de Formació Transversal** (PFT) de Doctorat de la URV respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores per a facilitar l'adquisició de competències en els àmbits de:

- ▶ Metodologia de la recerca.
- ▶ Recursos bibliogràfics i gestors de cites.
- ▶ Comunicació científica, oral i escrita.
- ▶ Difusió i divulgació de la ciència al públic especialitzat i al públic en general.
- ▶ Polítiques investigadores estatals i europees, el finançament de la investigació.
- ▶ Gestió de la recerca, de la transferència del coneixement i de la innovació.
- ▶ Emprenedoria i la creació d'empreses de base tecnològica.

La necessitat de la formació transversal és conseqüència de la millora de la formació associada als nous programes de doctorat en el marc europeu, on no només es dona importància al desenvolupament en recerca acadèmica, sinó que es vol preparar als doctorands per tenir el màxim èxit un cop acabada la fase de formació doctoral en un mercat laboral en constant canvi. En el següent gràfic, extret de l'informe Eurodoc "Identifying Transferable Skills and Competences to Enhance Early-Career Researchers' Employability and Competitiveness", mostra les habilitats que ajuda a desenvolupar els cursos oferts en el PFT de la URV.

Research
 Citizen Science
 Data analysis
 Disciplinary knowledge/terminology

Career Development
 Career planning/assessment
 CV writing

Digital
 Information accessing/retrieval
 Information presentation/visualisation
 Information processing/teaching

Aquest programa, que respon a les necessitats de formació dels futurs doctors i doctores i facilita l'adquisició de competències transversals, també té com a finalitat trencar amb el tradicional aïllament del personal investigador en formació en un grup d'investigació i establir un punt de trobada per als doctorands i doctorandes de totes les àrees.

Dintre d'aquesta oferta, hi ha cursos per millorar la formació dels doctorands /es en anglès (amb cursos del tipus "Writing Scientific articles in English" o "Presentation Skills in Science & Technology", "Your First conference" o "Using Posters to Communicate Research" així com a cursos de diferents temàtiques ofertats en anglès per a que els estudiants estrangers hi puguin accedir (Exemples: "Research Data Management", "The Literature Review Process in Science & Technology", "Get the Most of your PhD to Become an Independent Researcher: tricks of the trade" o "A Toolbox for Improving Creativity in Research"), per tal de donar resposta a les demandes d'alguns doctorands/es.

L'avaluació de les activitats formatives depèn de la tipologia de l'activitat. Les activitats formatives organitzades per la Universitat (transversals o del programa) són avaluades pel professorat mitjançant els mecanismes definits per a la pròpia activitat i són acreditades, si escau, amb certificació d'assistència i aprofitament. Les activitats externes que són avalades pel director/a de tesi són avaluades positivament per la Comissió Acadèmica. Al llarg d'aquestes anys no s'han detectat activitats rebutjades pels directors de tesi, la qual cosa indica una bona planificació i interacció doctorand/director.

L'oferta actual del pla de formació consta publicada a la web de l'EPD i es revisa anualment per adequar-la a les necessitats detectades, aquest darrer curs compta amb una oferta total de 77 curs (10 més que el curs 19-20). A més arrel de la Pandèmia de la COVID-19 l'ICE s'ha adaptat a les circumstàncies ofertant 13 de cursos on-line el curs 2019-20. L'oferta actual de cursos adaptats a la pandèmia es poden consultar a la web de l'ICE i de l'EPD <http://www.doctor.urv.cat/ca/doctorands/formacio-transversal/>

Per tant considerem que la proposta de millora detectada a la anàlisi de les enquestes de satisfacció de tots els programes de doctorat (Evidència E3.3) del curs 2017-2018, incorporada al pla de millora 2019-20 PM-EPD-1.2-01 per millorar la demanda de cursos virtuals i en anglès, també s'ha implantat ja què s'ha revisat l'oferta actual de cursos transversals per adaptar-los a les necessitats dels doctorands/es i de la pandèmia i es treballa en el projecte de formació transversal semi-virtual de la Xarxa Vives. I respecte els cursos ofertats en diferents idiomes també s'ha avançat considerablement en l'oferta de cursos en anglès.

A les enquestes de satisfacció del curs 2019-20, s'ha detectat novament la demanda de més cursos on-line i la necessitat de revisar l'idioma d'impartició dels cursos ja què a més de més oferta de cursos en anglès, també demanen cursos en castellà per tant es tindrà en compte per la proposta de millora 2019-20 PM-1.2-01 i respecte el contingut dels cursos els doctorands/es demanden que hi hagi oferta de cursos sobre estadística i metodologia, aquesta proposta no s'incorpora al pla de millora, ja que considerem que quedarà implantada el curs 2021-22 quan els doctorands/es tindran accés al programa OPEN LEARNING, podran assistir com a oient i no seran avaluats a tota l'oferta formativa d'assignatures de grau i màster de la URV. Altres demandes minoritàries que s'han detectat i caldrà analitzar properament abans d'incloure-les al pla de millora són: Descomptes en cursos del Servei Lingüístic, oferta de cursos en altres idiomes com Xinès, Alemany, etc., expedició dels títols dels cursos més ràpida.

Figura 3.6.3. Oferta formativa del pla de formació transversal del curs 2020-21

Formació en competències transversals per doctorands 2019-2020

Inclou activitats formatives transversals, comunes a tots els doctorands, o específiques, de l'àmbit del doctorant. Aquestes activitats responen a les activitats de formació dels futurs doctors i doctores per a facilitar l'adquisició de competències.

> Veure cursos de Doctorand 2016-2017
> Veure cursos de Doctorand 2017-2018
> Veure cursos de Doctorand 2018-2019

Llegenda d'icones: Inscripció Oberta Tancada Pendent

Programa Descarregar el programa No disponible

Inscripció	Programa	Codi	Nom	Data inici
Abril				
		06ID0008-2	Writing Scientific Articles in English (Ed. 2)	06-04-2021
		06ID0009-1	Making effective presentations in English	07-04-2021
		06RE0019-5	La tesis doctoral: Diseño y desarrollo por artículos	09-04-2021
		06RE0037-1	Como innovar en mi investigación	09-04-2021
		06CR0040-5	Estratègies per optimitzar els costos de publicar en accés obert (Ed.5)	13-04-2021
		06CR0042-3	Identificadors i perfils dels investigadors: ORCID, Scopus Author ID, Publons (WoS) i Google Scholar (Ed.3)	14-04-2021
		06IT0022-1	Els Objectius de Desenvolupament Sostenible: Una agenda per a la humanitat i per al planeta	14-04-2021

Nota: Al contingut de la imatge apareix per error 2019-20 però SRTIC esta avisat per solucionar l'error.

A més per tal de millora i ampliar l'oferta formativa dels doctorands/es com s'ha comentat a l'estàndard 1.2, l'EPD i els coordinadors veient la necessita de que els doctorands/es tinguin accés a qualsevol formació de la URV relacionada amb la tesis doctoral, han implantat el projecte **OPEN LEARNING**, on tots els estudiants de doctorat tindran accés com a oients a totes les assignatures de grau i màster de la URV sense que siguin avaluats, per assistir-hi hauran de tenir només el vist-i-plau del director/a de tesi i del professor/a de l'assignatura.

A més l'EPD ha guanyat el projectes europeu de l'Horitzó 2020 a través del qual 70 doctorandes i doctorands de les tres universitats de la xarxa Aurora: la URV, la Universitat d'Innsbruck i la Vrije Universiteit Amsterdam participaran en el projecte Videojocs per a formació d'habilitats (VERSA), una proposta de formació de doctorat coordinada per la URV, que té l'objectiu complementar la formació actual en habilitats dels doctorands per millorar la seva ocupabilitat i compromís amb el sector industrial. VERSA tractarà els reptes de la formació innovadora d'habilitats dels doctors a través d'una metodologia de formació en línia i de videojocs desenvolupada per la Fundació Iberoamericana del Coneixement GECON a través de jocs relacionats amb les **soft skills**, o d'habilitats toves, que són aquelles qualitats i característiques personals relacionades amb la perspectiva social i emocional que es consideren bàsiques per a l'hora de trobar feina. És a dir, les que van més enllà de la formació tècnica de la pròpia carrera com ara el treball en grup, la comunicació o la cognició emocional, entre altres.

Un altre projecte recentment incorporat per l'EPD per millorar i modernitzar els cursos per a doctorands/es són els 4 cursos oferts en 3 idiomes de Cocreació per doctorands i doctors (Evidència E1.15): Como innovar en mi investigación, Valoritzant la meua tesi, Cocreació en "societal challenges-ods" i Resolució de reptes interns o externs.

Aquestes noves metodologies les considerem com una molt bona pràctica a través de la qual es modernitzarà l'oferta de formació de doctorat a la universitat ja que oferirà eines digitals per a la formació d'habilitats i en processos de cocreació. L'objectiu és el d'estimular l'ocupabilitat dels graduats de doctorat mitjançant la formació d'habilitats selectives que són considerades crítiques pels ocupadors en els mercats laborals acadèmics i no acadèmics. I també considerem com una bona pràctica l'anàlisi i adequació del pla de formació a les necessitats reals dels doctorands/es que recollim a través de les enquestes de satisfacció o a través dels coordinadors/es.

Fruit del gran interès dels professors i professores del programa en Economia i Empresa per la tasca duta a terme pels directors de tesi ha estat la adscripció al nostre programa de la primera beca Martí Franqués (MF Research Fellowship Programme, Predoctoral staff - 2019-PMF-PIPF, Plaza 2019PMF-PIPF-57 a iniciativa de l'Escola de Post grau i Doctorat per a la realització d'un estudi detallat sobre la formació dels directores i directores de tesi. La tesi està dirigida per una professora del departament de Gestió d'Empreses i dos professors col·laboradors adscrits a altres departaments de la URV. Els tres professors són membres del Grup de Formadors per a la Professionalització del Doctorat que té com objectiu principal estudiar i oferir noves propostes formatives per garantir una formació òptima dels directors de tesi.

Seguiment i avaluació

Els procediments i mecanismes concrets per valorar el progrés i resultats d'aprenentatge són la supervisió de la tesi, el seguiment dels estudiants de doctorat, l'avaluació del pla d'investigació (PlaInv) i el document d'activitat del doctorand/a (DAD), tal i com es va detallar a la memòria de verificació i com s'explica a la pàgina 5 de l'estàndard 1.2 d'aquest autoinforme. Aquests procediments són públics i accessibles des de la web de l'EPD, a l'apartat de Seguiment i Avaluació del doctorand/a, i estan recollits al SIGQ, al procediment PR-EPD-023 *Supervisió i seguiment del doctorand/a* (Evidència E1.6)

En el marc del programa de doctorat els estudiants han realitzat i les han registrat al seu document d'activitats per a l'avaluació del seu director/a el darrer curs acadèmic multitud d'activitats (Evidència E6.4), des de múltiples cursos transversals efectuats a la URV, estades curtes, publicacions, assistència i comunicacions a congressos, activitats divulgatives, participació en docència o assistència a conferències, una activitat obligatòria del programa. Per altra part, segons la informació facilitada per l'ICE, que organitza els cursos PROFID, entre els cursos 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019 i 2019-20, 2003 persones han cursat 170 cursos transversals sobre diferents temàtiques, orientats a millorar competències diverses, com l'expressió i la comunicació científica escrita i oral, sobre informació especialitzada i la seva gestió, o la comunicació orientada a la divulgació científica.

L'estudiant registra les seves activitats formatives al DAD. L'avaluació de les activitats formatives transversals depèn de la tipologia de l'activitat. Les activitats formatives organitzades per la Universitat són avaluades pel professorat de l'activitat mitjançant els mecanismes definits per a la pròpia activitat i són acreditades, si

escau, amb certificació d'assistència i aprofitament. Altres activitats com les pràctiques docents són avaluades pel tutor/a de docència que hagi supervisat aquesta activitat. Per les activitats externes s'avaluen o s'acrediten segons la tipologia: l'assistència a congressos amb certificats d'assistència i si s'escau de presentació de comunicació oral o en forma de pòster, les publicacions amb la referència completa i el doi, la mobilitat amb l'informe del supervisor de la institució d'acollida... Primer el director/a i després la CA avaluaran el contingut del DAD. Per avaluar el DAD i PlaInv dels doctorands i doctorandes, la CA del programa de doctorat valora el contingut del PlaInv i si hi ha hagut modificacions, la realització de les activitats obligatòries, com els seminaris interdisciplinaris, les assistències a cursos i congressos amb acreditació de l'assistència, les publicacions amb referència completa o doi, les estades de mobilitat o la docència. Pel que fa a l'avaluació final, té en compte la valoració raonada pel director o directora. Com s'ha indicat al subestàndard 1.2, les avaluacions desfavorables per part dels directors/es són excepcionals en aquest programa. En cas d'avaluació desfavorable, es revisa curosament la justificació donada pel director/a, si es considera pertinent es demana informació complementària i si escau es ratifica.

L'avaluació anual del pla d'investigació (PlaInv) i el document d'activitat del doctorand/a (DAD) per part dels directors/es de la tesi, els tutors/es (Evidència E1.8) i per la CA del programa (Evidència E1.8) permet certificar que els aprenentatges adquirits pels doctorands i doctorandes són coherents amb el perfil de formació pretès.

Posteriorment, en el moment del dipòsit de la tesi, el coordinador del programa comprova que la tesi dipositada compleix els criteris especificats pel programa format, publicacions, etc. (evidència 6.8.), així com que ha cobert com a mínim totes les activitats obligatòries del programa i elabora un petit informe que comparteix amb la resta de membres de la CA juntament amb tota la documentació presentada pel doctorand/a per tal d'aprovar el dipòsit de la tesi. Posteriorment, es presenta aquest informe per la seva aprovació al Comitè de direcció de l'EPD. D'aquesta manera es garanteix que totes les tesis dipositades al nostre programa compleixen amb els criteris de qualitat que estableix la normativa vigent i recomana l'EPD de la URV.

La coordinació del programa considera que el procés d'avaluació i seguiment dels doctorands ha d'assolir una dimensió dinàmica i no pas estàtica que es duu a terme en una data concreta de cada curs acadèmic. Per això, els membres de la CA estableixen contactes freqüents als la resta de directors i directores a fi i efecte de ser un seguiment interactiu amb els supervisors de la tesi i, si s'escau, amb l'estudiant. En cas de que es detecti algun problema en el progrés i orientació de la tesi el coordinador del programa proposa una reunió entre les parts afectades a fi i efecte de resoldre qualsevol entrebanc que pugui endarrerir el calendari i afectar la qualitat final del treball.

D'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès i són pertinents per certificar els resultats d'aprenentatge.

6.2. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat

Tesis defensades i durada mitjana del programa

A les taules que es presenten a continuació, a l'annex 6 i a l'Evidència E6.1 i E6.3 es recullen els indicadors i la informació sobre les tesis defensades entre el curs 2014-15 i el curs 2020-21, realitzades en el marc del RD RD99/2011. En total, es van defensar 33 tesis, tres corresponents a estudiants a temps parcial i la resta, és a dir 30 corresponents a doctorands a temps complet. Com podem observar a la taula 3.6.2, 21 varen obtenir la menció internacional atès que els doctorands varen fer una estada de més de tres mesos en centres estrangers d'acreditada trajectòria investigadora, i 30 varen ser reconegudes amb la qualificació de 'cum laude'. Aquestes dues dades posen de relleu la considerable projecció exterior del programa i el nivell d'excel·lència i qualitat que estan rebent les tesis doctorals no sols entre els investigadors nacionals sinó també entre els investigadors estrangers d'acreditada trajectòria científica.

Pel que fa a les previsions sobre el ritme de defenses fins al tancament del curs 2020-21 s'estima que després de les tres tesis defensades durant el curs 2019-20 arran de la crisi pandèmica, durant el curs actual estem experimentant una clara recuperació, atès que fins juliol s'han llegit sis tesis, totes amb menció internacional, i entre els mesos de setembre i desembre del 2021 es preveu la lectura de quatre tesis més (Evidència E6.2). No cal dir que la situació provocada pel Covid-19 va comportar el contenció en el ritme de treball sobretot dels estudiants estrangers i, també, alguns estudiants dels darrers cursos varen demanar un període extraordinari de pròrroga per recuperar el temps perdut.

Pel que fa a la durada mitjana de les tesis és situa per a les 33 tesis realitzades en el marc del RD RD99/2011 és de 2,78 anys. Aquest indicador posa de relleu la gran dedicació dels estudiants del programa i l'intens ritme de treball que duen a terme en les pròpies dependències dels grups de recerca i els departaments adscrits al programa. Val a dir però que la facilitat que tenen els nostres estudiants per accedir a beques competitives del tipus FI, FPI, FPU, Martí Franques o el programa Marie Curie de la UE, lis permet sovint ampliar la seva estada en el programa per un quart anys addicionals a fi i efecte de publicar els seus treballs en bones revistes i ultimar els darrers detalls de les tesis.

Un fet a comentar està relacionat amb la breu durada de les tesis a temps parcials que es situa en una mitjana de 1,7 anys. Val a dir al respecte que són poques les tesis afectades, la majoria dels nostres estudiants es dediquen a temps complert al doctorat, i en els darrers anys alguns professionals que tenien la tesi encetada en altres programes de doctorat han acabat llegint la tesi en el nostre programa.

Per últim, pel que fa a les tesis amb format de doctorats industrials val a dir que els àmbits del programa no encaixen gaire amb l'orientació d'aquests programes tot i que s'ha intentat diverses vegades tancar algun projecte d'aquestes característiques. Per altra banda, ara estem treballant amb diverses universitats de Sudamèrica per tancar algun acord per dur a terme algunes tesis en règims de cotutela.

Taula 3.6.2 Indicadors resultats acadèmics del programa

Curs acadèmic	Tesis defensades		Durada doctorat		% doctors amb menció internacional		Mencions internacionals		% doctors amb cum laude		Cum laude	
	TC	TP	TC	TP	TC	TP	TC	TP	TC	TP	TC	TP
2020-21	4		3,45		100,0%		4		75,0%		3	
2019-20	2	1	2,50	2,90	50,0%	0,0%	1	0	100,0%	100,0%	2	1
2018-19	7	1	3,73	1,00	71,4%	0,0%	5	0	85,7%	100,0%	6	1
2017-18	12		3,18		83,3%		10		91,7%		11	
2016-17	5		2,63		20,0%		1		100,0%		5	
2014-15		1		1,40		0,0%		0		100,0%		1
Total	30	3	3,10	1,77	70,0%	0,0%	21	0	90,0%	100,0%	27	3

Abandonament del programa de doctorat

La taxa d'abandonament del programa és molt baixa, durant el període comprés entre els cursos 2014-15 i 2019-20 varen abandonar el programa 5 estudiants, dels quals 2 varen reprendre els estudis (Taula 6.2 de l'annex 6), per no renovació de matrícula o no presentats a cap de les dues convocatòries d'avaluació, i amb renúncies voluntàries que s'han produït en general per motius personals. No hi ha diferències significatives entre homes i dones, ni tampoc una incidència particular en persones estrangeres. En canvi, les baixes voluntàries són més freqüents entre els estudiants a temps parcial, com calia esperar.

Resultats científics de les tesis dels doctors i doctores.

Tal com s'ha comentat a l'apartat 4.1 al nostre programa de doctorat la producció i la qualitat dels articles publicats són el millor indicador del seu potencial. En aquell apartat vàrem fer una anàlisi de la capacitat dels professors/res i dels doctorands/des per publicar part de la seva producció científica en revistes acreditades de les seves línies de treball. Com hem indicat en els darrers anys s'han endegat dos estudis monogràfics sota el títol de 'Producció científica dels doctor/es i doctores del programa de doctorat d'Economia i Empresa'. En aquest apartat presentem la producció científica dels nostres doctors i doctores durant el període 2010-20. L'estudi bibliogràfic s'ha dut a terme a partir dels 74 doctors/res -42 espanyols i 32 estrangers- que estan registrat a la base bibliogràfica d'Scopus.

Figura 3.6.4. Nombre de publicacions per any dels doctors i doctores del programa.

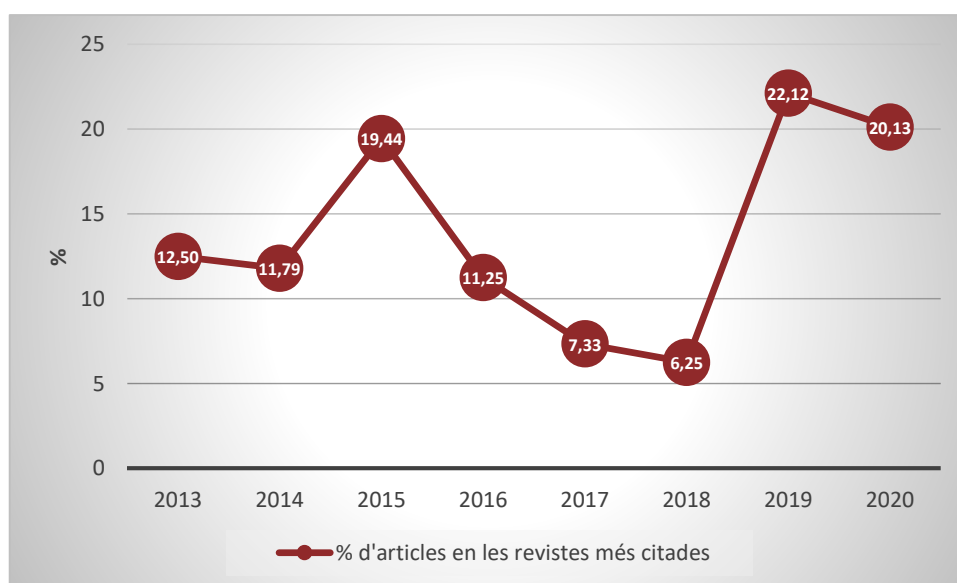

Font: SciVal i Elaboració pròpia.

Durant el període 2010-2020, els doctor/es del programa han publicat un total de 357 articles científics, indexats en SCOPUS. Si s'observa any rere any, el nombre de publicacions ha anat incrementant, fins al màxim registrar l'any 2020, on els doctor/es del programa van publicar un total de 81 articles científics.

En la figura 3.6.5 podem observar el percentatge d'articles publicats al 10% de les revistes més citades a SCOPUS. Podem comprovar que en els darrers 2 anys (2019 i 2020), més de 2 de cada 10 articles publicats pels doctor/es del programa en Economia i Empresa de la URV han estat publicats en revistes situades al decil de major impacte. L'impacte acadèmic dels articles dels nostres doctors i doctores ha incrementat considerablement en els darrers anys, posant de relleu la gran qualitat del treball realitzat pels estudiants del nostre programa.

Figura 3.6.5. Percentatge d'articles publicats al 10% de les revistes més citades

Font: SciVal i Elaboració pròpia. Nota: Els anys 2010-2012 no han estat inclosos ja que no hi havia dades disponibles.

La mitjana del període analitzat és d'un 14,02%, indicant que el 14% de les publicacions realitzades pel doctor/es del programa han estat en les revistes del decil de les revistes més citades. Aquestes dades posen de relleu que les publicacions dels estudiants del programa no sols han augmentat al llarg del període d'observació, sinó que també han millorat els seus nivells de qualitat. Sens dubte, són uns indicadors de la qualitat de les publicacions i el potencial de futur dels doctor/es que han passat pel nostre programa de Economia i Empresa.

A fi i efecte de dur a terme una breu anàlisi comparativa la taula 3.6.5 recull els principals indicadors d'impacte de la producció científica dels nostres doctors, els professors del programa i el conjunt d'investigadors de la Universitat Rovira i Virgili. La següent taula 3.6.5 presenta una síntesi de la producció científica dels tres col·lectius esmentats. Si s'analitza indicador per indicador, es pot observar com en termes d'articles per investigador, el programa té un total de 6,49 articles, mentre que en la URV aquest valor es de 2,51 articles per investigador i per als directors del programa es de 17,60 articles. Pel que fa al nombre de citacions per investigador, percentatge de col·laboració internacional i percentatge d'articles publicats en el 10% de les revistes més citades, els nombres dels doctors/es del programa i de la URV son força semblants, mentre que en el cas dels directors, el nombre de cites per investigador supera les 200. Per últim, en relació a l'Impacte de citació per camp d'estudi i les cites per publicació, la URV, de mitjana, té uns valors més elevats que els dels doctors del programa, i els dels directors de tesi se situa per sobre dels doctors però per sota de la mitjana de la URV.

Taula 3.6.3. Comparativa dels egregats, els professors del programa i la URV. Període 2010-2020.

indicadors	doctors del programa	directors de tesi	URV
Nombre d'articles total	357	827	14588
Nombre de cites totals	2463	9491	314828
Nombre d'investigadors	55	47	5822
Articles per Investigador	6,49	17,60	2,51
Cites per investigador	44,78	201,94	54,08
Impacte de Citació per camp d'estudi	0,67	1,09	1,54
Cites per publicació	6,90	11,48	21,58
% Col·laboració Internacional	33,52%	30,72%	44,00%
% Publicacions en el 10% de les revistes més citades	14,02%	15,73%	16,70%

Font: SciVal i Elaboració pròpia. (*) Tot i que el nombre total de doctors del programa és de 74, només 55 apareixen al registre de SciVal, per tant, per equiparar l'anàlisi, només s'han utilitzat els investigadors que apareixen a la plataforma.

En la taula 3.6.3 podem observar com els articles per investigadors i les citacions per investigador i per publicació dels doctors i doctores del programa es situen per sota dels valors enregistrats pels professors del programa i el conjunt de la URV -cal advertir però que els tres col·lectius són força heterogenis, i s'han de comparar amb molta prudència-; en canvi, pel que fa a les publicacions en coautoria internacional i el

percentatge de publicacions en revistes d'alt impacte són, si fa no fa, del mateix nivell que en el cas dels directors de tesis i els investigadors de la URV.

Una altra contribució habitual a la disseminació científica són les contribucions a congressos. El nombre d'aportacions està entorn de x comunicacions en congressos, molt majoritàriament internacionals, les més freqüents en forma de pòster, però també un nombre significatiu de comunicacions orals.

Un 70% d'estudiants del programa de doctorat que ja han defensat la tesi han realitzat estades de recerca (igual o superior a 3 mesos). La majoria ha sol·licitat la Menció internacional, però no tots. Altres han realitzat una estada de mobilitat més curta o encara no han defensat la tesi (veure Taula 6.3 de l'annex 6). Aquestes estades s'han extret del Document d'activitats de cada doctorand/a, compten amb la validació i reconeixement dels seus directors/es, tutor/es i la CA del programa, però per la comparació amb el nombre de tesis amb menció internacional, es comprova que alguns no han registrat la seva estada al DAD. D'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència l'estàndard segons el qual els indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat

La inserció laboral del programa de doctorat

El mecanisme de recollida de la informació d'inserció laboral dels doctors que ha implantat l'EPD i els coordinadors/es dels programes de doctorat ha estat el disseny de dues enquestes (veure Evidència E3.3) una per analitzar la satisfacció amb els procediments on es pregunta per l'atenció i seguiment de la coordinació i la CA, dels directors/es, les activitats formatives, els recursos materials, el procés del dipòsit, l'organització de l'acte de defensa, el procés de sol·licitud del títol i l'altre enquesta més específica per analitzar la inserció laborals dels doctorands/es, aquestes dues enquestes disponibles també a la pàgina de les [enquestes de l'EPD](#) es van implantar el curs 2019-20 per analitzar als doctors/es entre el curs 2013-14 i 2018-19. El procediment implantat per recollir els resultats es va decidir que fos més proper i personal a través dels coordinadors/es i amb col·laboració dels directors/es de tesi i no de manera genèrica i unipersonal com es fa amb les enquestes de satisfacció al doctorands/es en general, per tal de poder obtenir més respostes. Els resultats obtinguts es troben publicats en la mateixa pàgina web i a l'annex 5.2.

No obstant l'EPD per millorar el procediment implantat i incrementar la participació en les enquestes vol implantar la proposta de millora (2019-20 PM-EPD-3-03) per tal de fer accessible l'enquesta via QR en el moment que fan la sol·licitud i/o recollida del títol de doctor/a. Aquesta proposta evoluciona adequadament, fins la presentació de l'autoinforme s'ha treballat amb SRTIC per traslladar totes les enquestes de que disposa l'EPD al nou programa Alchemer Formerly SurveyGizmo que substitueix a l'OPINA i té més opcions i versalitat per la difusió de les enquestes. Per a les enquestes de satisfacció del curs 2019-20 per estudiants i per directors/es de tesi ja s'ha utilitzat la nova eina, i per les enquestes de satisfacció a titulats i inserció laboral també s'ha utilitzat aquesta eina, queda pendent treballar amb SRTIC per fer la difusió a través del Codi QR.

Per tal de disposar de les corresponents dades específiques del programa de doctorat en Economia i Empresa la Comissió Acadèmica ha fet un esforç per a seguir el perfil ocupacional dels doctors/es graduats en el període avaluable (2013-2020). La CA s'ha adreçat directament per correu electrònic als titulats/des, demanant la seva col·laboració amb la resposta de les enquestes institucionals, de satisfacció dels titulats/des

i d'inserció laboral. Per tal d'actualitzar els contactes s'ha demanat la col·laboració dels directors. Ara bé, el fet que un percentatge significatiu dels doctors del programa sigui o estigui treballant a l'estranger limita força la taxa de resposta d'aquestes enquestes d'inserció laboral.

Per altra banda, AQU Catalunya ha dut a terme set estudis sobre la trajectòria laboral dels doctors de les universitats catalanes. L'enquesta pregunta per factors relacionats amb l'ocupació(ocupació/atur, sector, lloc de treball), la qualitat de l'ocupació(adequació del lloc de treball, estabilitat contractual, guanys, etc.) i la satisfacció respecte dels estudis realitzats(competències adquirides, intenció de repetir els estudis, etc.).

En funció de la disponibilitat de dades i del caràcter complementari de les enquestes de la URV i els estudis d'inserció laboral de l'AQU Catalunya, primer abordarem alguns aspectes del qüestionari de la URV i, després, comentarem amb més detall la informació disponible per al nostre doctorat de les enquestes de l'AQU Catalunya.

Segons la informació que es desprèn del qüestionari URV adreçat als doctors i doctores del programa el curs 2020-21, els nostres doctors consideren que els seus estudis de doctorat han estat determinants en el repte de trobar feina o millorar la seva situació en el lloc de treball. Per altra banda, els nostres doctors i doctores consideren que, en gran mesura, tornarien a fer el programa i, a la vegada, recomanarien als futurs estudiants que cursessin els seus estudis en el programa d'Economia i Empresa.

Taula 3.6.4 Utilitat del programa de doctorat per a trobar feina (2020-21)

Doctors/res del programa	
El teu doctorat ha estat determinant a la hora de trobar un lloc de treball o millorar el teu status laboral	8,1
Tornaries a fer el teu doctorat en la URV	7,8
Recomanaries la URV per a cursar els estudis de doctorat	7,8

A més a més, tal com hem comentat, en aquest autoinforme hem pogut accedir a les dades dels estudiants del nostre programa i dels restants programes de les universitats catalanes corresponents als informes d'inserció laboral dels doctors i doctores realitzat per AQU Catalunya. La darrera edició de l'enquesta d'inserció laboral es va dur a terme durant els primers mesos de l'any 2020 abans de la pandèmia COVID-19. En aquesta edició 2020-21, s'han enquestat 1.945 persones doctorades (46% de taxa de resposta) doctorades els cursos 2014-2015 i 2015-2016 a les universitats catalanes. A banda, de les dades globals de les universitats catalanes desagregades per àrees de coneixement també hem gaudit dels registres corresponents a les persones doctorades a la URV. Aquesta informació ens permetrà fer una anàlisi exhaustiva de la inserció laboral dels doctors del programa de doctorat d'Economia i Empresa.

A l'annex 6 (Apartat 6.4) es presenten els resultats complets de les dues l'enquesta de satisfacció i d'inserció laboral del programa.

La inserció laboral dels doctors i doctores a les universitats catalanes.

Tot seguit anem a analitzar els principals trets de la situació laboral dels doctors del programa d'Economia i Empresa tres anys després de la seva titulació. L'estudi com és sabut té com a principal objectiu estudiar les facilitats i els obstacles que troben els nostres doctors per trobar una activitat laboral amb una retribució en consonància amb la seva qualificació professional i la seva experiència; l'estudi també abordar la satisfacció dels doctors amb la seva feina.

En l'enquesta del curs 2020-21 s'obtingueren 64 respostes de doctors i doctores de la sub-àrea d' Economia, Empresa i Turisme (codi 201) a les universitats públiques catalanes, mentre a la URV s'obtingueren 25 enquestes. Proposem aquí fer una comparativa entre al realitat del nostre àmbit d'Economia i Empresa entre el conjunt de Catalunya i el nostre programa. A la taula 3.6.5 crida l'atenció la considerable inserció laboral dels nostres doctors al cap de tres anys de finalitzar el seu doctorat. Aquests resultats tan positius no ens han de sorprendre si tenim en compte que els titulats a les àrees de economia i de gestió d'empreses, malgrat les actuals dificultats del mercat laboral espanyol, tenen una gran capacitat per trobar feina, be sigui en els seus àmbits d'especialització o bé en altres activitats. Tant al conjunt de Catalunya com a la URV podem afirmar que tots els nostres doctors i doctores tenen una feina estable al cap de tres anys de finalitzada la seva tesi. Com bé indica la taula, els nostres doctors treballen en activitats relacionades amb la seva formació o bé trobem la seva activitat laboral en la universitat.

Taula 3.6.5 Inserció laboral dels doctors en Economia i Empresa a Catalunya i la URV (2020-21)

	Situació en el mercat laboral			Funcions desenvolupades		
	Ocupat/ada	Aturat/ada	Inactiu/iva	Funcions pròpies doctors	Funcions universitàries	Funcions no universitàries
Catalunya	93,8%	1,6%	4,7%	58,7%	39,7%	1,6%
URV	100,0%	0,0%	0,0%	68,0%	28,0%	4,0%
	Lloc on teniu la feina de més dedicació			Nivell de satisfacció del doctorat		
	A la universitat	En un centre o institut de recerca	En una empresa o una altra institució	Repetiries titulació?	Satisfacció	
Catalunya	57,1%	6,3%	36,5%	85,7%	8,1%	
URV	76,0%	0,0%	24,0%	88,%	8,1%	

També podem observar a la taula anterior que les doctorands del nostre àmbit manifesten un elevat nivell de satisfacció dels estudis de doctorat duts a terme, tant a la URV com al conjunt de les universitats catalanes. Els nostres doctors no sols gaudeixen d'una considerable capacitat per trobar feina en línia amb les seves competències i qualificacions sinó que també perceben uns nivells retributius considerables. Per exemple, per al conjunt dels doctors i doctores en Economia i Empresa de les universitats catalanes el 92% perceben sous superiors als dos mil euros, i de mitjana el salari mensual brut dels ocupats és de 3,401 euros. En definitiva, podem concloure que, malgrat els problemes que trobem els nostres joves per trobar un lloc de treball des de la crisi de 2008, els doctors i doctores dels camps de l'Economia i l'Empresa tenen una gran capacitat per trobar llocs de treballs estables, en consonància amb el seu perfil, i amb un nivell retributiu molt per sobre de la mitjana salarial del nostre país.

Taula 3.6.6 Localització de l'activitat laboral dels doctors i doctores en Economia i Empresa a Catalunya i la URV (2020-21)

	Barcelona	Tarragona	Girona	Lleida	Resta Espanya	Resta
Catalunya	66,70%	6,30%	1,60%	1,60%	19,00%	4,80%
URV	20,00%	40,00%	0,00%	2,80%	8,57%	0,00%

Per finalitzar aquesta radiografia laboral dels nostres doctors i doctores, a la taula 3.6.7 podem observar on tenen la principal feina els nostres doctors. Com no podia ser d'una altra manera, la província de Barcelona concentra la major oferta de mà d'obra qualificada de Catalunya, tot i que bona part dels nostres doctors i doctores acaben trobant feina a la província de Tarragona, sobretot a les grans corporacions de la indústria petroquímica o del sector de l'automoció o bé a les dependències universitàries.

En definitiva, atès que la missió del nostre programa de doctorat en Economia i Empresa és formar a especialistes i facilitar la seva inserció en el mercat labora, considerem d'interès sintetitzar les principals conclusions que es desprenen dels diferents estudis i enquestes dutes a terme per la *Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya)* i la URV. Les principals conclusions que es desprenen d'aquests estudis en relació als doctors i doctores que cursaren els seus estudis en el nostre programa d'Economia i Empresa són les següents,

- ✓ Els doctores i doctores del programa d'Economia i Empresa estan ocupats als 3 anys d'haver finalitzat els estudis de doctorat.
- ✓ Més de la meitat dels doctors i doctores del nostre programa treballen a la universitat i la resta a l'empresa. Un nombre reduït dels nostres doctors treballen en un centre de recerca o similar.
- ✓ El 68 % dels doctors del nostre programa fan a la feina funcions pròpies de doctor, mentre la resta, és a dir el 32%, desenvolupen funcions de nivell inferior a les pròpies de doctor. D'aquest percentatge la majoria fa funcions de nivell universitari, el 28%, i una minoria, el 4%, fa funcions de nivell no universitari.
- ✓ La satisfacció general dels nostres doctors i doctores amb la feina és de notable alt assolint una puntuació sobre deu del 8,14. Per altra banda, el 88% dels joves doctors tornarien a fer el nostre programa de doctorat d'Economia i Empresa.
- ✓ Els doctors i doctores d'Economia i Empresa assoleixen durant els tres primers anys de vida laboral un nivell salarial considerable. Per al conjunt de les universitats catalanes la retribució mensual bruta dels joves doctores és de 3.401 euros.

El 20% dels doctors i doctores del nostre programa treballen a la gran àrea metropolitana de Barcelona, mentre el 40% desenvolupen les seves tasques a la província de Tarragona.

La vinculació del programa amb els ocupadors

Les principals empreses i institucions on es troben treballant els titulats pertanyen als sectors de l'ensenyança, les finances, l'empresa química i el turisme. Aquestes són les principals branques productives de l'economia de Tarragona. Per altra banda, com hem pogut veure abans, un nombre significatiu de doctors i doctores acaben trobant feina a Barcelona i la seva àrea metropolitana. Allí, les oportunitats laborals són més plurals i, en molts casos, acaben treballant en empreses de base tecnològica o en empreses multinacionals de la biotecnologia, la indústria farmacèutica o en empreses TIC.

Pel que fa a l'orientació del doctorand o doctoranda sobre l'accés al mercat laboral la realitza, a un primer nivell, el director o directora de tesi i el tutor o tutora acadèmic, proporcionant una tutorització personalitzada en funció de cada àmbit d'investigació. També es preocupen de facilitar la inserció laboral, assegurant-se que totes les ofertes de posicions post-doctorals que periòdicament reben els investigadors participants al programa doctorat es redireccionin al doctorands/es i als recents doctors a través de les vies habituals de comunicació. En cas que l'EPD rebi qualsevol convocatòria laboral, també les fa arribar als doctorands/es i titulats a través dels mitjans oportuns. En un segon nivell, la URV facilita informació general i institucional a través de l'Oficina de l'Estudiant (OFES), mitjançant un programa de desenvolupament de la seva carrera professional, que li faciliti la integració al món laboral, resumit en el procés PR-OOU-001 del SIGQ de l'EPD (Evidència E5.3).

Així, l'OFES com s'ha informat a l'autoinforme transversal de l'EPD (Evidència P2.16) disposa del Servei d'Orientació Professional de la URV amb l'objectiu de proporcionar als estudiants de qualsevol nivell acadèmic, un programa de desenvolupament de la carrera professional, facilitar la seva integració a la vida universitària i donar suport al seu desenvolupament acadèmic i professional. Mitjançant accions i programes formatius, es vol que l'estudiant pugui assolir i utilitzar estratègies, habilitats i coneixements adients per planificar i implementar el seu desenvolupament professional i personal.

Entre totes les accions del Servei destaquem les sessions d'orientació individual i tallers d'orientació a l'evidència E 6.9 es detallen les dades de doctorands/es que han assistit a aquestes sessions.

L'OFES també gestiona, com s'ha detallat a l'autoinforme transversal (Evidència P2.16) el programa Alumni URV i Alumni Doctor, on els nombre de participants doctors/es ha augmentat considerablement fins a 300 de lo qual la URV està molt satisfeta ja que es un programa relativament nou i sabem de les dificultats que comporta. Per tant a l'autoinforme transversal (Evidència P2.16)

Una iniciativa, també mencionada a l'autoinforme transversal de l'EPD (Evidència P2.16), per a facilitar la inserció laboral en el món empresarial dels nostres estudiants, que es fa anualment a la URV és el **Fòrum de l'Ocupació** als campus de la URV, que posa en contacte els futurs egressats amb potencials contractants del territori (<http://www.urv.cat/ca/vida-campus/serveis/ocupacio-urv/forum-ocupacio/>).

Anàlisi subestandard 6.3

En l'actualitat la coordinació del programa disposa de dues fonts de gran interès per a fer un seguiment de la trajectòria laboral dels seu egressats durant els tres anys següents a la defensa de tesis. L'enquesta de la URV posa de relleu la gran utilitat del programa d'Economia i Empresa per a que els doctors i doctores trobessin un lloc de treball adient a la seva qualificació o bé poguessin promocionar-se en el seu lloc de treball. Així mateix, els estudiants del programa posen de relleu la gran utilitat de la oferta formativa, tan la específica com la transversal, per millorar les seves competències de cara a facilitar la seva carrera professional.

Des d'un visió complementaria, la informació específica per als nostres doctors i doctores disponible en els qüestionaris de l'informe d'inserció laboral del curs 2020-21 realitzat per l'AQU Catalunya posen de relleu la gran inserció laboral dels nostres egressats, la creixent demanda dels seus perfils investigadors i professionals per part de les empreses i el considerable nivell de salari brut que perceben durant els primers anys de vida laboral.

Per tant, d'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència, l'estàndard segons el qual els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat.

Anàlisi final.

Tal com s'ha pogut comprovar en les evidències presentades el programa de doctorat d'Economia i Empresa no sols vetlla pel desenvolupament de les tasques pròpies de la realització d'una tesi doctoral, sinó que també segueix als seus doctors i doctores en la seva trajectòria investigadora o professional. Pel propi perfil de les nostres matèries estem molt interessats per dotar als nostres doctorands de les eines necessàries per integrar-se en un mercat laboral molt variable i global. Entre els directors de tesi del nostre programa comptem amb el professor responsable de l'Observatori d'Inserció Laboral de la URV, fet que facilita dur a terme des de la coordinació del programa un anàlisi de les tendències del mercat laboral dels nostres doctors i doctores, cosa que ens permet oferir als doctorands pautes sobre el futur professional dels seus titulats. En diverses ocasions ha realitzat prospeccions pròpies sobre l'ocupabilitat, en quantitat i qualitat, dels doctorands. Per altra banda, també la URV ha anat millorant a nivell més global aquesta exigència. Una de les accions que s'ha portat a terme des de l'EPD ha estat la inclusió de l'ORCID de cada doctorand al SAD. Això permet als titulats format part de la comunitat acadèmica global i facilita que un cop finalitzada la tesi trobin sortides en els centres de recerca i les universitats.

Per finalitzar, el programa d'Economia i Empresa destaca pels excel·lents resultats en tesis presentades, la qualitat del resultat de les mateixes en termes d'avaluació, la producció d'articles científics per part dels estudiants, així la gran facilitat dels seus doctors i doctores per trobar un lloc de treball en sintonia al seu perfil. Davant d'aquestes evidències i d'acord amb la justificació aportada, considerem que el programa de doctorat assoleix amb excel·lència, l'estàndard 6 segons el qual els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat.

En progrés vers l'excel·lència	S'assoleix	assoleix amb condició	No s'assoleix
X			

Per altra part, l'EPD ha estructurat adequadament les activitats formatives transversals que tenen la seva perspectiva de millora en l'augment d'activitats no presencials i en anglès (2019-20 PM-EPD-1.2-01). Pel que fa a la inserció laboral, els indicadors són en general millors que els del SUC que indica l'enquesta d'inserció laboral d'AQU Catalunya, amb l'excepció de l'indicador d'activitat laboral, que resulta inferior, encara que el nombre de respostes pugui introduir un biaix en el resultat. Considerem per tant que l'estàndard 6 s'assoleix en progrés vers l'excel·lència.

En aquest estàndard la CA considera les següents propostes de millora:

- Potenciar les tesis amb menció internacionals (2020-21-PM-6.1)